

EEN ONDERZOEK NAAR OUDERBETROKKENHEID BINNEN HET KINDERDAGVERBLIJF IN OPDRACHT VAN LUNAMARE

RIANNE BOUMA

1643974 | rianne.bouma@student.hu.nl

Ecologische Pedagogiek (voltijd) | Hogeschool Utrecht Amersfoort

Aline Brandts | Jolanda Töpfer | Katrien Laane

Afstudeeronderzoek | 29 mei 2017

COLOFON

EEN ONDERZOEK NAAR OUDERBETROKKENHEID BINNEN HET KINDERDAGVERBLIJF IN OPDRACHT VAN LUNAMARE

- Auteur:** Rianne Bouma
- Opdrachtgever:** Katrien Laane
Lunamare, Utrecht
- Afstudeerbegeleider:** Jolanda Töpfer
Hogeschool Utrecht, Amersfoort
- Deelnemers:** Marit Versteeg
Manager
Kinderdagverblijf De Balledotjes, Rossum
- Karen Taal
Coördinator
Kinderdagverblijf De Bengelenberg, Amersfoort
- Marijke Kusters
Pedagogisch specialist
Kinderdagverblijf De Bengelenberg, Amersfoort
- Afstudeerpartner:** Denise Rijdsijk

Amersfoort, 29 mei 2017.

VOORWOORD

Beste lezer,

Voor u ligt een onderzoeksverslag over ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf, in opdracht van Lunamare. Dit onderzoek is mijn afstudeeropdracht voor de opleiding Ecologische Pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht te Amersfoort.

Mijn wens is om na mijn afstuderen te starten met werken in de kinderopvang. Het jonge kind heeft mij altijd geboeid en brengt mij met zijn onbevangenheid een bepaalde vreugde die ik moeilijk kan omschrijven. Ik vind het belangrijk dat kinderen de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen in een veilige en liefdevolle omgeving. In eerste instantie is dit thuis, maar voor veel kinderen is dit ook de kinderopvang. Degene die zo'n veilige en liefdevolle omgevingen moeten zien te creëren, zijn de ouders. Ik wil hen daar graag in ondersteunen.

Zo kwam ik met het zoeken naar een plek om af te studeren terecht bij Katrien Laane. De wijze waarop zij naar ouders kijkt, hen benadert en met hen werkt, inspireert mij. Ik wil haar middels deze weg dan ook bedanken voor de mogelijkheid die zij mij gegeven heeft om de situatie in de kinderopvang vanuit haar perspectief te bekijken door haar ideeën met mij te delen. Daarnaast wil ik haar danken voor de tijd en energie die ze gestoken heeft in het begeleiden en motiveren van mij tijdens deze toch wel heel intensieve periode. Tot slot wil ik haar bedanken voor de persoonlijke les om mijn perfectionisme los te laten en te vertrouwen dat alles goed komt op zijn tijd. Katrien: je bent een inspirerende, optimistische, ondernemende vrouw en ik wens je al het goede toe voor de toekomst met je mooie borrelende ideeën.

Daarnaast gaat mijn dank uit naar Denise Rijdsdijk, mijn studie genootje die al vier jaar door dik en dun naast mij heeft gestaan. Samen zijn we aan de slag gegaan voor Katrien en hebben we een soortgelijk onderzoek gedaan alleen wel met een andere doelgroep en in een andere plaats. Het was fijn om samen te kunnen sparren en elkaar scherp te houden en te blijven motiveren. Denise: je bent goud waard. Bedankt voor je vriendschap en de goede samenwerking, je bent een bijzonder getalenteerde pedagoog, klaar om veel kinderen en ouders de ondersteuning te bieden die ze verdienen.

Als laatst wil ik graag Jolanda bedanken, mijn begeleider vanuit de Hogeschool Utrecht Amersfoort. Groot respect voor haar inzet voor ons als leerteam. Het beantwoorden van de honderden vragen, het geven van feedback maar vooral ook het creëren van een fijne en veilige sfeer. Jolanda: je bent levendig, liefdevol en daadkrachtig. Dank voor de goede begeleiding!

Tot zover mijn woorden vooraf. Ik wens u veel plezier bij het lezen van dit onderzoeksverslag.

Rianne Bouma

Amersfoort, 29 mei 2017.

LEESWIJZER

Deze leeswijzer geeft een kort overzicht van de volgorde waarin de informatie in dit onderzoeksverslag wordt weergegeven en benoemt een aantal keuzes met betrekking tot het woordgebruik.

In dit verslag kunt u allereerst lezen wat de aanleiding is geweest om een onderzoek te starten naar dit onderwerp en welke keuzes zijn gemaakt om het onderzoek af te bakenen. Vervolgens wordt concreet beschreven wat de probleem- en doelstelling is van dit onderzoek. Tevens wordt beschreven voor welke partijen dit onderzoek relevant is, gevolgd door de hoofdvraag en bijbehorende deelvragen van dit onderzoek. Het eerste hoofdstuk sluit af met mijn persoonlijke visie over het onderwerp van dit onderzoek. In hoofdstuk twee, vindt u het theoretisch kader, waarin de belangrijke en veel gebruikte woorden van dit onderzoek worden toegelicht en de theoretische deelvragen worden beantwoord. Hoofdstuk twee besluit met een toelichting van de zoekstrategie. In het derde hoofdstuk leest u welke onderzoeksmethoden zijn gekozen om dit onderzoek uit te voeren en waarom. Ook leest u hier wie deel uitmaken van de onderzoeksgroep en welke dataverzamelingsmethoden en analysemethoden zijn gebruikt tijdens dit onderzoek en tot slot de ecologische insteek van dit onderzoek. In hoofdstuk vier worden de resultaten van het praktijk onderzoek weergegeven, waarmee de praktische deelvragen worden beantwoord. Vervolgens leest u de conclusie, waarin antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag van dit onderzoek. Dit onderzoek sluit af met een discussie gevolgd door een aantal aanbevelingen.

Mijn wens is dat dit onderzoeksverslag helder is en prettig te lezen. Daarom wil ik u graag wijzen op een aantal keuzes die ik heb gemaakt met betrekking tot het woordgebruik.

Wanneer wordt geschreven over “het kind”, kan dit zowel duiden op een jongen als een meisje. Wanneer in de zin verder wordt verwezen, is gekozen voor “hij”, maar dit mag ook gelezen worden als “zij”.

Ditzelfde geldt voor “de ouder”, dit kan zowel duiden op vader als moeder. Wanneer in de zin verder wordt verwezen, is gekozen voor de mannelijke vorm, maar dit mag ook gelezen worden als de vrouwelijke vorm.

Alle mensen die in dit onderzoeksverslag bij naam worden genoemd, hebben hier persoonlijk toestemming voor gegeven. Voor de leesbaarheid worden in de lopende tekst alleen de voornamen genoemd.

Dit onderzoek is in principe individueel uitgevoerd. Wel is overleg en samenwerking geweest met Denise Rijdsdijk, die een soortgelijk onderzoek heeft uitgevoerd voor dezelfde opdrachtgeefster. Onze vraagstelling is zo goed als gelijk en ook onze onderzoeksmethoden komen grotendeels overeen. Daar waar ik mij heb gericht op het kinderdagverblijf, richtte zij zich op het basisonderwijs, dit heeft geresulteerd in twee verschillende, individuele onderzoeksverslagen. In dit verslag zal voor de precieze verantwoording worden aangegeven wanneer en waarom iets in samenwerking met Denise tot stand is gekomen. Mocht u geïnteresseerd zijn in ouderbetrokkenheid binnen het basisonderwijs, raad ik u van harte aan haar onderzoeksverslag ook te lezen.

SAMENVATTING

De betrokkenheid en inspraak van ouders staat bovenaan de lijst van de wettelijke kwaliteitseisen voor de Nederlandse kinderopvang. Kinderdagverblijven moeten verantwoorden hoe aan de wettelijke kwaliteitseisen wordt voldaan. Vanuit gesprekken die Lunamare, opdrachtgever van dit onderzoek, heeft gevoerd in de praktijk, blijkt dat ouderbetrokkenheid op verschillende manieren geïnterpreteerd en uitgevoerd wordt. Lunamare ziet mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan het handen en voeten geven aan ouderbetrokkenheid in de praktijk van de kinderopvang. Het bestaande concept van de OpvoedParty met het OpvoedPartySpel zou – in aangepaste vorm – een goede manier kunnen zijn om ouderbetrokkenheid te vergroten. In dit onderzoek is gekeken of hier in de praktijk ook daadwerkelijk behoefte aan is middels de hoofdvraag: **‘Hoe wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum en ligt hierin voor Lunamare een mogelijkheid om met een variant van het OpvoedPartySpel een bijdrage te leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk?’**

Middels literatuuronderzoek, half gestructureerde interviews met de leidinggevendenden van de twee kinderdagverblijven en Lunamare en enquêteformulieren aan alle betrokken pedagogisch medewerkers en ouders, wordt de conclusie getrokken dat deze mogelijkheid er zeker ligt.

Vanuit de literatuur wordt gesproken over ouderbetrokkenheid wanneer uit het contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers blijkt dat beide partijen, dan wel thuis, dan wel op het kinderdagverblijf, hun best doen de ontwikkeling van het kind te stimuleren én elkaar daarbij betrekken.

De vormgeving van ouderbetrokkenheid is bij beide kinderdagverblijven grotendeels gelijk. Behoeften komen naar voren rondom het verkrijgen van informatie vanuit het kinderdagverblijf en het horen van de mening van ouders. Bij ouders is daarnaast behoefte aan het ontvangen van tips over de ontwikkeling van hun kind en vanuit kinderdagverblijf De Bengelenberg is een verlangen om ouders met elkaar in gesprek te laten komen over hun vragen over pedagogische dan wel ontwikkelingsgerichte thema's. Dit sluit aan op wat Lunamare presenteert als haar idee: een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen en hun wijsheid met elkaar kunnen delen om daarmee het kinderdagverblijf te ontlasten van de functie opvoedloket.

Uit de onderzoeksresultaten komt niet duidelijk naar voren dat ouders behoefte hebben om met elkaar in gesprek te gaan. Ouderbetrokkenheid krijgt nog niet op elk kinderdagverblijf dezelfde aandacht. Daarom wordt Lunamare aanbevolen om het belang van ouderbetrokkenheid bekend te maken onder kinderdagverblijven in Nederland en ook hoe zij dit kunnen communiceren richting ouders. Wanneer kinderdagverblijven (al wel) het belang van ouderbetrokkenheid kennen, wordt Lunamare aanbevolen haar plan betreft een nieuwe variant van de OpvoedParty aan hen te presenteren en hen te helpen dit te verwezenlijken. Er zou eerst vervolgonderzoek plaats kunnen vinden over datgene wat een OpvoedParty in de praktijk zou kunnen bieden en dit vervolgens aan ouders uit te leggen om te peilen of dit iets is waar zij behoefte aan hebben. Ook zou eerst vervolgonderzoek plaats kunnen vinden naar passende thema's voor het nieuw te ontwikkelen materiaal, maar waarschijnlijk komen deze thema's ook naar boven door gewoon te starten in de praktijk. Tevens wordt aanbevolen onderzoek te doen naar de huidige resultaten van een eerder uitgevoerd experiment onder basisscholen in Rotterdam en wordt aangeraden om evenzo een experiment uit te voeren onder kinderdagverblijven. Tot slot beveelt de onderzoeker Lunamare aan om contact op te nemen met mama-café's om te kijken of zij behoefte hebben aan spelmateriaal en/of training/informatie over ouderbetrokkenheid om via deze weg ouders te kunnen bereiken.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	7
1.1 AANLEIDING	7
1.2 PROBLEEM- EN DOELSTELLING	8
1.2.1 PROBLEEMSTELLING	8
1.2.2 DOELSTELLING.....	9
1.3 HOOFDVRAAG EN BIJBEHORENDE DEELVRAGEN	9
1.4 RELEVANTIE	10
1.5 PERSOONLIJKE VISIE	11
2. THEORETISCH KADER.....	12
2.1 OUDERBETROKKENHEID EN DE BEHOEFTE VAN HET KIND	12
2.2 KINDERDAGVERBLIJF	13
2.3 OPVOEDPARTY EN OPVOEDPARTYSPEL	14
2.4 ZOEKSTRATEGIE.....	14
3. METHODEN	16
3.1 ONDERZOEKSGROEP	16
3.2 ONDERZOEKSMETHODEN	16
3.3 DATAVERZAMELINGSMETHODEN.....	17
3.4 VERLOOP DATAVERZAMELING	19
3.5 ANALYSEMETHODEN.....	19
3.6 ECOLOGISCHE INSTEEK.....	20
4. RESULTATEN	21
5. CONCLUSIE	25
6. DISCUSSIE	27
7. AANBEVELINGEN	29
NAWOORD	30
LITERATUURLIJST	31
BIJLAGE 1: MEETINSTRUMENTEN	33
Vragenlijst interviews kinderdagverblijven.....	33
Vragenlijst interview Lunamare	33
Enquêteformulier ouders.....	34
De Balledotjes	34
De Bengelenberg.....	35
Enquêteformulier pedagogisch medewerkers.....	37
De Balledotjes	37

De Bengelenberg.....	38
BIJLAGE 2: VERZAMELDE DATAGEGEVENS.....	40
Transcriptie en analyse in thema’s interview Katrien Laane – Lunamare	40
Transcriptie en analyse in thema’s interview Marit Versteeg, manager – De Balledotjes	47
Transcriptie en analyse in thema’s interview Karen Taal, coördinator – De Bengelenberg	54
Transcriptie en analyse in thema’s interview Marijke Kusters, pedagogisch specialist – De Bengelenberg	61
Enquête gegevens ouders – De Balledotjes & De Bengelenberg.....	68
Enquête gegevens pedagogisch medewerkers – De Balledotjes & De Bengelenberg.....	77
BIJLAGE 3: ANALYSE VERZAMELDE DATAGEGEVENS	87
Analyse interview Katrien Laane – Lunamare	87
Thema’s & Labels	87
Samenvatting	91
Analyse interview Marit Versteeg – De Balledotjes.....	93
Thema’s & Labels	93
Samenvatting	98
Analyse interview Karen Taal, coördinator – De Bengelenberg.....	100
Thema’s & Labels	100
Samenvatting	104
Analyse interview Marijke Kusters, pedagogisch specialist – De Bengelenberg.....	108
Thema’s & Labels	108
Samenvatting	114
Analyse enquête gegevens De Balledotjes	115
Ouders.....	115
Pedagogisch medewerkers	115
Analyse enquête gegevens De Bengelenberg.....	117
Ouders.....	117
Pedagogisch medewerkers	117

1. INLEIDING

“Betrokkenheid van ouders verhoogt de kwaliteit van kinderopvang” (Onderwijsraad, 2002).

Dat is een van de pijlers waarop de Wet Basisvoorziening Kinderopvang in januari 2005 werd ingevoerd. Deze wet, die inmiddels Wet Kinderopvang wordt genoemd, houdt in dat de kinderopvang niet meer gefinancierd wordt vanuit de gemeente maar vanuit een driehoekwerking tussen de overheid, de werkgever en de ouders zelf. Invoering van deze wet heeft ouders de mogelijkheid gegeven om zelf te kiezen welke kinderopvang zij geschikt vinden voor hun kind. Om door ouders gekozen te worden moeten de kinderdagverblijven zich in kwaliteit gaan bewijzen (Onderwijsraad, 2002). Sinds de invoering van deze wet is er veel aandacht voor – en verandering in – de kinderopvang en vindt de Nederlandse overheid het belangrijk dat kinderopvang betaalbaar en beschikbaar is voor iedereen. Niet alleen de betaalbaarheid, maar ook de kwaliteit krijgt aandacht vanuit de overheid. Hierbij is grote aandacht voor de positie en betrokkenheid die de ouder heeft bij de kinderopvang, mede omdat de betrokkenheid van ouders bij hun kind een positief effect heeft op de ontwikkeling en leerprestaties van het kind (Brandwijk-Kok, Van Genderen & Mijland, 2015; Educant, z.j.; PTA, z.j.; Velsink, 2014; Smit, Driessen, Van Kuijk, & De Wit, 2008).

Voor ouders is het niet zomaar iets om hun jonge kind naar het kinderdagverblijf te brengen. Een vertrouwelijke band met de pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf is van groot belang. In de eerste levensjaren van een kind is het belangrijk dat een goede hechting met ouders plaats vindt. Dit legt de basis voor veiligheid en vertrouwen voor de rest van het leven. Wanneer een kind naar het kinderdagverblijf wordt gebracht nemen de pedagogisch medewerkers deels de functie van hechtingspersoon over. Hierdoor hebben zij een grote invloed op het welbevinden van het kind. Ouders moeten de pedagogisch medewerkers kunnen vertrouwen dat zij liefdevol, warm en zorgzaam zijn. Dat ze zullen opmerken wat hun kind nodig heeft en hem dit ook zullen geven (De Bil & De Bil, 2007; European Commission, 2014; Jepma & Schreuder, 2010; Singer, 2011). Wanneer het contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers niet goed verloopt, heeft dit een negatief effect op het kind. Andersom is het net zo. Goede overeenstemming en vertrouwelijkheid tussen ouders en pedagogisch medewerkers draagt positief bij aan het welbevinden en de ontwikkeling van het kind (PO-raad, 2010; Singer & Kleerekoper, 2016).

1.1 AANLEIDING

De betrokkenheid en inspraak van ouders staat bovenaan de lijst van de wettelijke kwaliteitseisen voor de Nederlandse kinderopvang. Kinderdagverblijven moeten verantwoorden hoe aan de wettelijke kwaliteitseisen wordt voldaan (Jepma & Schreuder, 2010). Vanuit meerdere partijen wordt nagedacht over het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk. Allereerst is er zoals hier boven genoemd de Nederlandse wetgeving, daarnaast zijn er verschillende online-ouderplatforms, diverse boeken en ook het CPS (voorheen Christelijk Pedagogisch Studiecentrum) laat flink van zich horen op dit gebied. Deze partijen – en nog vele anderen – doen hun best om informatie en kwaliteitscriteria aan te dragen om kinderdagverblijven te ondersteunen in het vormgeven van ouderbetrokkenheid.

In een gesprek met Katrien Laane van Lunamare, opdrachtgeefster van dit onderzoek, komt een vraagstuk omtrent het thema ouderbetrokkenheid naar voren. Vanuit gesprekken die Lunamare heeft gevoerd in de praktijk blijkt dat ouderbetrokkenheid op verschillende manieren geïnterpreteerd en uitgevoerd wordt. Dit heeft betrekking op zowel het basis- en voortgezet onderwijs als de kinderopvang. Daar waar enkele organisaties goed weten wat ze moeten en kunnen doen om echt samen te werken met ouders in het belang van het kind, zijn er ook organisaties die geen idee hebben over hoe ze ouders betrokken kunnen krijgen. Daarnaast kan het zo zijn dat er (nog) organisaties zijn die ouders maar een lastig ‘bijproduct’ van kinderen

vinden en weinig tot geen betrokkenheid van hen wensen (K. Laane, persoonlijke communicatie, 22 december, 2016). Tegelijkertijd benoemt M. Peek, VVE specialist van Stichting Kinderopvang Amersfoort, tijdens een kennismaking op kinderdagverblijf De Bengelenberg (persoonlijke communicatie, 9 maart, 2017) dat een kinderdagverblijf natuurlijk ook te maken heeft met allerlei verschillende soorten ouders. De een zal constant het contact en de samenwerking opzoeken, terwijl de ander het prima kan vinden als zijn kind overdag wordt opgevangen.

Katrien heeft haar eigen trainingsbureau, welke gespecialiseerd is in het geven van opvoedingsondersteuning op maat: Lunamare. Een initiatief van Lunamare is de OpvoedParty. Bij een bijeenkomst van de OpvoedParty, oftewel “een OpvoedParty”, komt een groep van 4 tot 10 opvoeders en een ambassadeur van de OpvoedParty bij elkaar voor ongeveer twee uur. Een ambassadeur is een, door Lunamare gecertificeerde, beroepsopvoeder, die OpvoedParty's mag geven. Gedurende deze twee uur wordt gesproken over alledaagse opvoedingsthema's of dilemma's die vanuit de opvoeders zelf komen. Dit wordt gedaan aan de hand van het OpvoedPartySpel; een kaartspel met daarop vragen en stellingen die besproken kunnen worden (Laane, 2015). Een OpvoedParty is een laagdrempelige bijeenkomst waarin opvoeders ontdekken dat ze niet de enige zijn met vragen en waarin ze kunnen leren van de wijsheid van een ander én hun eigen kracht kunnen ontdekken en delen (K. Laane, persoonlijke communicatie, 22 december, 2016).

Lunamare ziet mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan het handen en voeten geven aan ouderbetrokkenheid in de praktijk van de kinderopvang. Het bestaande concept van de OpvoedParty met het OpvoedPartySpel zou – in aangepaste vorm – een goede manier kunnen zijn om ouderbetrokkenheid te vergroten (K. Laane, persoonlijke communicatie, 22 december, 2016). Ouders en pedagogisch medewerkers zouden bijvoorbeeld met elkaar of onderling in gesprek kunnen gaan aan de hand van een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel met daarop vragen en stellingen rondom het thema ouderbetrokkenheid. Om te weten of er behoefte is aan dit materiaal en wat er dan voor vragen en stellingen gebruikt kunnen worden, is het nodig om eerst objectief te kijken naar de huidige gang van zaken op het gebied van ouderbetrokkenheid in de praktijk van de kinderopvang. Dit is dan ook het uitgangspunt geweest voor dit onderzoek.

Vanwege de beperkte tijd waarin dit onderzoek moest worden voldaan, was een onderzoek naar ouderbetrokkenheid binnen de gehele kinderopvang in Nederland niet mogelijk. Daarom is er, in overleg met en naar wens van Katrien, voor gekozen om onderzoek te doen binnen twee verschillende kinderdagverblijven voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Namelijk kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum. Deze kinderdagverblijven zijn gekozen op basis van bereikbaarheid voor de onderzoeker en bereidheid tot medewerking van de kinderdagverblijven zelf. Om een beeld te krijgen van de huidige praktijk zou het namelijk niet uit moeten maken welke twee van de vele verschillende kinderdagverblijven in Nederland worden onderzocht.

1.2 PROBLEEM- EN DOELSTELLING

Om duidelijke richting te kunnen kiezen voor dit onderzoek, is in overleg met Katrien en Denise uitvoerig besproken wat dit onderzoek moet opleveren. Hierbij is voornamelijk gelet op wat de precieze wens is van Lunamare en hoe hier door middel van objectief onderzoek in kan worden voorzien. Van hier uit zijn de probleemstelling en doelstelling voor dit onderzoek opgesteld.

1.2.1 PROBLEEMSTELLING

Er is onvoldoende duidelijkheid over de huidige stand van zaken van ouderbetrokkenheid bij kinderdagverblijven in Nederland. Onduidelijk is hoe het begrip ouderbetrokkenheid wordt geïnterpreteerd door de verschillende betrokken partijen; ouders, pedagogisch medewerkers en leidinggevendenden van de kinderdagverblijven. Ook is niet helder wat er momenteel gedaan wordt om ouderbetrokkenheid vorm te

geven in de praktijk en wie hier de verantwoordelijkheid voor neemt. Hierdoor weet Lunamare niet of zij, met een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel, een bijdrage zou kunnen leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk van het kinderdagverblijf, om hiermee te voorzien in de eventuele behoeften.

1.2.2 DOELSTELLING

Het doel van dit onderzoek is een beeld te krijgen van hoe ouderbetrokkenheid momenteel wordt vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum voor kinderen van 0 tot 4 jaar, wat hierin al goed gaat en waar eventueel nog behoefte aan is. Op basis van deze onderzoeksresultaten kan gekeken worden of de plannen en ideeën voor een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel rondom het thema ouderbetrokkenheid, aansluiten op de eventuele behoeften uit de praktijk.

1.3 HOOFDVRAAG EN BIJBEHORENDE DEELVRAGEN

Vanuit de probleemstelling, doelstelling en de eerder benoemde keuze in selectie van kinderdagverblijven, is de volgende hoofdvraag voor dit onderzoek opgesteld:

‘Hoe wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum en ligt hierin voor Lunamare een mogelijkheid om met een variant van het OpvoedPartySpel een bijdrage te leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk?’

Dit onderzoeksverslag geeft antwoord op deze vraag middels het beantwoorden van deelvragen. Deze deelvragen zijn verdeeld in theoretische en praktische deelvragen. De beantwoording van de theoretische deelvragen schept helderheid en verdieping over het onderwerp en de gebruikte begrippen van dit onderzoek en dient hiermee als kader voor de praktische deelvragen. Met de praktische deelvragen wordt de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk weergegeven en vervolgens de koppeling gemaakt met de vraag vanuit Lunamare.

Theoretische deelvragen:

1. Wat wordt verstaan onder ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf?
2. Waar heeft het kind behoefte aan met betrekking tot ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf?
3. Wat wordt verstaan onder de OpvoedParty en het OpvoedPartySpel van Lunamare?

Praktische deelvragen:

4. Hoe wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg en kinderdagverblijf De Balledotjes?
5. Waar is op kinderdagverblijf De Bengelenberg en kinderdagverblijf De Balledotjes (meer) behoefte aan met betrekking tot de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk?
6. Wat houdt het idee van Lunamare over een variant van het OpvoedParty spel in en in welke behoeften wordt hiermee voorzien?

Deze hoofdvraag en bijbehorende deelvragen zijn gemaakt in samenwerking met Denise en Katrien, waarin Katrien haar wens bekend heeft gemaakt en vervolgens samen met Denise gezocht is naar een manier om de gewenste informatie middels een objectief onderzoek op tafel te krijgen. Over de objectiviteit is ook overleg geweest met de afstudeerbeoordelaars vanuit de Hogeschool Utrecht. De objectiviteit wordt

gewaarborgd door het onderzoek in tweeën te splitsen. Enerzijds is er het onderzoek op de twee kinderdagverblijven naar de vormgeving van ouderbetrokkenheid, wat hier in goed gaat en welke eventuele behoeften er zijn. Anderzijds wordt onderzocht wat het idee van Lunamare precies inhoudt en in welke behoeften hiermee voorzien wordt. De vertaalslag naar een eventuele match van vraag en aanbod, wordt pas gemaakt wanneer de resultaten vanuit beide kanten zijn verzameld en geanalyseerd.

Er is voor gekozen om de hoofdvraag en deelvragen van dit onderzoek en van Denise's onderzoek grotendeels hetzelfde op te stellen, omdat vrijwel hetzelfde onderzocht wordt alleen bij een andere doelgroep in een andere plaats. Omdat de onderzoeken zo overeenkomen was het nuttig om elkaar aan te scherpen en te brainstormen over wat écht onderzocht moest worden.

1.4 RELEVANTIE

Dit onderzoek is voor meerdere partijen relevant. Allereerst voor de twee kinderdagverblijven die meewerken aan het onderzoek. Het onderzoek bestaat uit een interview met de leidinggevenden en enquêteformulieren aan ouders en pedagogisch medewerkers, dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3 over de methoden. De vergelijking van enerzijds de visie op en het beleid over ouderbetrokkenheid van het kinderdagverblijf, die verkregen wordt middels het interview, en anderzijds de beleving en ervaring van ouders en pedagogisch medewerkers over ouderbetrokkenheid in de praktijk, laat de meewerkende kinderdagverblijven kritisch kijken naar de wijze waarop zij ouderbetrokkenheid vorm geven. Een kinderdagverblijf dat kwalitatief goede opvang wil geven, zal altijd bereid zijn kritisch naar haar eigen werkwijze te kijken om zo eventuele verbeterpunten te kunnen ontdekken.

De ouders van de kinderen die naar het kinderdagverblijf gaan zijn voor dit onderzoek een belangrijke informatiebron. Zij worden benaderd middels een enquêteformulier, dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3 over de methoden. Sommige ouders kunnen het nodig hebben om te horen dat hun betrokkenheid belangrijk is. De enquête laat ouders nadenken over hun betrokkenheid bij het kinderdagverblijf. Dit kan direct invloed hebben op de houding van de ouders, er wordt als het ware een beroep gedaan op hun betrokkenheid. Ouders kunnen hierdoor meer betrokkenheid gaan tonen bij hun kind en het kinderdagverblijf. Deze betrokkenheid is positief voor zowel ouder, kind als het kinderdagverblijf zelf (PO-Raad, 2010; PTA, z.j.). Naast dat ouders bewust nadenken over hun betrokkenheid, krijgen zij ook de mogelijkheid hun mening te geven over de manier waarop zij door het kinderdagverblijf betrokken worden bij de ontwikkeling van hun kind en bij het kinderdagverblijf zelf.

Dit onderzoeksverslag met de resultaten van het onderzoek geeft Lunamare een beeld van hoe ouderbetrokkenheid momenteel wordt vormgegeven op de twee kinderdagverblijven en wat hierin al goed gaat en welke eventuele behoeften er zijn. Op basis van deze resultaten wordt gekeken of de plannen en ideeën voor een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel rondom het thema ouderbetrokkenheid, aansluiten op de eventuele behoeften uit de praktijk. Om goed antwoord te kunnen geven op deze vraag, worden deze plannen en ideeën door Katrien toegelicht in een interview. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3 over de methoden. Op deze manier wordt voorkomen dat een product en/of methode op de markt wordt gebracht waar geen behoefte aan is of die niet juist aansluit op de behoeften die er zijn.

Indirect is dit onderzoek ook relevant voor het kind zelf, omdat de betrokkenheid van de ouder hoe dan ook zijn invloed heeft op het kind (Malschaert & Traas, 2012; Singer & Kleerekoper, 2016). Wanneer tijdens – en hopelijk ook na – dit onderzoek wordt gesproken en nagedacht over het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk van het kinderdagverblijf, is het de wens van de onderzoeker dat het kind hiervan de positieve vruchten zal plukken.

1.5 PERSOONLIJKE VISIE

De persoonlijke drijfveer en relevantie van de onderzoeker voor dit onderzoeksonderwerp, is haar hart voor het kind en de mogelijkheid die het kind krijgt om zich goed te ontwikkelen. De onderzoeker is ervan overtuigd dat je opvoeden niet alleen kunt (“niet in je eendje” zoals het titelblad zegt) en dat goede communicatie, samenwerking en vertrouwen tussen de ouders en beroepsopvoeders, het kind in de gelegenheid stellen zich goed te ontwikkelen.

De onderzoeker is van mening dat het opvoeden van een kind een intensief proces is, dat voor elk kind en elke ouder op een unieke manier vorm krijgt. Dit maakt dat er geen pasklaar stappenplan bestaat die je als professional kan hanteren in het begeleiden van kinderen of aan ouders kan geven over hoe zij hun kind moeten opvoeden. Toch worden professionals – volgens de beleving van de onderzoeker in haar eigen opleiding – vaak nog opgeleid om adviezen te geven en ouders te vertellen hoe het moet. De onderzoeker ziet het belang van écht luisteren naar ouders en er van uit gaan dat ouders het in zich hebben om goede ouders te zijn. De kennis die ouders hebben over hun eigen kind is groot en zou niet mogen worden onderschat. Niet door professionals, maar ook niet door de ouders zelf. Vandaag de dag lijkt het wel of veel ouders vanuit eigen onzekerheid aan professionals vragen wat ze moeten doen in een bepaalde situatie, terwijl ze misschien alleen advies nodig hebben over de manier waarop ze naar een situatie kunnen kijken. Maar omdat de vraag wel wordt gesteld, worden ze voorzien van praktische adviezen, vaak algemeen van aard.

De onderzoeker is van mening dat professionals eerder de rol van coach in zouden moeten nemen. Net als dat er bij een sporter sprake is van een bepaald talent en een coach eigenlijk alleen heel nauwkeurig kijkt naar hoe de sporter het doet en op basis daarvan nog aanvullende tips geeft, zo zou ook de verhouding tussen ouders en professionals kunnen zijn. In ieder geval het aspect dat er eerst nauwkeurig gekeken wordt naar wat ouders doen, kunnen en weten. Dat het talent van het beste willen voor je kind in elke ouder gezien wordt, naar boven wordt gehaald en gebruik van wordt gemaakt. Ouders worden beter van goede ondersteuning, maar goede ondersteuning kan alleen gegeven worden met kennis van de talenten en vragen van ouders zelf. Hiervoor is samenwerking een vereiste. Een plek waar deze samenwerking enorm van belang is en een direct gevolg heeft voor het welbevinden van kinderen, is het kinderdagverblijf.

Deze samenwerking is een wezenlijk onderdeel van datgene dat in de praktijk vandaag de dag ouderbetrokkenheid wordt genoemd. De wijze waarop ouders betrokken dienen te worden, wensen te zijn en daadwerkelijk zijn, wordt mede bepaald door de aandacht die er vanuit zowel het kinderdagverblijf als ouders is voor hun samenwerking ten behoeve van het kind. Het besef dat het voor de ontwikkeling van een kind van belang is dat de verschillende omgevingen waarin hij zich bevindt, goed op elkaar afgestemd dienen te worden en de vraag of dit gebeurt in de praktijk, hebben de onderzoeker gemotiveerd dit onderzoek naar ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf te starten.

2. THEORETISCH KADER

Dit onderzoeksverslag bevat een aantal kernbegrippen, de begrippen waar eigenlijk het hele onderzoek over gaat. Vandaar dat duidelijkheid over de precieze betekenis van deze begrippen voor dit specifieke onderzoek van belang is, de zogenaamde stipulatieve betekenis (Verhoeven, 2014). Dit hoofdstuk licht de volgende kernbegrippen nader toe: ouderbetrokkenheid, kinderdagverblijf, OpvoedParty en OpvoedPartySpel. Ook de zoekstrategie wordt toegelicht. De toelichting van de kernbegrippen beantwoordt deelvraag 1, 2 en 3 over ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf, de daarbij behorende behoeften van het kind en de OpvoedParty en OpvoedPartySpel.

2.1 OUDERBETROKKENHEID EN DE BEHOEFTE VAN HET KIND

“We spreken van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor de (school)ontwikkeling van hun kinderen” (Brandwijk-Kok, Van Genderen & Mijland, 2015, 21).

“De betrokkenheid van ouders komt voort uit de betrokkenheid bij hun eigen kind” (Singer & Kleerekoper, 2016, p. 53).

“Werken in kindercentra is samenwerken met ouders” (Singer & Kleerekoper, 2016, p. 53).

Het kinderdagverblijf krijgt van ouders het vertrouwen om zorg te dragen voor hun meest dierbare bezit, hun kind. Voor veel ouders is dit niet gemakkelijk, ze willen graag dat het goed gaat met hun kind en dat hij alles krijgt wat hij nodig heeft (Singer & Kleerekoper, 2016). De pedagogisch medewerkers op de groep staan voor de uitdaging om hier op een juiste manier op te reageren en mee om te gaan. Ouders zijn dé deskundigen bij uitstek over hun eigen kind, het is belangrijk dat ouders de ruimte krijgen om deze deskundigheid te delen (K. Laane, persoonlijke communicatie, 8 maart, 2017). Goede communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is de basis voor goede kinderopvang. Vooral bij het jonge kind is het nodig dat er voortdurende afstemming plaats vindt over zaken als voeding, zindelijkheid, slaap- en eetritmes en de omgang met het kind (Singer & Kleerekoper, 2016). Deze overeenstemming tussen thuis en het kinderdagverblijf maakt het dagritme van een kind voorspelbaar en gelijk, hierdoor voelt een kind zich veilig en kan het beter functioneren en ontwikkelen (De Bil & De Bil, 2007; Singer, 2011).

Jellesma, voorzitter van BOinK (Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang en Peuterspeelzalen) (in Singer, 2011, p. 5), stelt dat de ouder altijd de eerste verantwoordelijke blijft voor de opvoeding. Maar dat wanneer een kind naar de opvang wordt gebracht, daar vervolgens ook opvoeding plaatsvindt. Er is dus sprake van een gedeelde opvoeding. Over deze gedeelde opvoeding zouden ouders en pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk in gesprek moeten zijn en blijven. Volgens een recent artikel van Steffens (2016) worden pedagogisch medewerkers door ouders gewaardeerd als medeopvoeders en ervaren ouders steun aan de pedagogisch medewerkers, ondanks dat het uit handen geven van opvoedingsverantwoordelijkheden gevoelig ligt.

Opvoeding gaat over “een bepaalde vorm van omgang tussen volwassenen en kinderen die erop gericht is steun en richting te geven aan het proces van volwassenwording” (Malschaert & Traas, 2012, p. 11). Bij het jonge kind op het kinderdagverblijf gaat het dan over het bieden van veiligheid, verzorging, geborgenheid en de gelegenheid tot spelen en leren, waarbij alle aspecten van de ontwikkeling aan bod zouden moeten komen: de motorische, emotionele, sociale en creatieve ontwikkeling, en de ontwikkeling van kennis en denken (Singer, 2011). Over al deze opvoedingsvoorwaarden en de opvoedingsmiddelen die daarvoor worden gebruikt, zoals straffen, belonen, regels stellen, uitdagen en complimenteren, is overleg en

overeenstemming nodig tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Van beide partijen wordt betrokkenheid bij de opvoeding van het kind verwacht (Malschaert & Traas; Singer).

Binnen kinderdagverblijven (en ook basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs), worden de begrippen ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid soms bewust en soms onbewust door elkaar gebruikt. Maar volgens verschillende pedagogen, onderwijzers en onderzoekers, zoals Galjaard (2015), Smit, Driessen & De Wit (2009) en Brandwijk-Kok, Van Genderen & Mijland (2015) zijn er significante verschillen te noemen. Volgens hen spreekt ouderparticipatie over de nuttige en actieve rol die ouders binnen het kinderdagverblijf kunnen vervullen. Hierbij valt te denken aan mee gaan en helpen bij uitstapjes, helpen met luizen kammen en andere hand- en spandiensten. Ouderbetrokkenheid, stellen deze pedagogen, onderwijzers en onderzoekers, is minder zichtbaar, maar eigenlijk nog van veel grotere waarde omdat het aantoonbaar bijdraagt aan het succes in de ontwikkeling en prestaties van het kind op het kinderdagverblijf. Ouderbetrokkenheid gaat – zoals het woord al benadrukt – over de betrokkenheid van de ouder. En dan in het bijzonder de betrokkenheid bij het eigen kind en zijn ontwikkeling en leerproces. Deze betrokkenheid vindt voor een groot deel ook thuis plaats en krijgt vorm in bijvoorbeeld het thuis lezen met het kind en communicatie met het kinderdagverblijf, waarbij het gaat over het kind en zijn ontwikkeling. Het gaat om de samenwerking tussen ouders en het kinderdagverblijf die voor en van beide partijen nodig is om het beste voor het kind te kunnen realiseren (Brandwijk-Kok, Van Genderen & Mijland, 2015; Galjaard; Singer & Kleerekoper, 2016).

De Vries (2013), sluit hier op aan wanneer hij in naam van het CPS schrijft over “ouderbetrokkenheid 3.0”. Ondanks dat zijn uitspraken gericht zijn op de schoolsituatie, zijn de uitspraken die hij doet over ouderbetrokkenheid ook een informatiebron voor de kinderopvang. De Vries maakt onderscheid in drie vormen van ouderbetrokkenheid. Allereerst de vorm waarin er alleen gezonden wordt vanuit de school en er dus sprake is van eenzijdige communicatie. Ten tweede de vorm waarin er van zowel de kant van school als de kant van de ouder informatie wordt verzonden, maar nog geen sprake is van samenwerking. Tot slot de derde vorm, welke als meest ideale vorm wordt beschouwd, de vorm waarin school en ouders beiden nieuwe informatie met elkaar delen en zoeken en dit alles met de ontwikkeling van het kind als doel.

Zoals de probleemstelling van dit onderzoek al aangeeft, verschilt de interpretatie en uitvoering van ouderbetrokkenheid in de praktijk van het kinderdagverblijf waarschijnlijk nog veel van elkaar. Daarom is het belangrijk om te vermelden dat de hierboven geschreven theorie het perspectief is van ouderbetrokkenheid waarmee dit onderzoek is gestart. Vanuit de verschillende invalshoeken is gekozen om voor dit onderzoek de volgende gedachte over ouderbetrokkenheid aan te houden:

Wanneer uit het contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers blijkt dat beide partijen, dan wel thuis, dan wel op het kinderdagverblijf, hun best doen de ontwikkeling van het kind te stimuleren én elkaar daarbij betrekken, zou dat een definitie kunnen zijn van ouderbetrokkenheid.

2.2 KINDERDAGVERBLIJF

In Nederland maken we onderscheid tussen formele kinderopvang en informele kinderopvang. Het kinderdagverblijf valt onder formele kinderopvang. Formeel in de zin van dat er voor betaald wordt en staat geregistreerd als dagopvang bij de Rijksoverheid. Naast het kinderdagverblijf zijn er binnen de formele kinderopvang onder andere nog de peuterspeelzaal, de voorschool, de vroegschool, de tussenschoolse opvang en de buitenschoolse opvang (Rijksoverheid, z.j.).

Een kinderdagverblijf is bedoeld voor kinderen van 0 tot 4 jaar. De opvang is doorgaans elke werkdag vroeg open, zodat ouders van kinderen naar hun werk kunnen. De groepsgrootte op een kinderdagverblijf bestaat uit maximaal 16 kinderen (Jepma & Schreuder, 2010). Verschillend per kinderdagverblijf wordt gekozen om de kinderen in te delen in horizontale (dezelfde leeftijd bij elkaar) of verticale (alle leeftijden bij elkaar) groepen (Kwok, Meij & Van Der Vegt, 2010; Smit, Driessen, Van Kuijk & De Wit, 2008).

Een kinderdagverblijf verschilt doorgaans van een peuterspeelzaal vanwege het doel waarvoor een kind er heen gaat. Een kind gaat naar het kinderdagverblijf zodat ouders kunnen werken, hiermee geven ouders een deel van de opvoeding over aan het kinderdagverblijf. Een kind gaat naar de peuterspeelzaal ter stimulering van de sociale contacten en eventueel een vorm van voorschoolse educatie (Singer & Kleerekoper, 2016). Een peuterspeelzaal wordt meestal ook maar een aantal dagdelen per week bezocht, terwijl het kinderdagverblijf veelal opvang biedt voor de gehele werkdag, de gehele werkweek.

2.3 OPVOEDPARTY EN OPVOEDPARTYSPEL

Zoals in de aanleiding reeds is aangegeven, is de OpvoedParty een initiatief van Lunamare. Lunamare is het eigen trainingsbureau van Katrien Laane – opdrachtgeefster van dit onderzoek – welke gespecialiseerd is in het geven van opvoedingsondersteuning op maat. De OpvoedParty heeft twee doelgroepen: beroepsopvoeders en ouders. Met de OpvoedParty worden gemeenten en beroepsopvoeders geholpen om moeiteloos in gesprek te komen met ouders over alledaagse opvoedingsvragen en ouders worden geholpen om hun eigen wijsheid te delen met elkaar (Laane, 2015). In dit verslag wordt in gegaan op het deel van de OpvoedParty dat speciaal ontwikkeld is voor ouders.

De OpvoedParty bestaat uit: bijeenkomsten die OpvoedParty's worden genoemd, spelmateriaal dat ontwikkeld is om te gebruiken tijdens deze bijeenkomsten, trainingen voor beroepsopvoeders om zelf een OpvoedParty te geven en het Handboek OpvoedParty.

Het spelmateriaal dat is ontwikkeld, wordt het OpvoedPartySpel genoemd. Hiervan zijn inmiddels verschillende varianten in omloop. Allereerst is er het Basis-OpvoedPartySpel – voor alle opvoeders die alledaagse opvoedingsvragen hebben. Voor ouders die opvoeden in twee culturen is het MultiCulti-OpvoedPartySpel ontwikkeld. En tevens het AltijdWat-OpvoedPartySpel, voor ouders van zorg-intensieve kinderen. Alle varianten zijn in opzet en vormgeving hetzelfde. Het zijn kaartspellen met prikkelende stellingen en situatieschetsen per leeftijdscategorie en thema. Er zijn drie verschillende leeftijdscategorieën, namelijk 0-6 jaar, 6-12 jaar en 12-18 jaar. Er zijn drie thema's, namelijk communicatie, grensoverschrijdend gedrag en zelfbeeld & zelfvertrouwen (Laane, 2015).

Bij een bijeenkomst van de OpvoedParty, oftewel "een OpvoedParty", komt een groep van 4 tot 10 opvoeders en een ambassadeur van de OpvoedParty bij elkaar voor ongeveer twee uur. Een ambassadeur is een, door Lunamare gecertificeerde, beroepsopvoeder, die OpvoedParty's mag geven. In deze tijd wordt – al dan niet aan de hand van het OpvoedPartySpel – gesproken over alledaagse opvoedingsthema's of dilemma's die vanuit de opvoeders zelf komen (Laane, 2015). Een OpvoedParty is een laagdrempelige bijeenkomst waarin opvoeders ontdekken dat ze niet de enige zijn met vragen en waarin ze kunnen leren van de wijsheid van een ander én hun eigen kracht kunnen ontdekken en delen (K. Laane, persoonlijke communicatie, 22 december, 2016).

De missie en visie van Lunamare voor de OpvoedParty zijn te ondervangen in een aantal kernzinnen: "De eigenWIJSheid van de ouders staat centraal. In een OpvoedParty vertel je hoe je het doet, niet hoe het moet. En daar kan een ander weer van leren. Omdat samen opvoeden leuker is dan alleen. Het verlangen van Lunamare is dat in de toekomst het bijwonen van een OpvoedParty net zo normaal is als een bezoek aan een consultatiebureau of zwangerschapsyoga nu is." (K. Laane, persoonlijke communicatie, 8 maart, 2017; Laane, 2015).

2.4 ZOEKSTRATEGIE

In dit onderzoeksverslag is een diversiteit aan bronnen gebruikt, deze staan vermeld in de literatuurlijst. Deze paragraaf beschrijft hoe en waarom deze bronnen zijn geselecteerd.

De raadpleging van bronnen begon met een aantal tips vanuit de opdrachtgeefster. Zij raadde aan de brief van Sander Dekker, Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, aan de voorzitter van de Tweede

Kamer der Staten-Generaal te lezen. Deze brief gaat over het belang van ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Ook werd aangeraden om de verschillende artikelen en criterialijsten van het CPS te lezen. Hier begon de zoektocht naar informatie over ouderbetrokkenheid. Vervolgens is gekeken naar de bronvermelding in de bron, zo is steeds specifiek uitgekomen op onderzoeken en artikelen specifiek over de kinderopvang. Bij de selectie van de bronnen is gelet op de betrouwbaarheid van de auteur door na te gaan vanuit welke organisatie of autoriteit geschreven is. Ook is er op gelet dat zoveel mogelijk bronnen niet ouder zijn dan 5 jaar.

Vanuit de bibliotheek van de Hogeschool Utrecht te Amersfoort zijn een aantal boeken geleend die specifiek gaan over het kinderdagverblijf. Hiermee is het wettelijke kader van de kinderopvang en het belang van de betrokken ouder benadrukt. Daarnaast zijn het Basisboek Opvoeding van Malschaert & Traas, Gedragsproblemen van J.D. van der Ploeg en Praktijkgerichte Ontwikkelingspsychologie van De Bil & De Bil gebruikt om het (ecologisch)pedagogisch kader van dit onderzoek helder neer te zetten. Dit zijn boeken vanuit het Bachelor programma van de opleiding Ecologische Pedagogiek. Ook is gebruik gemaakt van een tweetal boeken over het doen van onderzoek die vanuit de opleiding zijn aanbevolen om hoofdstuk 3 over de methoden te onderbouwen. Het 'Handboek voor elke ouder' is geschreven door schoonfamilie van de onderzoeker en is gebruikt om het begrip ouderbetrokkenheid te definiëren. Twee gebruikte bronnen zijn internationale bronnen, namelijk die van Parent Teacher Association (PTA) en European Commission. Deze bronnen werden vermeld in Nederlandse boeken en artikelen en zijn gebruikt om de inleiding en relevantie van dit onderzoek te onderbouwen.

De onderzoeker is zich ervan bewust dat er veel meer informatie te vinden is over de betrokkenheid van ouders bij het jonge kind op het kinderdagverblijf. In het buitenland zijn vele onderzoeken gedaan, die in dit onderzoek niet uitgebreid worden toegelicht. De Nederlandse literatuur die in dit onderzoek gebruikt is, zegt iets over de praktijk vandaag de dag bij de Nederlandse kinderdagverblijven, waaronder dus ook de kinderdagverblijven die deel uitmaken van dit onderzoek. De internationale literatuur geeft meer weer hoe het in andere landen gaat en wat daar goed en minder goed aan is. Op basis hiervan zouden nieuwe ideeën gevormd kunnen worden voor de kinderopvang in Nederland, wat uiteraard interessant en nuttig is. Voor dit onderzoek echter, is dit laatste minder relevant, omdat de kern van het onderzoek gaat over de match tussen de eventuele behoeften in de praktijk en het reeds bestaande idee van Lunamare. Voor dit onderzoek is daarom bewust voor gekozen om Nederlandse literatuur de boventoon te laten voeren.

3. METHODEN

Nadat vanuit de eerste twee hoofdstukken helder is geworden wat precies onderzocht is in dit onderzoek, beschrijft dit hoofdstuk de manier waarop dit is gebeurd. Hiervoor wordt beschreven wie deel uitmaken van de onderzoeksgroep, welke onderzoeksmethoden en dataverzamelingmethoden zijn gebruikt en hoe de gegevens zijn geanalyseerd. Tot slot wordt de ecologische insteek van dit onderzoek toegelicht.

3.1 ONDERZOEKSGROEP

Met de onderzoeksgroep worden de mensen bedoeld over wie de uitspraken in dit onderzoek gaan (Verhoeven, 2014). Bij dit onderzoek zijn dit de manager van kinderdagverblijf De Balledotjes en de coördinator en pedagogisch specialist van kinderdagverblijf De Bengelenberg, de pedagogisch medewerkers voor de kinderen van 0 tot 4 jaar op de twee kinderdagverblijven en de ouders van de kinderen van 0 tot 4 jaar die naar deze kinderdagverblijven gaan. Daarnaast is ook Katrien Laane onderdeel gemaakt van het onderzoek om haar ideeën voor de toekomst te verduidelijken middels een interview. De manager, coördinator en pedagogisch specialist zijn onderdeel van het onderzoek, omdat zij vanuit hun positie waarschijnlijk het meest te zeggen hebben over het beleid rondom ouderbetrokkenheid. De pedagogisch medewerkers, omdat zij een belangrijke schakel zijn in de dagelijkse communicatie en samenwerking met ouders en zij ook degenen zijn die het beleid van het kinderdagverblijf betreffende ouderbetrokkenheid in de praktijk moeten uitvoeren. De ouders, omdat het gaat over hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf. Wat ouders definiëren als betrokkenheid, hoe zij hun betrokkenheid bij en de samenwerking met het kinderdagverblijf ervaren en hoe zij dit beoordelen, is van groot belang voor dit onderzoek.

Bij kinderdagverblijf De Balledotjes is Marit Versteeg manager en tevens pedagogisch medewerker op de groep. Naast haar zijn nog zeven pedagogisch medewerkers die werken met de kinderen van 0 tot 4 jaar, dus acht in totaal. Er zijn achtentwintig gezinnen waarin een alleenstaande ouder of een ouderpaar zorgdraagt over deze kinderen, hierbij is rekening gehouden met broertjes en zusjes met dezelfde ouder(s).

Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg is Karen Taal coördinator en Marijke Kusters pedagogisch specialist. Zowel Karen als Marijke staan ook als pedagogisch medewerkers op de groep. Naast hen zijn er nog vier pedagogisch medewerkers die werken met de kinderen van 0 tot 4 jaar, dus in totaal zes. Er zijn drieënveertig gezinnen waarin een alleenstaande ouder of een ouderpaar zorgdraagt over deze kinderen, hierbij is rekening gehouden met broertjes en zusjes met dezelfde ouder(s).

Alle betrokken pedagogisch medewerkers en één ouder per betrokken gezin van kinderen van 0 tot 4 jaar van de twee kinderdagverblijven zijn in dit onderzoek benaderd met enquêteformulieren, dit wordt in de volgende paragraaf toegelicht. Omdat het onderzoek al afgebakend is tot twee kinderdagverblijven, was het haalbaar om de gehele populatie te ondervragen. Hierdoor is de betrouwbaarheid en validiteit van de resultaten groot (Verhoeven, 2014).

3.2 ONDERZOEKSMETHODEN

Om een goed beeld te krijgen van de huidige stand van zaken betreffende de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk van het kinderdagverblijf, is het van belang om vanuit verschillende invalshoeken naar het onderwerp ouderbetrokkenheid te kijken. Daarom is gekozen om in dit onderzoek gebruik te maken van een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve dataverzamelingmethoden, namelijk het houden van interviews, het uitzetten van enquêtes en het doen van literatuuronderzoek. De verschillende methoden vullen elkaar aan tot een compleet antwoord op de hoofdvraag. Dit combineren van verschillende methoden wordt ook wel triangulatie genoemd en verhoogt de geldigheid van de onderzoeksresultaten (Verhoeven, 2014).

Allereerst is door middel van literatuuronderzoek antwoord gegeven op de theoretische deelvragen. Dit theoretisch kader vormde de basis voor het opstellen van de meetinstrumenten voor dit onderzoek (Verhoeven, 2014), namelijk de vragen voor de enquêteformulieren en de interviewvragen. Vanuit de literatuur over ouderbetrokkenheid konden gericht vragen worden opgesteld om te meten hoe ouderbetrokkenheid vorm krijgt in de praktijk. Naast het peilen van de inzichten uit de literatuur, zijn ook juist de eigen ervaring en ideeën van de respondenten van groot belang voor dit onderzoek. Vandaar dat er ook open vragen zijn opgenomen in de enquêtes en tijdens de interviews ook veel open vragen zijn gesteld en is doorgevraagd. In hoofdstuk 3.1 over de onderzoeksgroep, heeft u kunnen lezen wie precies geïnterviewd zijn en benaderd zijn middels de enquêteformulieren. In hoofdstuk 3.3 over de dataverzamelingmethoden leest u meer over de keuze voor enquêteformulieren, de vorm van de vragenlijsten en de onderbouwing van de vraagstelling.

Met de resultaten vanuit de interviews en enquêteformulieren, wordt in hoofdstuk 4 antwoord gegeven op de praktische deelvragen en vervolgens in de conclusie een zo volledig mogelijk antwoord op de hoofdvraag.

3.3 DATAVERZAMELINGSMETHODEN

De nodige data is verzameld middels ondervraging, omdat het gaat om kennis, houding, attitude, motieven en opvattingen omtrent het thema ouderbetrokkenheid (Migchelbrink, 2014).

In samenwerking met Denise zijn de juiste dataverzamelingmethoden gekozen en de meetinstrumenten opgesteld. Samen is nagedacht over welke informatie er verkregen moest worden en welke methoden en vraagstelling daarvoor het meest geschikt zijn.

Gekozen is voor ondervraging middels half gestructureerde interviews met verschillende leidinggevenden van de kinderdagverblijven en met Katrien. Dit is een kwalitatieve dataverzamelingmethode, wat wil zeggen dat er interesse is in de betekenis die ondervraagden zelf aan een situatie geven (Verhoeven, 2014). Het draait om de interpretatie die het betrokken individu geeft van de situatie en niet de interpretaties van de onderzoeker (Migchelbrink, 2014). Hoe de kinderdagverblijven ouderbetrokkenheid vorm geven in de praktijk en wat zij hierover hebben geschreven in hun beleid, kunnen zij het beste zelf vertellen. Daarom zijn de half gestructureerde interviews gestart aan de hand van vooraf opgestelde vragen die in ieder geval gesteld moesten worden. Door de open formulering van de vragen, was er ook alle ruimte om door te vragen. De vragenlijsten voor de interviews zijn te vinden in Bijlage 1.

De ouders en pedagogisch medewerkers zijn in dit onderzoek ondervraagd middels enquêteformulieren. Dit is een kwantitatieve dataverzamelingmethode, wat wil zeggen dat er gegevens worden verzameld van een grote groep personen en de resultaten hiervan grotendeels in cijfers worden weergegeven (Verhoeven, 2014). Het liefst wordt elke ouder en pedagogisch medewerker persoonlijk gehoord met zijn verhaal en ervaringen in een interview, dit is echter in dit onderzoek niet haalbaar. Het voordeel van een enquêteformulier is dat deze op de eigen gewenste tijd ingevuld kan worden en goed over de vragen en antwoorden nagedacht kan worden. Met een enquêteformulier voor ouders en een enquêteformulier voor pedagogisch medewerkers is onderzocht hoeveel ouders en hoeveel pedagogisch medewerkers bepaalde ervaringen en meningen hebben op het gebied van ouderbetrokkenheid. De ervaringen en meningen zijn vooraf vanuit de theorie opgesteld en zijn in dit onderzoek gemeten door middel van stellingen en vragen in de enquêteformulieren. Deze stellingen gaan over de beleving en mening van de ouders en pedagogisch medewerkers over hun samenwerking en betrokkenheid ten behoeve van het kind. De stellingen zijn geselecteerd uit een bestaande vragenlijst van Ouders-school.nl (z.j.) en vervolgens aangepast en aangevuld zodat deze precies zouden meten wat onderzocht moest worden. De aanpassingen betroffen andere formuleringen van stellingen, zodat deze toepasbaar zijn op het kinderdagverblijf en gemakkelijk gelezen en beantwoord konden worden door ouders en pedagogisch medewerkers. De aanvullingen betroffen een aantal stellingen specifiek over de werkwijze op het kinderdagverblijf en een aantal open vragen. Over de

stellingen konden de respondenten aan de hand van een meerpuntschaal, ook wel likertschaal genoemd, kiezen tussen vijf antwoordmogelijkheden. Oplopend van *helemaal mee oneens*, *enigszins mee oneens*, *enigszins mee eens* tot *helemaal mee eens* en als laatste de optie *niet van toepassing*. Naast de stellingen bevat de enquête voor ouders één open vraag en de enquête voor pedagogisch medewerkers drie open vragen. Deze vragen gaan over wat door de pedagogisch medewerkers zelf verstaan wordt onder de betrokkenheid van ouders, hoe ouders volgens pedagogisch medewerkers hun betrokkenheid laten zien en over de behoefte die ouders en pedagogisch medewerkers hebben met betrekking tot de samenwerking met het kinderdagverblijf ten behoeve van het kind. De vragen open geformuleerd, omdat vanuit het onderzoek niet de wens is om te sturen naar een bepaald idee over ouderbetrokkenheid, maar juist vanuit de praktijk te weten te komen wat hierover gedacht wordt. Dit vergoot de begripsvaliditeit (Verhoeven, 2014). Het enquêteformulier voor ouders en pedagogisch medewerkers is te vinden in Bijlage 1.

Tijdens het opstellen van de vragenlijsten voor de interviews en de enquêtes, samen met Denise, werd steeds duidelijker wat tijdens het onderzoek aan welke partij gevraagd moest worden. Vragen over het beleid over ouderbetrokkenheid en de communicatie hierover richting ouders en pedagogisch medewerkers, zijn gesteld in de interviews met de leidinggevenden. In de enquêteformulieren aan ouders en pedagogisch medewerkers is hier kort op terug gevraagd, om te checken of het in de praktijk daadwerkelijk zo wordt uitgevoerd. Verder is in de enquêteformulieren vooral gefocust op de mening over en beleving van de samenwerkingsrelatie tussen ouders, pedagogisch medewerkers en het kinderdagverblijf als organisatie.

De vragenlijsten voor de interviews en enquêtes zijn van feedback voorzien door de leerteamcoach, leerteamgenoten en Katrien en continu besproken met Denise. Door de feedback zijn een aantal vragen duidelijker verwoord. Ook zorgde de feedback voor een betere onderbouwing over waarom sommige stellingen op een bepaalde manier zijn geformuleerd en hoe de validiteit van de resultaten gewaarborgd is door zo min mogelijk te sturen. Zo is er bijvoorbeeld een stelling die zegt: "Ik heb het gevoel dat mijn hulp op het kinderdagverblijf welkom is". Over welke hulp het dan precies gaat, is bewust niet beschreven, omdat het niet gaat over welke hulp geboden wordt vanuit de ouder, maar over het gevoel dat de ouder heeft of zijn hulp in het algemeen welkom is. Door te specificeren wat bedoeld wordt met 'hulp', kan worden gedacht dat deze benoemde hulp wel of niet een goede manier van (ouder)betrokkenheid is, terwijl het juist de bedoeling is om erachter te komen wat ouders zelf zien als juiste betrokkenheid en wat zij hierbij ervaren.

Om de betrouwbaarheid van de resultaten uit de enquêteformulieren te vergroten, is rekening gehouden met het volgorde effect van de vragen, ook wel routing genoemd (Verhoeven, 2014). Getracht is om niet met een te lastige vraag te starten en vragen per categorie te groeperen. Zo is het voor de respondenten een logische opeenvolging van vragen. Ook is erop gelet dat vragen die erg op elkaar lijken, niet direct achter elkaar worden gesteld. Zo wordt voorkomen dat bepaalde antwoordpatronen ontstaan. Daarnaast is voor de validiteit van de resultaten gekozen om de enquêtes online uit te zetten zodat deze anoniem kunnen worden ingevuld. Dit geeft respondenten de ruimte om volledig eerlijk te zijn en voorkomt hiermee sociaal wenselijke antwoorden (Verhoeven, 2014).

Voor de betrouwbaarheid van de resultaten zijn de enquêteformulieren, voordat deze daadwerkelijk online zijn uitgezet, eerst voorgelegd aan twee onafhankelijke personen. Hieruit bleek dat de vragen te begrijpen zijn, vrij zijn van fouten en in logische volgorde staan. Vervolgens heeft ook de VVE specialiste van De Bengelenberg de enquêtevragen goedgekeurd. Zij is zelf geen onderdeel van het onderzoek, maar is begeleidend aanwezig geweest. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes, heeft de manager de vragen van tevoren bekeken en goedgekeurd. Daarnaast is met het uitzetten van de enquêteformulieren rekening gehouden met de meivakantie. Respondenten kregen twee weken de tijd om het enquêteformulier in te vullen, uiterlijk tot de dag waarop de meivakantie begon. Zo is voorkomen dat door de vakantie eventueel vergeten werd om te reageren.

3.4 VERLOOP DATAVERZAMELING

De interviews zijn binnen twee weken alle vier afgenomen op de plek die voor de geïnterviewde bekend en prettig was. Er is steeds voor gezorgd dat het interview kon plaatsvinden in een afgesloten ruimte om ruis te voorkomen. Tijdens de interviews zijn zo veel mogelijk open vragen gesteld. Ook zijn er vervolgens checkende vragen gesteld om als het ware samen te vatten wat gezegd werd. Hierop kon de geïnterviewde bevestigend, afwijzend of aanvullend reageren.

De enquêteformulieren zijn online aangemaakt en gepubliceerd via www.thesistools.nl. Voor ouders en pedagogisch medewerkers is beiden een apart enquêteformulier gemaakt en deze is ook gespecificeerd naar elk kinderdagverblijf. In totaal zijn dus vier enquêteformulieren uitgezet. De links naar de enquêtes zijn bij kinderdagverblijf De Balledotjes verstuurd binnen het e-mailsysteem van het kinderdagverblijf. Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg is de link naar de enquête voor de ouders in het ouderportaal gezet en de link naar de enquête voor de pedagogisch medewerkers is via e-mail verspreid. Bij beide kinderdagverblijven is de onderzoeker eerst voorgesteld aan de ouders en pedagogisch medewerkers, zodat de vraag om een enquête in te vullen niet uit de lucht zou komen vallen. Ook is bij beide kinderdagverblijven na een week een herinnering verstuurd voor het invullen van de enquêteformulieren.

Bij kinderdagverblijf De Balledotjes hebben daadwerkelijk alle acht pedagogisch medewerkers de enquête ingevuld, dit is een respons van 100%. Van de 28 enquêteformulieren die naar ouders zijn verzonden, zijn er 26 ingevuld terug gekomen. Dit is een respons van 93%. Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg hebben 4 van de 6 pedagogisch medewerkers de enquête ingevuld, dit is een respons van 67%. Onder de ouders was de respons 42%, 18 van de 43 ouders vulde het enquête formulier in.

3.5 ANALYSEMETHODEN

De half gestructureerde interviews met de leidinggevenden zijn opgenomen op audio en vervolgens getranscribeerd. Voor de analyse is gekozen om te coderen met een startlijst. Tijdens de interviews zijn over verschillende thema's vragen gesteld. Deze thema's zijn per transcriptie gemarkeerd met verschillende kleuren om de nuttige informatie van de overbodige informatie te scheiden. Per thema zijn de fragmenten in een tabel gezet, waarna per fragment een label is toegekend. Door de fragmenten met dezelfde labels onder elkaar te zetten kon vervolgens een samenvatting van het interview worden geschreven. De samenvattingen van de interviews zijn gebruikt om de praktische deelvragen te beantwoorden in hoofdstuk 4. In de conclusie zijn uitspraken uit de interviews gebruikt om de hoofdvraag te beantwoorden (Migchelbrink, 2014; Verhoeven, 2014). De tabellen met daarin de thema's, fragmenten en labels zijn per interview te vinden in Bijlage 2.

De enquêteformulieren zijn online verstrekt en door respondenten ingevuld via www.thesistools.nl, waardoor de uitkomsten per enquêteformulier direct zichtbaar waren. Per stelling was zichtbaar hoeveel procent van de respondenten *helemaal mee oneens* heeft ingevuld, hoeveel procent *helemaal mee eens* heeft ingevuld en ook hoeveel procent de andere antwoordcategorieën heeft ingevuld. De percentages van beide kinderdagverblijven zijn per vraag in één grafiek gezet. Bij beide kinderdagverblijven zijn namelijk dezelfde vragen gesteld aan ouders, en dezelfde vragen gesteld aan pedagogisch medewerkers. Door de percentages in één grafiek weer te geven, kan in één oog opslag worden gezien wat de resultaten zijn van beide kinderdagverblijven. Dit scheelt de helft aan grafieken en geeft direct inzicht in de overeenkomsten en verschillen tussen de twee kinderdagverblijven. Bij de open vragen zijn de antwoorden die op elkaar lijken bij elkaar geplaatst in categorieën in een tabel. De grafieken en tabellen zijn te vinden in Bijlage 2. Vanuit de grafieken en tabellen is in hoofdstuk 4, in woorden betekenis gegeven aan de uitslagpercentages en antwoordcategorieën ter onderbouwing en beantwoording van de deelvragen. In de conclusie zijn de resultaten uit de enquêtes gebruikt om de hoofdvraag te beantwoorden.

3.6 ECOLOGISCHE INSTEEK

Vanuit de ecologische pedagogiek wordt geprobeerd zoveel mogelijk open te staan voor de verschillende perspectieven van betrokken partijen (Malschaert & Traas, 2012). In dit onderzoek betekent dit dat de verhalen van alle betrokkenen worden gehoord en ieders perspectief van belang is. Het management, de ouders en de pedagogisch medewerkers, maar ook de overheid, de literatuur en uiteraard het perspectief van het kind. Omdat alle perspectieven en theorieën van belang zijn, zullen er geen overhaaste conclusies worden getrokken.

Naast de verschillende perspectieven, wordt vanuit het ecologisch model voornamelijk gekeken naar de interactie tussen het individu en zijn omgeving binnen een bepaald systeem (Malschaert & Traas, 2012; Van der Ploeg, 2014). De interactie – ofwel de wisselwerking – tussen kind en ouder, kind en pedagogisch medewerker en kind en de groep zijn van belang. Maar ook de onderlinge interactie tussen ouder en pedagogisch medewerker heeft zijn invloed op het kind. Volgens het model van Bronfenbrenner (in Malschaert & Traas, p. 112) is er sprake van een ecologisch systeem die bestaat uit vier verschillende subsystemen die de ontwikkeling van het kind beïnvloeden, namelijk het microsysteem, het mesosysteem, het ecosysteem en het macrosysteem. Dit onderzoek heeft betrekking op de eerste twee subsystemen van het ecologische systeem. Onder het microsysteem valt de directe relatie die het kind heeft met zijn omgeving, waaronder dus ook de relatie met ouders en pedagogisch medewerkers. Onder het mesosysteem wordt de relatie tussen deze verschillende microsystemen verstaan. Zo kan het gezin gezien worden als microsysteem ten opzichte van het kinderdagverblijf. Wanneer de verschillende aspecten van een mesosysteem – in dit geval de ouder en pedagogisch medewerker – niet met elkaar in overeenstemming zijn, noemt men dit discordantie. De mogelijkheden van het kind en de eisen van de omgeving verschillen van elkaar en dit brengt het systeem uit balans (Van der Ploeg). In dit onderzoek wordt gekeken of de interacties binnen het systeem van het kind – de ouder en de pedagogisch medewerker – in overeenstemming zijn met elkaar, zodat het kind optimale ontwikkelingskansen heeft.

Kijkend naar het onderwerp ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf zijn er meerdere betrokken partijen. Allereerst de Nederlandse wetgeving, die bepaalde eisen stelt aan ouderbetrokkenheid binnen de kinderopvang. Deze partij wordt vertegenwoordigd vanuit de literatuur. Daarnaast de visie en het beleid vanuit het management van het kinderdagverblijf en het idee vanuit Lunamare. Deze partijen worden gehoord middels half gestructureerde interviews. Vervolgens zijn het de pedagogisch medewerkers op de groep die de visie en het beleid van het kinderdagverblijf in de praktijk moeten brengen en zijn het de ouders die ervaren of ze betrokken worden en betrokken zijn als ouder bij de ontwikkeling van hun kind en het kinderdagverblijf. Deze beide partijen krijgen een stem middels enquêteformulieren. En uiteindelijk is er het kind die de huidige stand van zaken, met betrekking tot ouderbetrokkenheid in de praktijk van het kinderdagverblijf, als positief of negatief zal ervaren. Het kind zelf, wordt niet ondervraagd. Dit kan ook niet hiervoor is het kind nog te jong. Wel wordt het perspectief van het kind meegenomen, met deelvraag 2 wordt specifiek gekeken naar de behoeften van het kind met betrekking tot ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf. Daarnaast is in de vraagstelling aan de managers, pedagogisch medewerkers en ouders ook stil gestaan bij de behoeften van – en de gevolgen voor – het kind met betrekking tot ouderbetrokkenheid.

4. RESULTATEN

Dit hoofdstuk geeft de resultaten uit de interviews en enquêtes weer. Hiermee wordt antwoord gegeven op deelvraag 4, 5 en 6 over de vormgeving van ouderbetrokkenheid, de behoeften van de kinderdagverblijven en het idee van Lunamare. De transcripties van de interviews en de grafieken met enquêtegegevens zijn te vinden in Bijlage 2, de analyses van de interviews en open enquêtevragen zijn te vinden in Bijlage 3.

De respondenten worden in dit hoofdstuk bij naam genoemd. Marit is de manager van kinderdagverblijf De Balledotjes. Van kinderdagverblijf De Bengelenberg is Karen coördinator en Marijke pedagogisch specialist. Katrien is eigenaresse van Lunamare en auteur van de OpvoedParty.

Zowel bij kinderdagverblijf De Balledotjes als bij kinderdagverblijf De Bengelenberg, wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven middels:

- ✓ een oudercommissie
- ✓ het vragen van de mening van ouders
- ✓ 10-minutengesprekken
- ✓ de overdracht van en aan ouders met het brengen en ophalen van hun kind en verslaglegging in overdrachtsschrift/ouderportaal
- ✓ adviseren van ouders
- ✓ activiteiten met en/of voor ouders

De oudercommissie is bij beide kinderdagverblijven gecombineerd met ouders van de buitenschoolse-opvang. Marit benoemt een totaal van vier ouders, van wie twee met een kind op het kinderdagverblijf. Marijke en Karen benoemen drie ouders, maar geven aan nog wervende te zijn omdat de oudercommissie nu vooral georiënteerd is op de buitenschoolse-opvang.

Beide kinderdagverblijven vragen naar de mening van ouders. De Bengelenberg doet dit al jaren middels een raadpleging met stellingen. Bij De Balledotjes gaat hier meer aandacht voor komen, dit is al langer de wens van Marit. Zij geeft aan dat de oudercommissie meer gaat vragen aan ouders door middel van een tevredenheidsonderzoek. 58% van de pedagogisch medewerkers van De Balledotjes geeft aan ouders naar hun mening te vragen over wat de beste manier is om hun kind te begeleiden. Bij De Bengelenberg is dit 72%. 92% van de ouders van De Balledotjes voelt dat hun mening aangaande de ontwikkeling van hun kind serieus genomen wordt. Bij De Bengelenberg is dit 100%.

Het 10-minutengesprek is volgens Karen één moment per jaar waarop ouders dieper op dingen in gaan en vragen durven stellen. Marit zegt sinds dit jaar, twee keer per jaar ouders uit te nodigen voor een 10-minutengesprek, hier komt een kleine helft van de ouders op af. Opvallend hierbij is dat er één ouder van een baby komt, de rest zijn ouders van peuters. Een pedagogisch medewerker geeft in de enquête aan dat de 10-minutengesprekken een goede aanvulling zijn geweest.

De overdracht gebeurt bij beide kinderdagverblijven mondeling tijdens het brengen en ophalen van de kinderen. Uit veel van de interviews en enquêtes komt naar voren dat men het belangrijk vindt dat ouders vertellen hoe het met hun kind gaat en of er bijzonderheden zijn en dat ouderbetrokkenheid ook inhoudt dat je een ouder vertelt hoe de dag van het kind is geweest. Bij De Balledotjes wordt daarvoor bij de baby's naast de mondelinge overdracht gebruik gemaakt van een overdrachtsschrift, voor peuters wordt enkel mondeling overgedragen. De enquête resultaten bevestigen dit. 34% van de ouders geeft aan dat informatie vanuit het overdrachtsschrift niet op hen van toepassing is. 35% geeft aan dat de informatie vanuit het overdrachtsschrift een duidelijk beeld geeft van hoe het op het kinderdagverblijf gaat. Eén ouder heeft voor haar peuter een overdrachtsschrift gevraagd, omdat zij zelf niet in staat is het kind op te halen en vader niet veel vraagt. Volgens haar wilde het kinderdagverblijf dit niet. 23% van de ouders van De Balledotjes geven in

een open vraag naar behoeften aan dat zij duidelijkheid willen over wat hun kind doet, leert en/of eet op een dag. Marit zegt veel aan ouders te laten zien op Facebook, een pedagogisch medewerker geeft aan dat ouders regelmatig enthousiast zijn over foto's van activiteiten op Facebook. Op De Bengelenberg worden alle ouders op de hoogste gesteld via het ouderportaal met tekst en foto's. Marijke benoemt dat hierdoor voor ouders steeds inzichtelijker wordt wat er gebeurt. Uit de enquêtes blijkt dat 88% van de ouders vindt dat de informatie vanuit het ouderportaal een enigszins of helemaal duidelijk beeld geeft van hoe het op het kinderdagverblijf gaat. Eén ouder benoemt dat de verslagen algemener worden en daardoor minder waardevol. Op De Bengelenberg wordt door Karen ook elke maand een nieuwsbrief geschreven voor ouders om hen op de hoogte te brengen van het huidige thema en eventuele aanpassingen in het beleid, ook wordt hier af en toe een stukje in geschreven door Marijke. Karen benoemt dat hier niet veel reactie op komt van ouders, dit zou ze wel anders willen zien.

Marijke geeft aan dat op De Bengelenberg af en toe tips en adviezen worden gegeven aan ouders wanneer daar de openheid voor is. 100% van de pedagogisch medewerkers zegt advies te geven over wat ouders thuis kunnen doen om te zorgen dat hun kind zich goed kan ontwikkelen. 55% van de ouders geeft aan dat pedagogisch medewerkers dit inderdaad doen. 11% van de ouders geeft aan behoefte te hebben aan tips om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. 25% van de pedagogisch medewerkers geeft in de enquête aan behoefte te hebben aan een ouderavond met pedagogische onderwerpen of andere gerelateerde onderwerpen over de ontwikkeling van het kind. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes zegt 87,5% van de pedagogisch medewerkers advies te geven over wat ouders thuis kunnen doen om te zorgen dat hun kind zich goed kan ontwikkelen, dit wordt door 31% van de ouders bevestigd.

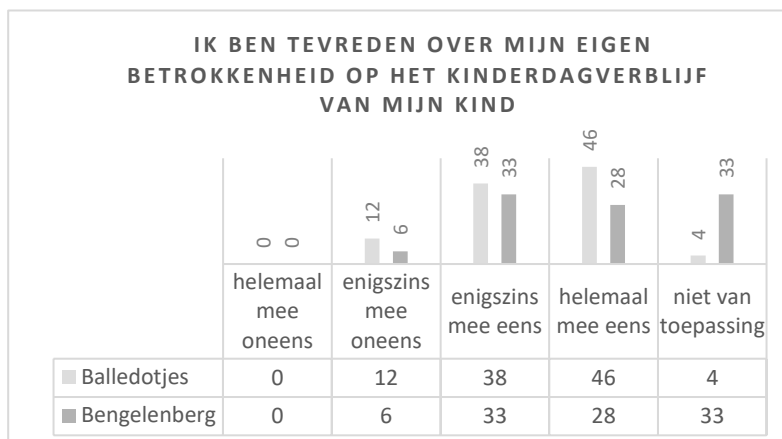
Beide kinderdagverblijven organiseren rondom Kerst of Pasen een activiteit voor ouder en kind, zoals een ontbijt of eieren zoeken. Daarnaast heeft De Balledotjes pas een filmavond georganiseerd waarop ouders beeldmateriaal van de kinderen werd getoond. Marit was tevreden met de opkomst, een ouder benoemde de filmavond als positief. 37,5% van de pedagogisch medewerkers van De Balledotjes is helemaal tevreden met de opkomst van ouders bij georganiseerde activiteiten, 25% is niet tevreden. 25% van de pedagogisch medewerkers benoemt aanwezigheid van ouders bij ouderactiviteiten als blijk van betrokkenheid. De Bengelenberg organiseert ongeveer twee keer per jaar een activiteit zoals een zomerfeest en/of winterwonderland-lampjestoet voor ouders en hun kind. Karen benoemt dat ouders erg hun best doen om te komen, omdat ze het leuk vinden. Karen zorgt tijdens zo'n zomerfeest dat ze zelf geen taken heeft zodat ze de tijd heeft om ouders te spreken, ook Marijke benoemt dit als een moment om ouders even écht te spreken buiten het hectische ophaalmoment om. 50% van de pedagogisch medewerkers is helemaal tevreden met de opkomst van ouders bij georganiseerde activiteiten en 50% enigszins tevreden. Aanwezigheid bij ouderactiviteiten wordt door één pedagogisch medewerker als blijk van betrokkenheid benoemd.

Karen is van mening dat een ouder wel heel betrokken kan zijn zonder actief deel te nemen aan feestjes of activiteiten, door bijvoorbeeld mee te denken en goed te communiceren. Daarnaast benadrukt Marijke dat ouders vaak wel betrokken zijn bij de directe zaken rondom hun kind, maar dat ze vaak niet de ruimte hebben voor het grotere geheel. Hier heeft zij begrip voor. Volgens Marit is het voor de betrokkenheid van ouders noodzakelijk dat zij zich thuis voelen bij het kinderdagverblijf en dat er goede communicatie is tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Zij stelt: "als je betrokkenheid hebt, voel je je ook ergens thuis".

Marit zegt dat er altijd ouders zijn die misschien niet op hun plek zijn bij het kinderdagverblijf, maar toch niet weg gaan. De enquête resultaten bevestigen dit. 62,5% van de pedagogisch medewerkers zegt met sommige ouders niet zo goed contact te krijgen. 8% van de ouders geeft aan zich niet welkom te voelen op het kinderdagverblijf en voor 12% van de ouders is het contact zoals het nu is met de pedagogisch medewerkers niet goed. Bij De Bengelenberg geeft 75% van de pedagogisch medewerkers aan met sommige ouders niet zo goed contact te krijgen en voelt 6% van de ouders zich niet welkom op het kinderdagverblijf. Wel geven

alle ouders aan het contact met de pedagogisch medewerkers zoals het nu is goed te vinden. Behalve één ouder, die geeft aan dat dit niet van toepassing is.

Zoals in de grafiek hiernaast is te zien, zegt bij De Balledotjes 84% van de ouders enigszins of helemaal tevreden te zijn met hun eigen betrokkenheid op het kinderdagverblijf. Bij De Bengelenberg is dit 61%. Opvallend hierbij is dat 33% van de ouders van De Bengelenberg aangeeft dat hun eigenbetrokkenheid op het kinderdagverblijf niet van toepassing is.

Van de pedagogisch medewerkers van De Balledotjes zou 87,5% het enigszins fijn of fijn vinden als ouders meer betrokken zijn. Bij De Bengelenberg is dit 75%.

Karen benoemt meerdere malen dat ze vanuit De Bengelenberg willen samenwerken met ouders, zodat het op het kinderdagverblijf net zo gaat als thuis. Marijke vindt het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers ouders respectvol benaderen en hen beschouwen als meest deskundige over hun kind. 75% van de pedagogisch medewerkers van De Bengelenberg benoemt de samenwerking met ouders in hun beschrijving van ouderbetrokkenheid en 50% van de pedagogisch medewerkers benoemt daar de overeenstemming tussen thuis en het kinderdagverblijf. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes benoemt 25% van de pedagogisch medewerkers dat ouderbetrokkenheid is dat je weet hoe het thuis zit. 12,5% van de pedagogisch medewerkers zegt behoefte te hebben aan dat ouders thuis hetzelfde stimuleren als dat zij doen op het kinderdagverblijf als extra ondersteuning. Vanuit de ouders van De Balledotjes benoemt 8% in een open vraag naar behoeften, overeenstemming te willen tussen thuis en het kinderdagverblijf.

Marijke gunt elke ouder de gelegenheid om met andere ouders in gesprek te gaan om elkaar vragen te stellen en herkenning te vinden. Ouders stellen onderling geen vragen aan elkaar, behalve als ze privé ook met elkaar betrokken zijn. Veel ouders wonen niet meer in de buurt van hun eigen ouders en worstelen in die zin alleen. Marijke geeft aan dat hiervoor al mama-café's zijn in Amersfoort. Hoe dit precies georganiseerd is en door wie, weet ze niet. Wel meent ze dat deze ontmoetingen plaatsvinden binnen een locatie van Stichting Kinderopvang Amersfoort, waar De Bengelenberg onderdeel van is. Marijke zou het best een goed idee vinden om papa- en mamaochtenden te organiseren in het kindercentrum zelf. Hierbij zegt ze wel dat het dan bijvoorbeeld op twee ochtenden aangeboden zou moeten worden, zodat ouders kunnen kiezen. De vraag die je aan ouders stelt moet wel haalbaar zijn. Of ouders hier ook daadwerkelijk behoefte aan hebben weet Marijke niet, ze zegt ermee te kunnen starten en te kijken of er behoefte aan is. Hierbij speelt volgens haar mee dat ze in hun wijk te maken hebben met hoogopgeleide ouders die veel werken. Dit zou een drempel kunnen zijn om mensen bij elkaar te halen. In de enquête geeft 11% van de ouders van De Bengelenberg aan er behoefte aan te hebben om met andere ouders te praten over hoe je als ouder betrokken kunt zijn bij je kind op het kinderdagverblijf. Bij De Balledotjes is dit 8%.

Katrien ziet ouderbetrokkenheid als: samen de ontwikkeling van kinderen stimuleren. Kijken hoe je het samen beter kan doen voor kinderen door de informatie vanuit thuis en vanuit het kinderdagverblijf met elkaar te delen. Katrien is ervan overtuigd dat de informatie die ouders hebben over hun kind van grote meerwaarde is en dat hier vandaag de dag te weinig gebruik van wordt gemaakt. Ze zou graag zien dat het kinderdagverblijf een werkplaats wordt, waarin ouders organisch meegenomen worden als compagnon in de ontwikkeling van kinderen.

Ouderbetrokkenheid is een hot item dat hoog op de agenda van de regering staat. Katrien hoorde overal waar zij kwam de vraag hoe ouderbetrokkenheid dan vormgegeven moet worden. Toen Katrien deze vraag hoorde, bedacht ze zich dat het concept OpvoedParty – dat zij zelf ontworpen heeft – een manier zou kunnen zijn om ouderbetrokkenheid vorm te geven.

Praktisch gezien ziet Katrien het zo voor zich dat een medewerker ouderbetrokkenheid, ouder of pedagogisch medewerker op wisselende dagen in de week vrij gezet wordt om hier energie in te steken. In de vorm van een koffieochtend, themabijeenkomst of ouderkamer wil Katrien ouders de gelegenheid bieden om met elkaar in gesprek te gaan. Even doorlopen als ze hun kind brengen, zodat ze niet specifiek daarvoor terug hoeven te komen. De bedoeling is dat de deelnemers tijdens deze bijeenkomsten hun wijsheid met elkaar delen. Bijvoorbeeld wanneer ouders niet weten hoe ze iets aan moeten pakken of zich afvragen wat het nut is van spelen of een goed ontbijt. Katrien is van mening dat het veel beter werkt als ouders elkaar aanvullen met hun wijsheid, dan dat een professional zegt hoe iets moet.

Het idee dat Katrien hiervoor heeft is een OnderwijsParty, of een andere naam. Maar in ieder geval ziet zij een aanvul set voor zich van het MultiCulti-OpvoedPartySpel en het AltijdWat-OpvoedPartySpel met thema's rondom school, opvang en ontwikkeling van kinderen. Aan de hand van situatieschetsen kunnen ouders met elkaar in gesprek. Dit kan in dezelfde vorm als de andere spellen, in categorieën van 0-6, 6-12 en 12-18. Of misschien vanwege de specifieke aandacht die nodig is voor de kinderopvang 0-4, 4-12, 12-18. De thema's kunnen volgens Katrien gaan over bijvoorbeeld voorlezen, ontbijten, voorlopen, achterlopen en voor de baby's kan het dan nog specifiek gemaakt worden. En naast die thema's kan eventueel een actueel thema vanuit de kinderopvang met ouders worden besproken.

Katrien beschrijft haar idee als “een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee het kinderdagverblijf te ontlasten van de functie opvoedloket”. Katrien ziet het dan ook als een preventieve interventie. Juist als je met elkaar in gesprek gaat als het gewoon goed gaat, voorkom je escalaties. Een van de vragen in de enquêtes ging over of pedagogisch medewerkers met ouders bespreken hoe het met hun kind gaat, ook als het gewoon goed gaat. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes was 84% van de ouders en 100% van de pedagogisch medewerkers het hier mee eens. Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg was 83% van de ouders en 100% van de pedagogisch medewerkers het hier mee eens. Een andere vraag ging over of het kinderdagverblijf meedenkt met de ouder als deze vragen heeft over de opvoeding van zijn kind. Opvallend is dat 34% van De Balledotjes en 39% van De Bengelenberg hier de optie ‘niet van toepassing’ heeft ingevuld. Ook op de stelling dat pedagogisch medewerkers altijd tijd maken voor een afspraak als de ouder een gesprek wil hebben over zijn kind, geeft 19% van De Balledotjes en 61% van De Bengelenberg aan dat dit niet op hen van toepassing is. Katrien zegt in de praktijk vaak te zien gebeuren dat ouders pas in staat zijn te komen op het moment dat het niet goed gaat met hun kind. Marit van De Balledotjes benoemt dat er ouders zijn die van alles wat hun niet zint, zeggen dat het niet goed gaat. Marijke van De Bengelenberg benoemt ook dat je soms alleen maar het negatieve hoort van ouders.

Volgens Katrien is eens in de maand driekwartier vrij maken om voor je kind iets langer te blijven, niet teveel gevraagd. Iedereen is druk, het is maar net waar je het kwartje neerlegt, hoe belangrijk vind je de ontwikkeling van je kind? Katrien weet dat de kinderopvang aanvankelijk is ontworpen om ouders te ontlasten zodat ze kunnen werken. Maar hierbij benoemt ze ook dat de wetenschap tegenwoordig hamert op de kwaliteit van de kinderopvang, juist omdat het zo'n belangrijke ontwikkelingsfase is. Katrien geeft aan dat de werkplaats zoals ze hem zou willen, nu nog niet zichtbaar is in de praktijk, maar dat ze de omslag er wel ziet komen. Ze zegt gewoon te willen beginnen. Groot denken, maar klein starten en kijken wat het oplevert.

5. CONCLUSIE

In dit onderzoek is gezocht naar een antwoord op de vraag: 'Hoe wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum en ligt hierin voor Lunamare een mogelijkheid om met een variant van het OpvoedPartySpel een bijdrage te leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk?'. Hiervoor is literatuuronderzoek gedaan en zijn verschillende leidinggevend en alle betrokken pedagogisch medewerkers en ouders ondervraagd.

Onder ouderbetrokkenheid binnen het kinderdagverblijf wordt verstaan, dat uit het contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers blijkt dat beide partijen, dan wel thuis, dan wel op het kinderdagverblijf, hun best doen de ontwikkeling van het kind te stimuleren én elkaar daarbij betrekken. Vooral bij het jonge kind is het nodig dat er voortdurende afstemming plaats vindt over zaken als voeding, zindelijkheid, slaap- en eetritmes en de omgang met het kind. Deze overeenstemming tussen de verschillende systemen waarin een kind zich bevindt, namelijk thuis en het kinderdagverblijf, maakt het dagritme van een kind voorspelbaar en gelijk, hierdoor voelt een kind zich veilig en kan het beter functioneren en ontwikkelen.

Zowel bij kinderdagverblijf De Balledotjes als bij kinderdagverblijf De Bengelenberg, wordt ouderbetrokkenheid vormgegeven middels een oudercommissie, het vragen van de mening van ouders, 10-minutengesprekken, de overdracht van en aan ouders met het brengen en ophalen van hun kind, verslaglegging middels een overdrachtsschrift of een ouderportaal, adviseren van ouders en activiteiten met en/of voor de ouders. Daarnaast wordt bij kinderdagverblijf De Bengelenberg elke maand een nieuwsbrief uitgebracht.

Vanuit het onderzoek komen een aantal behoeften naar voren met betrekking tot de vormgeving van ouderbetrokkenheid. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes is vanuit ouders meer behoefte aan informatie vanuit het kinderdagverblijf over wat hun kind doet, leert en eet op het kinderdagverblijf en of dit overeenkomt met thuis. Vanuit de manager is er de behoefte om regelmatig de mening van ouders te vragen over verschillende zaken, zij geeft aan dat hier meer aandacht voor gaat komen door een tevredenheidsonderzoek vanuit de oudercommissie. Het merendeel van de pedagogisch medewerkers bij beide kinderdagverblijven geeft aan het fijn te vinden als ouders meer betrokken zijn, terwijl het merendeel van de ouders bij beide kinderdagverblijven wel tevreden is over de eigen betrokkenheid op het kinderdagverblijf. Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg ligt er bij een paar ouders de behoefte om tips te ontvangen over het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind, tevens geeft een pedagogisch medewerker aan dat het goed zou zijn om ouderavonden te organiseren met pedagogische onderwerpen of andere onderwerpen die met de ontwikkeling van het kind te maken hebben. Karen, de coördinator, zou het fijn vinden als er vanuit ouders meer reactie komt op de nieuwsbrief die ze schrijft. Marijke, de pedagogisch specialist, geeft aan dat ze elke ouder de gelegenheid gunt om met andere ouders in gesprek te gaan om elkaar vragen te stellen en herkenning te vinden, omdat ouders volgens haar vaak alleen met hun vragen worstelen.

Katrien is opdrachtgeefster van dit onderzoek en zij ziet ouderbetrokkenheid als: samen de ontwikkeling van kinderen stimuleren. Katrien is initiatiefnemer van de OpvoedParty. OpvoedParty's zijn bijeenkomsten voor ouders waarin zij met elkaar in gesprek kunnen gaan over eigen vragen, actuele thema's of opvoedvragen aan de hand van het OpvoedPartySpel, een kaartspel met verschillende leeftijdscategorieën en thema's waarop stellingen en situatieschetsen zijn beschreven. Er zijn al verschillende varianten van het spel uitgebracht en momenteel denkt Katrien na over een nieuwe variant rondom de thema's school, opvang en ontwikkeling van kinderen. Katrien zou graag zien dat er op kinderdagverblijven bijeenkomsten komen waarin ouders hun wijsheid met elkaar kunnen delen, eventueel aan de hand van dit nieuw te ontwikkelen spel materiaal. Dit kan zijn in de vorm van een koffie ochtend, themabijeenkomst of ouderkamer waar ouders

naar toe door kunnen lopen wanneer ze hun kind wegbrengen. Katrien benoemt het als een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee het kinderdagverblijf te ontlasten van de functie opvoedloket. Een preventieve interventie om escalaties te voorkomen.

Vanuit dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat beide kinderdagverblijven ouderbetrokkenheid op hun eigen manier vorm geven en hier ook op hun eigen manier aandacht voor hebben, toch komt qua vorm vrij veel overeen. Er zijn wel een aantal behoeften met betrekking tot de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk en voor sommige van die behoeften zou een variant van het OpvoedPartySpel van toegevoegde waarde kunnen zijn en in die zin een bijdrage kunnen leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk.

Een plek voor ouders om samen te komen, hun vragen te kunnen stellen en hun wijsheid met elkaar te delen onder leiding van een pedagogisch medewerker kan namelijk een betere overeenstemming tussen thuis en het kinderdagverblijf teweeg brengen. Zowel vanuit de literatuur als vanuit de praktijk wordt overeenstemming tussen ouders en het kinderdagverblijf benadrukt. Een plek waar ouders de tips kunnen ontvangen waar zij behoefte aan hebben en het kinderdagverblijf de mening van ouders kan horen, is gewenst. Zeker bij De Bengelenberg, waar al naar voren komt dat het goed zou zijn om ouders met elkaar in gesprek te laten komen of om pedagogische en ontwikkelingsgerichte thema's te behandelen met ouders, zou het idee dat Katrien heeft met haar nieuwe variant van het OpvoedPartySpel kunnen werken. Echter een groot deel van de ouders geeft aan geen behoefte te hebben om met andere ouders in gesprek te gaan over hoe zij betrokken kunnen zijn bij hun kind op het kinderdagverblijf. Ook geeft een aanzienlijk deel van de ouders aan dat *vragen hebben over de opvoeding en/of een afspraak willen maken om het met de pedagogisch medewerker over hun kind te hebben*, niet op hen van toepassing is. Daarnaast zijn de leidinggevenden van beide kinderdagverblijven zich ervan bewust dat je ouders misschien wel iets kunt gunnen of zelf dingen anders zou willen zien, maar veel ouders hebben het ook druk met werken en de vraag die je aan hen stelt moet wel haalbaar zijn. Marijke oppert dat je zou kunnen starten met het aanbieden van een inloop voor ouders op twee ochtenden in de week, zodat er keuze is voor ouders en je kunt kijken of er behoefte aan is. Zo staat Katrien er ook in: gewoon beginnen. Groot denken, maar klein starten en kijken wat het oplevert. Los van of het ook aan gaat slaan, ligt er voor Lunamare dus zeker een mogelijkheid om met een variant van het OpvoedPartySpel bij te dragen aan de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk.

6. DISCUSSIE

Het doel van dit onderzoek was om een beeld te krijgen van hoe ouderbetrokkenheid momenteel wordt vormgegeven op kinderdagverblijf De Bengelenberg in Amersfoort en kinderdagverblijf De Balledotjes in Rossum voor kinderen van 0 tot 4 jaar, wat hierin al goed gaat en waar eventueel nog behoefte aan is. Op basis van deze onderzoeksresultaten is gekeken of de plannen en ideeën van Lunamare voor een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel rondom het thema ouderbetrokkenheid, aansluiten op de eventuele behoeften uit de praktijk. Aan de hand van de resultaten vanuit literatuuronderzoek, half gestructureerde interviews en enquêtes blijkt dat de vormgeving van ouderbetrokkenheid op beide kinderdagverblijven grotendeels met elkaar overeenkomt en dat beide kinderdagverblijven inderdaad een aantal behoeften hebben met betrekking tot de vormgeving van ouderbetrokkenheid in de praktijk, waar op aangesloten zou kunnen worden met een aangepaste versie van het OpvoedPartySpel.

Twee kinderdagverblijven zijn niet representatief voor de praktijk in heel Nederland, maar het geeft de opdrachtgeefster wel een beeld. Dit is voor haar nu voldoende.

Naast dat naar voren komt dat de vormgeving van ouderbetrokkenheid bij beide kinderdagverblijven grotendeels met elkaar overeenkomt, wordt ook duidelijk dat in verschillende mate aandacht wordt gegeven aan ouderbetrokkenheid. Kinderdagverblijf De Bengelenberg heeft ouderbetrokkenheid verweven in wat zij doen en denken. Vanuit de interviews met leidinggevendenden en enquêtes onder pedagogisch medewerkers komt naar voren dat veel over wordt nagedacht en aandacht besteed aan een goede connectie en samenwerking met ouders ten behoeve van het kind. Er is begrip voor het vaak drukke bestaan van ouders. Dit begrip is enerzijds goed, anderzijds lijkt het ook tot gevolg te hebben dat er genoeg wordt genomen met de huidige mate van betrokkenheid. Een respons van 18 van de 43 ouders werd bijvoorbeeld al goed gevonden. Anderzijds wordt wel erkend dat het beter kan en dat men het fijn zou vinden als ouders meer betrokken zijn. Dit is ook hun reden geweest om mee te werken aan het onderzoek.

Bij kinderdagverblijf De Balledotjes komt pas sinds kort meer aandacht voor het vragen van de mening van ouders. Dit verschil tussen de twee kinderdagverblijven in aandacht voor ouderbetrokkenheid, komt uit de enquêtes minder duidelijk naar voren dan uit de interviews. Wel komt vanuit de enquêtes naar voren dat ouders van De Balledotjes behoefte hebben aan meer informatie vanuit het kinderdagverblijf over wat hun kind doet, leert en eet op het kinderdagverblijf en of dit overeenkomt met thuis. Dit kan geïnterpreteerd worden als een blijk van de behoefte van ouders om betrokken te zijn bij hun kind op het kinderdagverblijf. Volgens de onderzoeker zou deze informatie ook kunnen duiden op dat het kinderdagverblijf meer zou kunnen doen om ouders te betrekken bij hun kind op het kinderdagverblijf. Deze vraag naar meer informatie, leeft waarschijnlijk voornamelijk onder de ouders van peuters, omdat voor hen geen gebruik gemaakt wordt van een overdrachtsschrift. 34% van de ouders geeft namelijk aan dat de informatie vanuit het overdrachtsschrift niet op hen van toepassing is en Marit vertelt in het interview dat er alleen voor baby's gebruik wordt gemaakt van een overdrachtsschrift. De toenemende aandacht voor de mening van ouders en het verschil tussen ouders van baby's en peuters, zie je ook terug in de organisatie van en opkomst bij 10-minutengesprekken. Pas sinds dit jaar worden ouders twee keer per jaar uitgenodigd voor een 10-minutengesprek. Hier komt ongeveer de helft van de ouders op af, waarvan één ouder van een baby en de rest ouders van peuters.

Het verschil in oog voor het belang van samenwerking met ouders is volgens de onderzoeker niet heel verrassend. Kinderdagverblijf De Bengelenberg bestaat namelijk al veel langer en is onderdeel van een grote, goed functionerende kinderopvang organisatie. Kinderdagverblijf De Balledotjes is een op zichzelf staand kinderdagverblijf en bestaat pas vijf jaar, gezien het feit dat er nu meer ruimte gaat komen voor de mening van ouders bestaat de kans dat ouderbetrokkenheid in de loop der jaren een grotere betekenis krijgt.

Wat ook mee heeft gespeeld in de beeldvorming over ouderbetrokkenheid bij de twee kinderdagverblijven is dat van kinderdagverblijf De Bengelenberg een uitgebreider beeld is geschetst over het beleid en de werkwijze, omdat hier twee leidinggevendenden waren die mee wilde werken aan het onderzoek. Bij kinderdagverblijf De Balledotjes was er maar één manager die geïnterviewd kon worden. Echter komt bij kinderdagverblijf De Balledotjes een duidelijker beeld vanuit de ouders en pedagogisch medewerkers omdat hier de respons bijna 100% is. Bij kinderdagverblijf De Bengelenberg is de respons onder ouders minder dan de helft, dus in hoeverre dit een juiste afspiegeling is van alle ouders die betrokken zijn bij het kinderdagverblijf kan worden betwijfeld.

De koppeling naar de mogelijkheid voor Lunamare om te voorzien in eventuele behoeften vanuit de praktijk met betrekking tot de vormgeving van ouderbetrokkenheid, kan met de verkregen informatie worden gemaakt. Dit had wellicht beter gekund door in het onderzoek meer vragen te stellen aan ouders over de behoefte die zij hebben om met andere ouders in gesprek te gaan en een plek te hebben om naar toe te kunnen met hun vragen. Nu gaf het overgrote deel van de ouders aan geen behoefte te hebben om met andere ouders in gesprek te gaan over hun betrokkenheid bij hun kind op het kinderdagverblijf. Maar misschien hebben ouders wel behoefte om met elkaar in gesprek te gaan over andere dingen. Echter de wens vanuit Lunamare heeft wel specifiek betrekking op het spreken over ouderbetrokkenheid, maar wellicht dat ouders niet goed weten wat ze zich hier bij voor moeten stellen.

Het is jammer dat dit onderzoek beperkt is tot het beantwoorden van de vraag vanuit de opdrachtgever. Vanuit het onderzoek komt ook veel informatie naar boven waaruit aanbevelingen voor de deelnemende kinderdagverblijven zouden kunnen komen, zoals voor De Balledotjes het gebruiken van een overdrachtsschrift voor alle kinderen en niet alleen voor de baby's. Na de afronding van dit onderzoek zal de onderzoeker beide kinderdagverblijven bezoeken en hen de resultaten en aanbevelingen vanuit het onderzoek presenteren.

Om aan te kunnen tonen of ouders behoefte hebben aan het idee dat Lunamare heeft om ouderbetrokkenheid vorm te geven aan de hand van een OpvoedParty met een nieuwe variant van het OpvoedPartySpel, zou een nuttig vervolgonderzoek kunnen zijn om dieper in te gaan op datgene wat een OpvoedParty in de praktijk zou kunnen bieden en dit vervolgens aan ouders uit te leggen om te peilen of dit iets is waar zij behoefte aan hebben.

Voor de specifieke thema's voor de invulling van de nieuwe variant van het OpvoedPartySpel, kan het nuttig zijn om een praktijk onderzoek te doen onder ouders naar welke vragen onder hen leven met betrekking tot ouderbetrokkenheid, rekening houdend met diversiteit aan cultuur en achtergrond.

7. AANBEVELINGEN

Op basis van de resultaten van dit onderzoek worden aan Lunamare, naast de aanbevelingen voor vervolgonderzoek die zijn genoemd in de discussie, de volgende aanbevelingen meegegeven:

Start met het benaderen van kinderdagverblijven om het belang van ouderbetrokkenheid aan hen uit te leggen. Ouderbetrokkenheid krijgt namelijk nog niet door elk kinderdagverblijf dezelfde aandacht. Om een bijdrage te kunnen leveren aan het vormgeven van ouderbetrokkenheid in de praktijk, is het eerst nodig dat het belang van ouderbetrokkenheid door de kinderdagverblijven wordt ingezien. Vervolgens moet het belang van ouderbetrokkenheid ook door ouders worden ingezien. Wanneer Lunamare lezingen en trainingen gaat geven op kinderdagverblijven in Nederland over het belang van ouderbetrokkenheid én hoe je dit belang richting ouders kunt communiceren, kunnen de kinderdagverblijven deze informatie zelf verder verspreiden naar ouders.

Wanneer kinderdagverblijven (al wel) het belang van ouderbetrokkenheid kennen, is het nodig dat hen het concept van de OpvoedParty (of de nieuwe vorm hiervan) door Lunamare zelf wordt gepresenteerd. Hierbij moet worden uitgelegd dat dit concept op verschillende manieren binnen het kinderdagverblijf geïmplementeerd kan worden. Bijvoorbeeld middels een koffieochtend, themabijeenkomst of ouderkamer. Lunamare kan hen vervolgens helpen met het opstarten en organiseren van een voor het kinderdagverblijf passende manier om ouders bijeen te brengen. Bijvoorbeeld door eerst een OpvoedParty te organiseren met alle pedagogisch medewerkers, waardoor zij worden opgeleid OpvoedParty's te geven en vervolgens elkaar af kunnen wisselen in het bijwonen van de bijeenkomsten met ouders. Een andere optie is om betrokken ouders van het kinderdagverblijf op te leiden om OpvoedParty's te geven, zodat zij zelf de bijeenkomsten kunnen organiseren. Vergeet hierbij echter niet de meerwaarde van de aanwezigheid van één of meer pedagogisch medewerkers, hierdoor wordt de wederzijdse koppeling van vragen en meningen van thuis en het kinderdagverblijf gemaakt.

Vanuit deze nieuwe OpvoedParty's binnen kinderdagverblijven – waarvoor de naam OuderwijsParty wellicht geschikt is – kan worden ontdekt over welke thema's ouders vragen hebben. Deze thema's kunnen gebruikt worden voor de ontwikkeling van de nieuwe variant van het OpvoedPartySpel.

Een ander optie is om op basis van de ideeën die er al zijn wat betreft thema's, direct te starten met het ontwikkelen van het nieuwe spelmateriaal, zodat direct met een aangepaste OpvoedParty variant gestart kan worden binnen de kinderdagverblijven, op dezelfde wijze als hierboven beschreven.

Net zoals Lunamare een experiment heeft uitgevoerd onder basisscholen in Rotterdam, wordt aanbevolen om ook een experiment uit te voeren binnen een aantal kinderdagverblijven. Daarnaast wordt aanbevolen onderzoek te doen naar het huidige resultaat van het experiment in Rotterdam om te kijken of alles daar naar wens verloopt of dat de opzet toch anders moet zijn.

Tot slot beveelt de onderzoeker Lunamare aan om contact op te nemen met mama-café's om te kijken of zij behoefte hebben aan spelmateriaal en/of training/informatie over ouderbetrokkenheid. De pedagogisch specialist van kinderdagverblijf De Bengelenberg benoemde dat deze plek voor ontmoeting voor ouders onderling reeds bestaat. Wanneer het voor kinderdagverblijven lastig is om zelf een ontmoetingsplek voor ouders te organiseren of faciliteren, kunnen zij eventueel wel doorverwijzen naar een mama-café. Als Lunamare hier een bijdrage levert, kan zij via deze weg ouders bereiken.

NAWOORD

Het uitvoeren van dit onderzoek en het schrijven van dit onderzoeksverslag was een leuke, maar ook een grote en intensieve uitdaging. Het onderwerp ouderbetrokkenheid heeft mijn interesse en dat maakte het onderzoek op zichzelf erg interessant. Het overzien van de hoeveelheid werk en de uiteindelijke verwerking van de resultaten uit het onderzoek tot een goedlopend verslag, vielen mij zwaarder dan verwacht. Toch ben ik erg tevreden met het eindresultaat en ik hoop hiermee een nuttige bijdrage te leveren aan mijn opdrachtgeefster Lunamare.

Het uitdenken van de opzet voor het onderzoek was een leuk en interessant proces. Er is veel overleg geweest met Katrien, Denise en school. Ik vond het leuk om toe te werken naar een steeds compactere en concrete vraag die zowel voldeed aan de wensen van mijn opdrachtgever, als de wensen van school en aan die van mijzelf. Mijns inziens is dit goed gelukt. De samenwerking met Katrien verliep goed, maar de mate van contact was wel anders dan verwacht. Vooral in de beginfase is veel overleg geweest, maar gedurende het uitvoeren van het onderzoek en het tot stand komen van het onderzoeksverslag is er weinig contact geweest. Katrien gaf aan dat ik aan de bel moest trekken als ik vast liep of haar advies nodig had en anders gewoon lekker door moest werken. Dat heb ik gedaan en dit is mij goed bevallen. Wel vond ik het lastig om de balans te vinden tussen wél overleggen met Denise maar niet echt samen mogen werken. De opleiding was hierover in de begin fase niet geheel duidelijk, waardoor wij met een heel andere verwachting de 'samenwerking' zijn ingestapt. Gedurende het onderzoeksproces kon ik mijn verwachting goed bijstellen, Denise had hier meer moeite mee wat af en toe voor wrijving en teleurstelling heeft gezorgd. Vooral aan het einde van de rit werd duidelijk dat onze stukken erg van elkaar verschillen en na de laatste feedback ronde werd dit verschil nog groter. Toch ben ik – gericht op het onderzoek zelf – blij met de vorm die we samen gevonden hebben en ben ik nu meer trots op mijzelf omdat ik dit onderzoek volledig zelf heb uitgevoerd en dit verslag ook volledig zelf heb geschreven.

Het zoeken naar kinderdagverblijven die mee wilden werken aan het onderzoek is mij erg tegen gevallen. Ik heb veel afwijzingen gehad van kinderdagverblijven in Amersfoort en heb uiteindelijk uit moeten wijken naar Rossum om een tweede kinderdagverblijf te vinden om toch op tijd te kunnen starten met het onderzoek in de praktijk. Ik heb hier moeten leren om mijn stress aan de kant te zetten en door te gaan. Uit mijn comfortzone stappen en mailen, bellen en langs gaan bij kinderdagverblijven. Uiteindelijk ben ik blij dat ik twee totaal verschillende kinderdagverblijven heb kunnen onderzoeken, dit heeft een divers beeld gegeven van hoe het in de praktijk kan gaan.

Nu aan het einde van het onderzoeksproces merk ik dat ik het lastig vind wat ik met de vele informatie moet. Er is zoveel informatie vrijgekomen die nuttig is voor de meewerkende kinderdagverblijven, maar officieel gezien doe ik daar niets mee omdat dit onderzoek is gedaan in opdracht van Lunamare. Het voelt eigenlijk alsof ik drie onderzoeken heb uitgevoerd en richting alle drie de plekken verantwoording af zou moeten leggen. Ik zal dan ook zeker nog wel een terugkoppeling maken richting de twee kinderdagverblijven die hebben meegewerkt aan dit onderzoek. Zij zijn namelijk ontzettend benieuwd wat uit dit onderzoek naar voren is gekomen.

Al met al ben ik trots op het resultaat en blij om mijn laatste punt te mogen zetten.

Rianne Bouma

Amersfoort, 29 mei 2017.

LITERATUURLIJST

Bil, de. M., & Bil, de. P. (2007). *Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie: Van wieg tot hangplek: de ontwikkeling van 0- tot 18-jarigen*. Soest: Uitgeverij Nelissen.

Brandwijk-Kok, M., Genderen, L. van., & Mijland, I. (2015). *Handboek voor elke ouder: je kind succesvol begeleiden tussen thuis en school*. Oirschot: Quirijn.

Educant. (z.d.) Ouderbetrokkenheid. Geraadpleegd op 21 februari 2017 via <http://www.e-educant.nl/kinderopvang/ouderbetrokkenheid/>

Encyclo (z.d.). Behoefte. Geraadpleegd op 23 februari 2017 via <http://www.encyclo.nl/begrip/behoeft>

European Commission (October 2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care: Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission*. Geraadpleegd op 24 februari 2017 via http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

Galjaard, H. (1 september 2015). 'Onze ouders doen niets op school, maar zijn toch betrokken! Kan dat?'. Geraadpleegd op 22 februari 2017 via <http://www.cps.nl/blog/2015/09/01/Onze-ouders-doen-niets-op-school-maar-zijn-toch-betrokken-Kan-dat>

Jepma, I., & Schreuder, L. (februari 2010). Kwaliteit kinderopvang in Nederland. Factsheet. Eco3.nl. Geraadpleegd op 7 maart 2017 via <http://www.zat.nl/eco3/Factsheet/Factsheet%20kinderopvang.pdf>

Kwok, S., Meij, H., & Vegt, A. L. van. der. (januari 2010). Horizontale en verticale groepen in kinderopvangcentra: Verkennend onderzoek naar de voor- en nadelen op basis van literatuurstudie en raadpleging van deskundigen. Opdrachtgever: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Geraadpleegd op 22 februari 2017 via http://www.sardes.nl/uploads/Sardes/publicaties_bestanden/rap_horiverti_Kinderopvang.pdf

Laane, K. (2015). *Handboek OpvoedParty: Alles wat u altijd al wilde weten over de OpvoedParty*. In eigen beheer uitgegeven door Lunamare.

Malschaert, H., & Traas, M. (2012). *Basisboek opvoeding: Theorie en praktijk* (5^e dr.). Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.

Migchelbrink, F. (2014). *Handboek praktijkgericht onderzoek: Zorg, welzijn, wonen en werken* (2^e dr.). Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Onderwijsraad. (2002). Advies Spelenderwijs: Kindercentrum en basisschool hand in hand, uitgebracht aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Den Haag: Uitgave van de Onderwijsraad. Geraadpleegd op 20 februari 2017 via <https://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/publicaties/volledig/spelenderwijs.pdf>

Ploeg, J. D. van. der. (2014). *Gedragsproblemen: Ontwikkelingen en risico's* (11^e dr.). Rotterdam: Lemniscaat.

PO-Raad. (mei 2010). In tien jaar naar de top: Pleidooi voor 10-jarenplan voor het primair onderwijs. Geraadpleegd op 21 februari 2017 via <http://www.interactum.nl/LinkClick.aspx?fileticket=dppeg0G33Gs%3D&tabid=282>

PTA. (z.d.). Family engagement tools. Geraadpleegd op 22 februari 2017 via <http://www.pta.org/programs/content.cfm?ItemNumber=4624>

Rijksoverheid. (z.d.). Kinderopvang: Welke soorten kinderopvang zijn er?. Geraadpleegd op 22 februari 2017 via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/vraag-en-antwoord/soorten-kinderopvang>

Singer, E., & Kleerekoper, L. (2016). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Smit, F., Driessen, G., Kuijk, J. van., & Wit, C. de. (2008). *VVE en ouders: Ouderbetrokkenheid en – participatie in de Voor- en Vroegschoolse Educatie*. Nijmegen: ITS.

Smit, F. Driessen, G., & Wit, C. de. (2009). *Stappenplan optimalisering ouderbetrokkenheid in de Voor- en Vroegschoolse Educatie*. Nijmegen: ITS.

Steffens, W. (15 december 2016). Ouders waarderen pm'er als medeopvoeder. Geraadpleegd op 20 februari 2017 via <https://www.kinderopvangtotaal.nl/Kinderdagverblijven/Actueel/2016/12/PMers-kunnen-belangrijke-rol-ervullen-als-medeopvoeder/>

Velsink, M. (2 oktober 2014). Positie ouders sterker door wetswijziging. Geraadpleegd op 20 februari 2017 via <https://www.kinderopvangtotaal.nl/management/actueel/2014/10/positie-ouders-sterker-door-wetswijziging-1612783w/>

Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek?: Praktijkboek voor methoden en technieken* (5^e dr.). Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Vries, P. de. (juni 2013). E-book. *Ouderbetrokkenheid 3.0: Van informeren naar samenwerken*.

BIJLAGE 1: MEETINSTRUMENTEN

Vragenlijst interviews kinderdagverblijven

Dit is de vragenlijst voor het half-gestructureerde interview met de manager van kinderdagverblijf De Balledotjes en de coördinator en pedagogisch specialist van kinderdagverblijf De Bengelenberg.

Allereerst:

- Toestemming vragen voor opnemen
- waardering deelname: dank voor medewerking
- gespreksdoel: inzicht in hoe ouderbetrokkenheid wordt vormgegeven op dit kinderdagverblijf
- opbouw: eerst vragen rondom beleid, daarna praktijk, daarna eigen visie, verlangens
- geschatte duur: half uur
- wat gebeurt er met de informatie: vergelijken met uitkomsten enquêtes, vertrouwelijk

Vragen om gesprek op gang te brengen, dit wil ik weten. Verder doorvragen

Beleid:

1. Is er beleid geschreven over het onderwerp ouderbetrokkenheid?
2. Hoe wordt het beleid rondom ouderbetrokkenheid gecommuniceerd richting ouders en groepsleidsters?
  - *Worden alle ouders en pedagogisch medewerkers actief betrokken bij het beleid?*
  - *Maken jullie gebruik van de mening van ouders en pedagogisch medewerkers?*
  - *Weten ouders wat er van hen verwacht wordt?*
3. Is er een ouderbetrokkenheidsfunctionaris of iemand die specifiek een rol heeft met betrekking tot ouderbetrokkenheid?

Ouderbetrokkenheid:

4. Wat verstaat u onder ouderbetrokkenheid?
5. Hoe wordt ouderbetrokkenheid nu vormgegeven? (hoeveel momenten van contact?)
6. Wat is uw taak rondom ouderbetrokkenheid?
7. Wat verwacht u van ouders?
8. Wat verwacht u van de pedagogisch medewerkers?
9. Wat vindt u van de betrokkenheid van ouders bij hun kind? (tevreden?)
  - Waar is (meer) behoefte aan?
  - *Specifieke gevallen/ voorbeelden?*
10. Wat vindt u van de betrokkenheid van ouders bij het kinderdagverblijf? (tevreden?)
  - Waar is (meer) behoefte aan?
  - *Specifieke gevallen/ voorbeelden?*

Vragenlijst interview Lunamare

Interview Katrien Laane

Donderdag 13 april, Utrecht

1. Wat betekent ouderbetrokkenheid voor jou?
2. Wat is jouw beeld van de praktijk met betrekking tot ouderbetrokkenheid?
3. Waar komt het idee vandaan van om een spel te maken rondom het thema ouderbetrokkenheid?
4. Wat houdt je idee in?
5. Hoe zou het spel er volgens jou uit moeten gaan zien in de praktijk?
(inhoud, vormgeving én uitvoering)
6. Zit er met betrekking tot het spel verschil tussen doelgroep school en kinderdagverblijf?

Enquêteformulier ouders

De Balledotjes

Beste ouder,

Dank u wel dat u wilt meewerken aan dit onderzoek. Mijn naam is Rianne Bouma, 4e jaars student Ecologische Pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht te Amersfoort.

Voor mijn afstudeeronderzoek help ik Kinderdagverblijf De Balledotjes door voor hen een onafhankelijk en objectief onderzoek te doen naar de mening en beleving van u als ouder over een aantal onderwerpen. De gegevens worden anoniem verwerkt en de resultaten zullen door het kinderdagverblijf worden meegenomen voor eventuele verbeteringsplannen. Uw mening geeft inzicht in wat al goed gaat en ook in wat nog nodig is.

Ik wil u vriendelijk verzoeken deze vragenlijst zo eerlijk mogelijk en voor vrijdag 21 april (start van de mei vakantie) in te vullen en op te sturen.

In deze vragenlijst leg ik u een reeks van uitspraken voor. Ik vraag u aan te geven welk antwoord voor u het meest passend is in de huidige situatie.

Voor uw antwoord, kunt u kiezen tussen de volgende antwoord mogelijkheden:

- helemaal mee oneens
- enigszins mee oneens
- enigszins mee eens
- helemaal mee eens
- niet van toepassing

1. Ik voel me als ouder welkom op dit kinderdagverblijf
2. Het kinderdagverblijf informeert mij regelmatig over het beleid van het kinderdagverblijf
3. Ik word als ouder actief betrokken bij de invulling het beleid, waarin de visie en werkwijze van het kinderdagverblijf worden beschreven
4. Ik word door het kinderdagverblijf geïnformeerd over wat mijn kind dit jaar gaat doen en leren
5. Ik merk dat het kinderdagverblijf het belangrijk vindt om mij te betrekken bij de algemene ontwikkeling van mijn kind op het kinderdagverblijf
6. Het is voor mij duidelijk wat het kinderdagverblijf van mij als ouder verwacht ten behoeve van de ontwikkeling van mijn kind
7. Ik word door het kinderdagverblijf serieus genomen en mijn mening telt, als het gaat over de ontwikkeling van mijn kind
8. Ik heb het gevoel dat mijn hulp op het kinderdagverblijf welkom is
9. Ik ben tevreden over mijn eigen betrokkenheid op het kinderdagverblijf
10. Ik heb behoefte om met andere ouders in gesprek te gaan, over hoe ik als ouder betrokken kan zijn bij mijn kind op het kinderdagverblijf
11. De pedagogisch medewerker bespreekt met mij hoe het gaat met mijn kind, ook als het gewoon goed gaat
12. Ik geef aan het kinderdagverblijf belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie door
13. De pedagogisch medewerker leeft mee met de belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie
14. Zodra er zorgen zijn om mijn kind, betreft het kinderdagverblijf mij daar direct bij
15. De informatie over mijn kind in het overdrachtsschriftje, geeft voor mij een duidelijk beeld over hoe het op het kinderdagverblijf gaat

16. De pedagogisch medewerker geeft adviezen wat ik thuis kan doen om te zorgen dat mijn kind zich goed kan ontwikkelen
17. Het kinderdagverblijf denkt met mij mee als ik vragen heb over de opvoeding van mijn kind
18. De pedagogisch medewerker vraagt naar mijn mening over wat de beste manier is om mijn kind te begeleiden
19. Ik vraag zelf regelmatig hoe het gaat met mijn kind op het kinderdagverblijf
20. De pedagogisch medewerker maakt altijd tijd voor een afspraak met mij, als ik een gesprek wil hebben over mijn kind
21. Het contact met de pedagogisch medewerkers voelt voor mij goed zoals het nu is
22. Waar heeft u als ouder (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en het kinderdagverblijf ten behoeve van de ontwikkeling van uw kind? ... (open)

Hartelijk dank voor uw medewerking, uw betrokkenheid komt het kinderdagverblijf ten goede!
Excuses voor de reclame, u mag deze pagina nu afsluiten.

De Bengelenberg

Beste ouder,

Dank u wel dat u wilt meewerken aan dit onderzoek. Mijn naam is Rianne Bouma, 4e jaars student Ecologische Pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht te Amersfoort.

Voor mijn afstudeeronderzoek hoor ik graag uw mening en beleving als betrokken ouder bij Kinderdagverblijf De Bengelenberg. De gegevens worden anoniem verwerkt en zullen door het kinderdagverblijf worden meegenomen voor eventuele verbeteringsplannen. Uw mening telt!

Ik wil u vriendelijk verzoeken deze vragenlijst zo eerlijk mogelijk en voor vrijdag 21 april in te vullen en op te sturen.

In deze vragenlijst leg ik u een reeks van uitspraken voor. Ik vraag u aan te geven welk antwoord voor u, passend is voor u in de huidige situatie.

Voor uw antwoord, kunt u kiezen tussen de volgende antwoord mogelijkheden:

- helemaal mee oneens
- enigszins mee oneens
- enigszins mee eens
- helemaal mee eens
- niet van toepassing

1. Ik voel me als ouder welkom op dit kinderdagverblijf
2. Het kinderdagverblijf informeert mij regelmatig over het beleid van het kinderdagverblijf
3. Ik word als ouder actief betrokken bij de invulling het beleid, waarin de visie en werkwijze van het kinderdagverblijf worden beschreven
4. Ik word door het kinderdagverblijf geïnformeerd over wat mijn kind dit jaar gaat doen en leren
5. Ik merk dat het kinderdagverblijf het belangrijk vindt om mij te betrekken bij de algemene ontwikkeling van mijn kind op het kinderdagverblijf
6. Het is voor mij duidelijk wat het kinderdagverblijf van mij als ouder verwacht ten behoeve van de ontwikkeling van mijn kind
7. Ik word door het kinderdagverblijf serieus genomen en mijn mening telt, als het gaat over de ontwikkeling van mijn kind
8. Ik heb het gevoel dat mijn hulp op het kinderdagverblijf welkom is

9. Ik ben tevreden over mijn eigen betrokkenheid op het kinderdagverblijf
10. Ik heb behoefte om met andere ouders in gesprek te gaan, over hoe ik als ouder betrokken kan zijn bij mijn kind op het kinderdagverblijf
11. De pedagogisch medewerker bespreekt met mij hoe het gaat met mijn kind, ook als het gewoon goed gaat
12. Ik geef aan het kinderdagverblijf belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie door
13. De pedagogisch medewerker leeft mee met de belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie
14. Zodra er zorgen zijn om mijn kind, betreft het kinderdagverblijf mij daar direct bij
15. De informatie over mijn kind in het ouderportaal geeft voor mij een duidelijk beeld over hoe het op het kinderdagverblijf gaat
16. De pedagogisch medewerker geeft adviezen wat ik thuis kan doen om te zorgen dat mijn kind zich goed kan ontwikkelen
17. Het kinderdagverblijf denkt met mij mee als ik vragen heb over de opvoeding van mijn kind
18. De pedagogisch medewerker vraagt naar mijn mening over wat de beste manier is om mijn kind te begeleiden
19. Ik vraag zelf regelmatig hoe het gaat met mijn kind op het kinderdagverblijf
20. De pedagogisch medewerker maakt altijd tijd voor een afspraak met mij, als ik een gesprek wil hebben over mijn kind
21. Het contact met de pedagogisch medewerkers voelt voor mij goed zoals het nu is
22. Waar heeft u als ouder (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en het kinderdagverblijf ten behoeve van de ontwikkeling van uw kind? ... (open)

Hartelijk dank voor uw medewerking, uw betrokkenheid komt het kinderdagverblijf ten goede!
Excuses voor de reclame, u mag deze pagina nu afsluiten.

Enquêteformulier pedagogisch medewerkers

De Balledotjes

Beste pedagogisch medewerker,

Dank u wel dat u wilt meewerken aan dit onderzoek. Mijn naam is Rianne Bouma, 4e jaars student Ecologische Pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht te Amersfoort.

Voor mijn afstudeeronderzoek hoor ik graag uw mening en beleving over de betrokkenheid van ouders bij Kinderdagverblijf De Balledotjes. De gegevens worden anoniem verwerkt en zullen door het kinderdagverblijf worden meegenomen voor eventuele verbeteringsplannen. Uw mening telt!

Ik wil u vriendelijk verzoeken deze vragenlijst zo eerlijk mogelijk en voor vrijdag 21 april in te vullen en op te sturen.

In deze vragenlijst leg ik u een reeks van uitspraken voor. Ik vraag u aan te geven welk antwoord voor u, passend is voor u in de huidige situatie.

Voor uw antwoord, kunt u kiezen tussen de volgende antwoord mogelijkheden:

- helemaal mee oneens
- enigszins mee oneens
- enigszins mee eens
- helemaal mee eens
- niet van toepassing

1. Ik ben er dagelijks actief mee bezig dat ouders zich welkom voelen op dit kinderdagverblijf
2. Ik weet wat er in het beleidsplan geschreven staat over ouderbetrokkenheid
3. Ik versta onder ouderbetrokkenheid: ..... (open)
4. Het kinderdagverblijf als organisatie, laat merken dat zij het belangrijk vindt om ouders te betrekken bij de algemene ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf
5. Het is voor mij duidelijk wat het kinderdagverblijf van mij als pedagogisch medewerker verwacht op het gebied van ouderbetrokkenheid
6. Het lukt mij als pedagogisch medewerker voldoende om ouders te betrekken bij de algemene ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf
7. In mijn ogen laten ouders hun betrokkenheid bij hun kind en het kinderdagverblijf zien, door middel van: (benoem alles wat u vindt dat past bij betrokkenheid) ..... (open)
8. Naar mijn mening zijn er voldoende momenten met ouders om het over hun kind te hebben
9. Tijdens oudergesprekken is er voor de ouders altijd gelegenheid om zelf gespreksonderwerpen in te brengen
10. Ik ben tevreden over de opkomst van ouders op de momenten die voor hen zijn gecreëerd om het over hun kind te hebben
11. Ik maak altijd tijd voor een afspraak met ouders als zij een gesprek willen hebben over hun kind
12. De inbreng tijdens gesprekken met ouders, komt altijd van twee kanten
13. Ik bespreek met de ouder(s) hoe het gaat met hun kind, ook als het gewoon goed gaat
14. Ouders geven aan mij altijd belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie door
15. Het lukt mij om altijd medeleven te tonen bij de belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie
16. Ouders worden altijd direct betrokken bij het zoeken naar een oplossing, wanneer er een probleem is met het kind op het kinderdagverblijf
17. Ik geef adviezen wat ouders thuis kunnen doen om te zorgen dat hun kind zich goed kan ontwikkelen
18. Ik vraag naar de mening van ouders over wat de beste manier is om hun kind te begeleiden

19. Ik denk met ouders mee als zij vragen hebben over de opvoeding van hun kind
20. Het contact met ouders voelt voor mij goed zoals het nu is
21. Ik zou het fijn vinden als ouders meer betrokken zijn
22. Ik krijg met sommige ouders niet zo goed contact
23. Waar heeft u als pedagogisch medewerker (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en de ouders ten behoeve van de ontwikkeling van het kind? .... (open)

Hartelijk bedankt voor uw medewerking. Het delen van uw mening komt het kinderdagverblijf ten goede!
Excuses voor de reclame, u mag deze pagina nu afsluiten.

De Bengelenberg

Beste pedagogisch medewerker,

Dank u wel dat u wilt meewerken aan dit onderzoek. Mijn naam is Rianne Bouma, 4e jaars student Ecologische Pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht te Amersfoort.

Voor mijn afstudeeronderzoek hoor ik graag uw mening en beleving over de betrokkenheid van ouders bij Kinderdagverblijf De Bengelenberg. De gegevens worden anoniem verwerkt en zullen door het kinderdagverblijf worden meegenomen voor eventuele verbeteringsplannen. Uw mening telt!

Ik wil u vriendelijk verzoeken deze vragenlijst zo eerlijk mogelijk en voor vrijdag 21 april in te vullen en op te sturen.

In deze vragenlijst leg ik u een reeks van uitspraken voor. Ik vraag u aan te geven welk antwoord voor u, passend is voor u in de huidige situatie.

Voor uw antwoord, kunt u kiezen tussen de volgende antwoord mogelijkheden:

- helemaal mee oneens
- enigszins mee oneens
- enigszins mee eens
- helemaal mee eens
- niet van toepassing

1. Ik ben er dagelijks actief mee bezig dat ouders zich welkom voelen op dit kinderdagverblijf
2. Ik weet wat er in het beleidsplan geschreven staat over ouderbetrokkenheid
3. Ik versta onder ouderbetrokkenheid: ..... (open)
4. Het kinderdagverblijf als organisatie, laat merken dat zij het belangrijk vindt om ouders te betrekken bij de algemene ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf
5. Het is voor mij duidelijk wat het kinderdagverblijf van mij als pedagogisch medewerker verwacht op het gebied van ouderbetrokkenheid
6. Het lukt mij als pedagogisch medewerker voldoende om ouders te betrekken bij de algemene ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf
7. In mijn ogen laten ouders hun betrokkenheid bij hun kind en het kinderdagverblijf zien, door middel van: (benoem alles wat u vindt dat past bij betrokkenheid) ..... (open)
8. Naar mijn mening zijn er voldoende momenten met ouders om het over hun kind te hebben
9. Tijdens oudergesprekken is er voor de ouders altijd gelegenheid om zelf gespreksonderwerpen in te brengen
10. Ik ben tevreden over de opkomst van ouders op de momenten die voor hen zijn gecreëerd om het over hun kind te hebben

11. Ik maak altijd tijd voor een afspraak met ouders als zij een gesprek willen hebben over hun kind
12. De inbreng tijdens gesprekken met ouders, komt altijd van twee kanten
13. Ik bespreek met de ouder(s) hoe het gaat met hun kind, ook als het gewoon goed gaat
14. Ouders geven aan mij altijd belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie door
15. Het lukt mij om altijd medeleven te tonen bij de belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie
16. Ouders worden altijd direct betrokken bij het zoeken naar een oplossing, wanneer er een probleem is met het kind op het kinderdagverblijf
17. Ik geef adviezen wat ouders thuis kunnen doen om te zorgen dat hun kind zich goed kan ontwikkelen
18. Ik vraag naar de mening van ouders over wat de beste manier is om hun kind te begeleiden
19. Ik denk met ouders mee als zij vragen hebben over de opvoeding van hun kind
20. Het contact met ouders voelt voor mij goed zoals het nu is
21. Ik zou het fijn vinden als ouders meer betrokken zijn
22. Ik krijg met sommige ouders niet zo goed contact
23. Waar heeft u als pedagogisch medewerker (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en de ouders ten behoeve van de ontwikkeling van het kind? ... (open)

Hartelijk bedankt voor uw medewerking. Het delen van uw mening komt het kinderdagverblijf ten goede!
Excuses voor de reclame, u mag deze pagina nu afsluiten.

BIJLAGE 2: VERZAMELDE DATAGEGEVENS

Transcriptie en analyse in thema's interview Katrien Laane – Lunamare

Interview Katrien Laane

Donderdag 13 april 2017, Utrecht

Thema's

Algemene visie ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid in de huidige praktijk

Idee vormgeving ouderbetrokkenheid

Idee OpvoedParty variant de praktijk

Denise: wat betekent ouderbetrokkenheid voor jou?

Katrien: Oké ik heb zojuist opgeschreven: met ouders, leerkracht en school samen de leerontwikkeling van kinderen stimuleren. Of de eh eh, de ontwikkelings, de ontwikkeling stimuleren. Ehm, voor mij zijn onderwijs en opvoeding niet gescheiden van mekaar. Thuis neem je mee naar school en school neem je mee naar huis. En ik zou het leuk vinden als ouders samen in gesprek gaan met elkaar om daar over uit te wisselen. Hoe doe je dat nou thuis als we op school vragen zijn en hoe doet school als er thuis vragen zijn. Dus die mix zou ik willen maken. Ehm eh, kijken hoe je het samen beter kan doen voor kinderen. En die wijsheid, heel veel ouders hebben verschillende wijsheid, die kan je ook weer delen om te kijken hoe kun je dat nou aanpakken? Als je bijvoorbeeld een leesprobleem hebt of als je bijvoorbeeld he, iets niet voor elkaar krijgt. Wat is dan het nut van spelen? Of wat is dan, eh, waarom zou ik überhaupt spelen met mijn kind? Hoe en waar vragen. En als andere ouders dat weer aanvullen, dan werkt het veel beter dan dat een professional tegen je zegt eh of eh de juf van het kinderdagverblijf "mevrouw je moet meer spelen hoor met u kind. Dat is goed voor de ontwikkeling." Nou... ik moet het nog zien. Dus ik, daar zou ik ook de kracht van als de burens het zeggen of als de wijkgenoot het tegen je verteld of iemand die ook op de kinderopvang of op school zit. Nou dat het eh veel effectiever werkt dan eh ehm, dat wij er gaan vertellen hoe zij het moeten doen. Ehm ik zie de school van de toekomst als een werkplaats en ook de kinderopvang waar ouders en kinderen samenkomen. Ik zie nu nog teveel in de kinderopvang dat dat kinderen nou die worden daar afgeleverd en verder bemoeien ouders zich er niet zoveel mee. Dat geldt eigenlijk ook voor school. Oh straks gaan ze naar school oh eindelijk dan heb ik mijn handen vrij, als een soort van dan breng je je kind naartoe en dan komt het allemaal wel goed. Ehm, maar ik zou willen dat die plek eh een ontmoetingsplaats worden waar ouders en kinderen organisch samenwerken. Ehm en school en kinderopvang eigenlijk eh professionals en dat is niet gescheiden. Nu is het heel erg gescheiden eigenlijk. En thuis houd je thuis, maar er leven wel opvoedingsvragen en die komen ze vaak toch ook stiekem stellen aan leerkrachten of bij de kinderopvang. Wat moet ik nou doen, mijn kind is nog niet zindelijk. Of wat moet ik nou doen ehh, mijn kind ehh, weigert huiswerk te maken. Dus dat zijn eigenlijk opvoedingsvraagstukken die aan de school worden afgeleverd. Nou en die eh, die behoefte van ouders of die en dat de school geen opvoedloket wil worden en ouders wel eh een podium willen waar ze hun vragen kwijt kunnen, maar niet meteen hulpverlening is. Gewoon preventief, waar je elkaar kan ontmoeten en waar die vragen wel gedeeld kunnen worden.

Denise: Ja

Katrien: En, nou dat is volgens mij eh een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee de school te ontlasten van de functie opvoedloket.

Denise: Ja

Rianne: Nog een keer

Katrien: En deze... haha. Ja hij staat erop hé.

Denise: Haha

Rianne: Hij staat erop ja.

Katrien: Een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee de school te ontlasten van de functie opvoedloket. Dus de school wil geen opvoedloket worden.

Rianne: Ehem.

Katrien: En wij willen ehm, hoe heet het, eh, maar de vragen zijn er wel. En die infecteren vaak de schoolloopbaan of de ontwikkeling op de crèche. Dus ehh, je kan het niet los zien van mekaar. Als het thuis slecht gaat, of ouders zitten financieel in de knel, of echt eh eh opvoedstress zal maar zeggen, dan heb je daar in de klas last van.

Rianne: Ehem.

Katrien: Al zouden ze niet voor mekaar krijgen om 's ochtends een ontbijtje te regelen dan zit er eh een suf kind in de klas. Dus dan hebben ze op school ook last van.

Denise: Ja

Katrien: Of als het niet lukt om huiswerk te maken dan loopt een kind permanent achter of juist voor of het kind gaat zich vervellen. Ja alle situaties kun je bedenken waarmee het wringt, maar dat heeft heel vaak te maken met thuisfront. Als ouders thuis gaan scheiden dan heeft het kind daar last van en die komt op school en kan daar eh ook zijn verschijnselen van hebben.

Denise: Ja

Katrien: Dat is niet los van mekaar. En nu zien we, vind ik het, dat we het nog teveel los van mekaar is, terwijl ik denk dat ouderbetrokkenheid gaat over samen.

Rianne: Ja

Katrien: Delen van de kennis vanuit school en vanuit thuis over de kinderen en hen te stimuleren in hun ontwikkeling.

Rianne: Maar dan komen de vragen dus uiteindelijk alsnog bij de school of bij het kinderdagverblijf terecht? Je zegt net een podium, ze willen geen opvoedloket worden.

Katrien: Ja

Rianne: Maar anderzijds verlang je er dus naar dat die vragen juist wel komen en dat die, dat dat contact er wel is.

Katrien: Ja, dat er meer contact is, want heel veel scholen en kinderopvang worstelen ook met hoe zou het toch thuis gaan? Weetje dat ze dan toch te weinig uitwisselen. En als daar regelmatig een plek is waar je dat kan uitwisselen met elkaar in een ouderkamer in een thema bijeenkomst in een ja doorlopende lijn dat het normaal is dat je met mekaar en eens van een andere ouder erbij kan betrekken om eens even wat hé we lopen eigenlijk tegen dezelfde dingen aan. Nou dat heb je volgens mij een concept waarbij je regelmatig elkaar informeert. En niet alleen met de tien minuten gesprekken en niet alleen met de eh snap je dat is meer dan dat. Het moet een normaal, een normaal iets worden, dat ouders in de kinderopvang ehm binnen mogen wandelen in de school binnen mogen wandelen en dat daar hun dingen mogen delen. Dat zie ik nog niet in de praktijk. Ik zie die werkplaats nog niet

Denise: Nee

Katrien: Niet in het echt.

Denise: Dat is ook vraag 2; wat is jou beeld van de praktijk met betrekking tot ouderbetrokkenheid?

Katrien: Ja, dat.

Denise: Dat.

Katrien: Dat is er dus nog niet.

Denise: Nee

Katrien: Dat heb ik hier eh, ehm, ja, dat ook veel mensen willen er wat aan doen of moeten er zelfs wat aan doen, ouderbetrokkenheid wordt toch min of meer, het staat hoog op de agenda van de regering. Maar hoe dan? Ze weten niet hoe ze er dan een vorm aan moeten geven. Dus dat is wat ze eigenlijk eh, wat ze missen. En dat eh, ze zijn wel op zoek. Ja, maar hoe kunnen we dat dan doen. Of hoe kunnen we daar een podium voor bieden. En ik zit in mijn achterhoofd natuurlijk met de OpvoedParty en ehh volgens mij kan dat één van de manieren zijn om het vorm te geven.

Denise: Ja

Rianne: Ja

Katrien: Regelmatig OpvoedParty 's organiseren waarbij misschien ook verschillende leerkrachten misschien eh verschillende geledingen van de school, misschien ook wel de conciërge. Misschien moet die ook wel is aanschuiven. He want die hoort natuurlijk ook veel in de wandelgangen. Het zijn de ogen, de oren en de handen van de school, dat is niet alleen één leerkracht waar je het mee moet doen. En ehm of één mentor op de middelbare school ik noem maar wat. Of één mentor in de kinderopvang waar je het dan van moet hebben. Er zijn meer mensen die de kinderen door de dag heen zien. En die zal ik eigenlijk ook aan tafel willen uitnodigen.

Denise: Ja

Rianne: Ja

Rianne: Want als je kijkt naar de kinderopvang dan worden kinderen daar natuurlijk eigenlijk gebracht met het doel dat ouders de ouders naar het werk kunnen.

Katrien: Ja

Rianne: Als ze niet naar het werk gaan dan zijn de kinderen gewoon thuis.

Katrien: Ja

Rianne: Dus dat is een ander doel dan dat ze naar school gaan.

Katrien: Ja

Rianne: Maar het is dan een beetje gek om te zeggen van eh we willen graag dat je met je kind meekomt.

Katrien: Nou niet zozeer met je kind meekomt, als wel dat je meer belangstelling hebt voor de ontwikkeling en van eh van je kind. Er is natuurlijk steeds meer, in de opvang is inderdaad aanvankelijk ontworpen om ouders te ontlasten zodat ze kunnen werken, maar gaandeweg komen we erachter dat die eerste vier jaar heel cruciaal zijn voor de, he de wetenschap gaat ook door, dus we worden steeds meer geconfronteerd met oh ja spelen is belangrijk en voorlezen is belangrijk en alle aspecten van die jonge eh jonge kinderen zeg maar ehm die worden steeds urgenter zeg maar. En de kinderopvang die wordt achter de broek gezeten van het is hier geen geen he opvang, het is eh een wezenlijke stap in je ontwikkeling en je zit daar soms als kind wel tien twaalf uur op een dag, dat je denkt oh. Dat is wel heel veel tijd zie ze met elkaar doorbrengen en dat is niet zomaar een beetje spelen en een beetje zorgen dat ze. Ik denk dat dat daarom ook he, de kwaliteit van de kinderopvang wordt ontzettend op gehamerd, juist omdat het zo'n belangrijke ontwikkelingsfase is.

De eerste paar jaar leg je een blauwdruk voor die kinderen neer. Sommige gaan vier dagen per week naar de crèche. Soms vijf dagen zelfs. Dat je denkt nou..

Denise: Daar worden ze best gevormd.

Katrien: Precies

Denise: Ja

Katrien: Wie zijn dan de belangrijke andere? Niet de ouder die blijven altijd wel de belangrijkste, maar toch eh, deze ouders krijgen gedoe als hun kind naar school gaat dan, dan hebben ze maar zes uur op een dag opvang. Haha. Dan moeten ze veel meer regelen.

Rianne: Ja

Katrien: Kinderopvang is in die zin een rustige tijd. Je weet van acht tot vijf gaat mijn kind wegbrengen.

Denise: Ja. Vraag 3?

Rianne: Ja. Waar komt het idee vandaan om een spel te maken rondom ouderbetrokkenheid?

Katrien: Ja, die vraag had ik gezien. Toen dacht ik wanneer is dit ontstaan? Ik denk dat ik CPS op het spoor kwam en daar is ging praten over De OpvoedParty en toen hebben zij, zij hebben natuurlijk een verhaal over ouderbetrokkenheid. En eh toen kwam er ook een soort mix idee, daar heb ik veel gepraat. En met Ouders & Onderwijs heb ik veel contact gehad. Ehm, en ook gewoon omdat het ehm een hot thema is.

Rianne: Ja

Katrien: Ja waar ik keer op keer tegenaan liep dat ik dacht, overal waar ik kwam: Wat dan? Hoe dan? Hoe moeten we dat dan vormgeven? Toen dacht ik nou misschien past dit er ook wel in. En toen ben ik een experiment gaan doen in eh Rotterdam-zuid met medewerkers ouderbetrokkenheid, om specifiek OpvoedParty's te organiseren rondom dit thema. En dat en dat heeft zo'n zo'n succesvorm aangenomen dat ik dacht misschien moet ik dit echt serieus gaan nemen. Ja dus ja. Ik houd altijd mijn oren en ogen open voor wat er in de markt leeft en dan eh, als ik mijn hart volg, dan zit het meestal wel goed. Haha.

Denise: Ja. En wat houdt je idee precies in?

Katrien: Eh dat materiaal wat ik ga ontwikkelen of waar waar eh?

Denise: Het idee inderdaad van een eh een variant van de OpvoedParty voor ouderbetrokkenheid.

Katrien: Ja, dat wordt dan een onderwijsparty eigenlijk, of een ik weet niet die naam wordt, maar ehm ik zie voor me dat een eh een aanvul set wordt, van het multiculti spel en het altijdwat spel, en daarin van nul tot achttien. Ehm thema's rondom school/ opvang/ ontwikkeling van kinderen nou wat ik net heb uitgelegd. Specifiek maar ook gewoon weer eigenlijk dezelfde vorm met 0-6, 6-12, 12-18. De blauwdruk blijft hetzelfde, alleen de inhoud wordt dan echt specifiek school gericht.

D: En dan wordt het weer met situatieschetsen en daar over in gesprek gaan.

K: Ja en dan kan het wat mij betreft over alles gaan, maar dan heb je wel meer een houvast om. Misschien wordt de leeftijds categorie wel net wat anders, omdat dan 0-4 misschien specifiekere aandacht vraagt dan basisschool en voortgezet onderwijs. Zoiets kan ik me voorstellen, he dus dat je 0-4, 4-12, 12-18 er in zet in plaats van 0-6. Ehm, en ja inhoudelijk denk ik dat er thema's genoeg zijn.

D: Kun je een aantal voorbeelden noemen van thema's die er op zouden kunnen komen?

K: Nou wat ik net al noemde ook bijvoorbeeld. Waarom zou ik thuis voorlezen want mijn kind kan al lezen? Wat is nou het nut van een goed ontbijt? Wat is, eh, hoe kom ik de ontwikkeling thuis. Hoe kan ik bijdragen thuis aan de school loopbaan van mijn kind? Wat moet ik daarvoor doen als het voorloopt of als het

achterloopt. Ehm. Eigenlijk wil ik dat ouders organisch in de school meegenomen worden compagnon in de ontwikkeling van kinderen. Ze zijn de belangrijkste stakeholders van hun kind zo te zeggen. En ze worden gewoon vaak, ho lastig ouders. Is een lastig bijproduct van die leuke kinderen. Moet je ook nog wat mee. Moet je ook nog wat mee ja. Is heel belangrijk, is de grootste bron van kennis. En die wordt gewoon overgeslagen. Of overgeslagen wil ik niet zeggen, maar het wordt toch niet vooraan gezet. Dus die frequentie wordt wel hoger, dat voel ik wel in de gesprekken die ik met mensen heb.

R: Ja, en is het dan het idee om het dan zegmaar via de school of via het kinderdagverblijf te organiseren? Dus dat je ouders van het zelfde kinderdagverblijf krijgt in een party of ouders van dezelfde school?

K: Ehm. Alle variaties zijn mogelijk. Je kunt het ook aan een ouder overgeven, die dan opgeleid wordt om OpvoedParty's te organiseren. Die dat leuk vindt. Er zijn altijd ouders nou die houden echt van ouders. Die vinden het leuk om daarmee iets te doen of te organiseren. Je kan het binnen één kinderopvang maar je kunt ook binnen een stichting waar ze aan verbonden zijn, of binnen de grotere club. Dat je het school breed. Zoals nu bijvoorbeeld in Rotterdam, heb ik 24 medewerkers opgeleid. Maar die zijn allemaal lid van de PCBO, de Protestants Christelijke Basisscholen club in Rotterdam. Ja dan, dan dus over 24 wijken, scholen zegmaar. Wordt het nu verspreid, dat vind ik ook prachtig. Dan denk ik ja, je hoeft niet, niet iedereen heeft een medewerker ouderbetrokkenheid, maar je kan wel misschien een ouder of een leerkracht of iemand ja vrij plannen, maken zodat hij daar energie in steekt. Dus het hoeft niet perse denk ik van één kinderdagverblijf te zijn, of één organisatie. De meeste kinderopvang, zitten toch ook onder een grotere paraplu.

R: Ja, veel wel.

K: En scholen zijn zelfstandig, die hebben dan één of twee of drie locaties, nou ja die zou je dan ook nog kunnen mixen, dat je alle ouders van dit clubje. Maar het gaat vooral om het beeld dat je samen, dat je de ouders veel meer gebruikt. Die hebben gewoon zoveel kennis, zoveel interessante input te leveren waar wij nog geen weet van hebben zegmaar. En professionals vinden dat maar lastig, maar ik denk van ja als je het nou eens omkeert en zegt van nou, zij zijn de meest belangrijke deskundigen over die kinderen. Als je daar nou gebruik van gaat maken in plaats van ze als een last te zien, dat zou wel tof zijn toch? Tenminste, dat zie ik voor me. Haha.

R + D: Ja

D: Ik denk dat het ook wel een stukje vraag 5 al is, stukje inhoud, vormgeving en uitvoering. Hoe zou het spel er volgens jou uit moeten gaan zien in de praktijk. Dat is eigenlijk.

K: Koffie ochtenden, thema bijeenkomsten, ouderkamers. Ehm, eigenlijk gewoon bij de ingang. Je brengt je kind weg en je loopt even door, je schuift aan. Dat. Dat mensen ook niet specifiek daarvoor terug hoeven komen, gewoon in de normale loop. En de vormgeving die laat ik aan mijn vormgeefster Petra Krijgster.

R: Ja, ja goed. Wat je net zei de leeftijdscategorieën kunnen zo zijn en dit kunnen de thema's zijn dat valt er natuurlijk ook onder.

K: Ja

D: Ja en dan inderdaad misschien anders dat het nu van 0-4 en van 6-12 en 12-18 is, ja.

K: Ja

D: Nou ja en zes is eigenlijk ook al beantwoord geloof ik, maar we gaan hem toch nog even bespreken denk ik. Zit er met betrekking tot het spel verschil tussen doelgroep school en kinderdagverblijf?

K: Nee, want de kern is volgens mij samen rond de ontwikkeling van kinderen en dat begint niet bij de school. Bij ingang van de school. Die ligt daarvoor.

R: Nee, en je kunt natuurlijk op de kaartjes van 0-4 andere thema's weer pakken dan

K: Ja, daar zitten ook andere thema's. Dan kun je het nog heel specifiek maken van echt kleintjes, baby's wat kun je daar al aan bijdragen. En heel veel ouders weten ook niet wat ze er mee moeten doen. En nou heel veel kinderopvang heeft ook geen weet van wat de ouders thuis doen zegmaar, hoe dat dan gaat.

R: Nee, maar ik denk ehm zegmaar zo dat je doorloopt als je je kind hebt gebracht. Dat dat bij een school misschien vanzelfsprekender is dan bij een kinderdagverblijf.

D: Dat weet ik ook niet. Want je hebt natuurlijk ook ouders die moeten werken.

R: Want dan heb je gewoon, je brengt je kind zodat je kunt gaan werken. Dus dan loop je niet nog even

K: Ja maar het duurt nog even voordat die omslag er is. Dat is eigenlijk een beetje toekomst muziek, maar die gaat er wel komen. Dat de kinderopvang moet gaan inzien, dat is natuurlijk nog best lastig. Want dat zijn meiden die opgeleid zijn, en af en toe een jongen, om voor de kindjes. En die vinden ouders echt ingewikkeld. Daar heb ik al zo vaak trainingen op gegeven. Over ja wat, die mevrouw die in de hal loopt, dat zijn jouw klanten, dat is jouw brood. Die moet je op handen dragen. Maar ze vinden het toch vooral pottenkijkers en lastig om, wat moet dat met die ouders. En ja ik ben ook niet zo goed in opvoeden en ik heb zelf nog geen kinderen en hoe moet dat dan. Terwijl ja, je moet ze binnen halen als de koning en de koningin en ook belonen als ze wel eh die bijdrage willen leveren. Dus je moet echt. Maar die omslag is er nog niet, maar ik denk wel dat het steeds meer gaat gebeuren.

D: En nu die omslag er nog niet is, hoe zou het dan nu al kunnen aansluiten eventueel?

K: Nou beginnen

D: Als je kijkt naar ehm de basisscholen, wat ik tot nu toe heb terug gehoord is ouders zijn druk druk druk druk

K: Ja, is ook zo. Ja. Maar hoe druk wil je zijn en hoe belangrijk vind je dan de ontwikkeling van je kind

D: Ja

K: Het is een beetje als, ja ik heb geen geld over hoor voor een pedagogisch advies. En wat is het laatste speelgoedje wat je gekocht hebt? Nou dan komen ze met een wii of weet ik veel wat, iets van een paar honderd euro. Dat kan wel, en, maar gewoon een goed gesprek over opvoeden. Dat eh nee, dat nee sorry. Heb ik geen geld voor over. Dus tis maar net hoe je het potje verdeelt. Waar je de energie naar toe laat stromen. Maar ik denk dat het, tenminste dat zie ik nu voor me. Die werkplaats gaat er gewoon komen.

R: en jouw idee is gewoon om te starten en dan..

K: Gewoon beginnen, groot denken maar klein beginnen. Dat is mijn beeld. Doe ik met alles. Dus ik ga gewoon experimenten doen. Zoals nu in Rotterdam denk ik van nou, daar zijn vierentwintig zaadjes gezaaid. We gaan kijken wat het oplevert.

R: Wanneer, op wat voor momenten worden daar dan de Party's gegeven?

K: Daar hebben ze medewerkers ouderbetrokkenheid en die zijn alle of niet, sommige maar één dag per week andere vijf dagen in de week. Iedereen is even druk blijkbaar. Grappig om te merken. Sommige hebben maar een halve dag per week en moeten het daarin doen. Dus die hebben dan een halve dag per week en dan organiseren ze meestal een ehm, een inloop uurtje of ja een soort koffie tafel of zoiets dergelijks. Ehm, en als je meer tijd hebt kun je er meer aandacht aan besteden. En dan ben ik je vraag kwijt.

R: Ja inderdaad op welke momenten dat dan wordt gefaciliteerd voor ze?

K: Ja op wisselende dagen in de week en ehm wanneer de medewerker ouderbetrokkenheid er dan is. Zegmaar, zoals ze het nu doen. En een beetje ook, zij zijn altijd op zoek naar nieuwe middelen en hoe kan je dat dan een leuk gesprek krijgen. Hoe kan je nou meer informatie. En soms is het dan ook nodig om dan de

actuele informatie vanuit de school bijvoorbeeld te delen of vanuit de kinderopvang. Als het thema pesten heel actueel is in een school, dan is een ouderkamer de plek om daarmee in gesprek te gaan met elkaar over zo'n thema. Weten ouders ook heel veel van.

R: En als een ouder dan gewoon normaal gesproken werkt, dan moet hij maar even vrij vragen om even langs te komen?

K: Nou de grap is dat ouders als er iets zorgelijks met hun kind aan de hand is dan staan ze vooraan en dan hebben ze alles voor over om daarvoor klaar te staan. Maar als alles goed gaat, dan doen jullie het maar. Dan wordt het een soort weggeef loket zal ik maar zeggen. Terwijl ik denk ja, juist als het niet, ook als het gewoon goed gaat.

R: Dan ook aandacht er aan besteden.

K: Dan ook aandacht er aan besteden. Niet alleen als het. Want dat is het vaak al te laat ook he. Ja, ja inderdaad helemaal geen tijd gehad om het afgelopen jaar voor te lezen dus ja, nu je het zo zegt ja. Ik snap wel dat hij een beetje achterloopt. Maar dan is het eigenlijk al, het probleem al geëscaleerd.

D: Eigenlijk vooraf

K: En dan staan ouders vooraan op de stoep, ja jullie hadden dit moeten doen en dat moeten doen. Ja dat is natuurlijk niet. Ja kan met dat vingertje wijzen, dat is niet de bedoeling.

D: Met zo'n Party eigenlijk al onderwerpen bespreekbaar maken die misschien nog helemaal niet van toepassing zijn. Maar preventief al aandacht aan besteden

K: Het is preventief. Het is ook een preventieve interventie. En hier komt het snijvlak van opvoedingsondersteuning en school en ouderbetrokkenheid zegmaar samen. En iedereen heeft wijsheid over kinderen en die aanvulling die zou ik zo graag willen zien. En dat hoeft helemaal niet veel te kosten. Ik bedoel al schuif je maar driekwartier aan. Ja dan doe je gewoon een keer in de maand of een keer in de twee maanden vraag je van ouders om een keer driekwartier voor hun kind wat langer te blijven. Combineer je het met een kijkochtend dat ze werkjes kunnen laten zien of hun plakseltjes of hun weet ik veel wat. He maak er dan ook iets leuks van, iets aantrekkelijks. Ja en dan zal je nog niet alle ouders meekrijgen en iedereen is druk druk druk, maar hoe druk is maar net waar je het kwartje neerlegt.

R: Ja

K: Dat.

R: Helder.

D: Denk ik ook

R: Is er verder nog iets dat je kwijt wil?

K: Nee, leuk. Haha. Zo'n gesprekje.

Transcriptie en analyse in thema's interview Marit Versteeg, manager – De Balledotjes

Interview Marit Versteeg

Manager – Kinderdagverblijf De Balledotjes

Dinsdag 10 april 2017, Rossum

Thema's

Beleid over ouderbetrokkenheid

Praktijk van ouderbetrokkenheid

Visie op ouderbetrokkenheid

Wensen met betrekking tot ouderbetrokkenheid

R: Voor mij is natuurlijk het doel van dit interview gewoon om eigenlijk in kaart te brengen, eh hoe het op dit kinderdagverblijf gaat met betrekking tot ouderbetrokkenheid. Dus hoe, wat jullie daar over nagedacht hebben, wat jullie daar aan doen, wat jullie überhaupt verstaan onder de betrokkenheid van ouders. Dat wil ik gewoon in kaart proberen te brengen, dus ja. En daar heb ik jou informatie voor nodig. Dat wil ik dus, nou je hebt het net even gezien. Eerst doen we wat vragen rondom het beleid, vervolgens ook hoe ziet het er in de praktijk uit, wat is jouw visie er op en ehm wat zijn je verlangens daarbij, hoe zou je het graag willen zien. Dat is een beetje wat ik graag van je wil weten. Ik weet niet precies hoelang het duurt, maar maximaal een half uurtje. We kijken wel even hoe het gesprek loopt. Alles wat er gezegd wordt, dat is wel gewoon echt alleen voor mij, dus ik ga dat niet verder gebruiken. Behalve als je het oké vindt om met jouw naam genoemd te worden en anders zal ik het anonimiseren.

M: Ja, oke.

R: En super bedankt in ieder geval dat je mee wilt werken. Ehm de eerste vraag is inderdaad: is er beleid geschreven over het onderwerp ouderbetrokkenheid?

M: Nee dus, kort antwoord

R: Ja

M: We hebben wel beleid geschreven voor de OC, dus wat hun betrekking is van op het kinderdagverblijf en wat er van hun verwacht wordt qua ouderbetrokkenheid, maar niet voor ons specifiek.

R: En wat houdt het, eh zeg maar dat stukje voor het OC dan in?

M: Dat hun wel in ieder geval er voor zijn om ouders ook weer op de hoogte te stellen van dingen die ze horen vanuit ons. Wij spelen alles door aan hun en hun spelen het weer door naar de ouders als het goed is.

R: Oke

M: Dat is hun taak binnen het kinderdagverblijf

R: Ja zij zijn eigen het contact persoon met...

M: Ja hun zijn de oren van de ouders eigenlijk, dus hun zorgen ervoor dat de informatie die nieuw binnen komt bij hun aankomt en daarna ook weer doorgespeeld wordt aan ouders.

R: Ja ehm, om wat voor informatie gaat dat dan?

M: Dat heeft te maken met het beleid en alle dingen die binnen het kinderdagverblijf veranderen. Dus ze hebben inspraak in als de tarieven veranderen, als we speeltoestellen aan gaan schaffen. Ja eigenlijk alles gewoon wat er binnen het kinderdagverblijf gebeurt, wat nieuw is en anders wordt, daar hebben ze inspraak in. En dat mogen hun dan ook weer doorspelen aan ouders en wat daarin hun mening is.

R: Ja, precies. Nieuw beleid wordt bij de ouder commissie neergelegd

M: Ja

R: En die gaat vervolgens peilen bij ouders

M: Ja, als dat nodig is wel ja. Daar hebben hun natuurlijk de meeste zeggenschap in. Maar het is wel belangrijk om dan om je heen te vragen wat anderen daar van vinden. Ze kunnen met z'n drieën niet beslissen wat hier gaat gebeuren zegmaar.

R: Nee precies, want de ouder commissie bestaat uit drie ouders?

M: Die bestaat nu hier uit drie ouders ja.

R: Ja.

M: En ze hebben zeggenschap, ze hebben niet perse beslis eh. Ze maken niet de beslissing, dat zijn wij natuurlijk zelf nog steeds. Maar ze hebben wel zeggenschap en ze mogen wel meedenken.

R: Ja precies. Ehm en de medewerkers, die zegmaar de pedagogisch medewerkers hier op de groep. Hebben zij ook inspraak op het beleid?

M: Als er goede ideeën komen, ja het meeste wat er veranderd aan het beleid zijn dingen van buitenaf die voor de wet gewoon moeten natuurlijk. Voor de rest zal er niet heel veel veranderen, maar goed als er goede ideeën hier binnen komen en het past binnen onze visie en binnen ons beleid wat er al is, dan kan het altijd een aangename aanvulling zijn.

R: Ja, precies. Want eh, het beleid waar jullie mee zijn gestart zegmaar. Vijf jaar geleden gewoon over nouja het pedagogisch beleid en jullie beleid, door wie is dat geschreven?

M: Dat is door ons geschreven zelf.

R: Ja gewoon met elkaar, ons is dan?

M: Ja dat zijn Henny en ik dan, en Dré eventueel.

R: Ja, oke. Ja dus de mening wordt die zegmaar gehoord als die geuit wordt, of wordt er ook echt daadwerkelijk naar gevraagd?

M: Van ouders of van eh ?

R: Van ouders en van pedagogisch medewerkers

M: eeehh, daar wordt zeker ook naar gevraagd en op dit moment qua ouders denk nog niet zoveel, maar wat ik al vertelde we zijn natuurlijk pas vijf jaar geleden gestart en we groeien nog steeds. En elke keer komt er weer iets bij waarvan je denkt van daar kunnen we wel ouders ook bij gebruiken. Dus we zijn nu heel actief met de ouder commissie om er voor te zorgen om alles beter te krijgen en elke keer nog mooier en nog beter voor de kinderen. En daar is hun mening toch wel heel belangrijk in, van ouders en van medewerkers. En de medewerkers hoor je dan via de vergaderingen die we hebben, team meetings die we met elkaar hebben en daar komt al wel vragen en opmerkingen naar boven waar je ook wel weer wat mee kan. Om het samen nog meer mooier en beter te maken, dat is toch waar je naar toe wil.

R: Ja, dat vind ik mooi inderdaad. Ehm en ouders, weten ouders wat er van hun verwacht wordt wat dat betreft?

M: Ik denk voorheen nog niet, maar sinds de OC zich zo inzet zoals nu, dat ze ook echt ouders erbij willen gaan betrekken en meer met mailing gaan doen ook. Want dat deden we eigenlijk ook nooit. Het was meer via mond op mond en briefjes en dat soort dingen. Maar nu gaan ze echt mails rond sturen met vragen en ze zijn ook bezig met dat ehm. Om te kijken wat de tevredenheid is zegmaar. Dus de tevredenheid onder ouders over het kinderdagverblijf in het geheel. Dus daaruit komen dan ook wel weer opmerkingen of ehm dingen van ouders uit. Ze betrekken ze nu wel meer erbij. Maar of er echt specifiek van ouders wordt, weten wat er van hun verwacht wordt. Ik denk dat heel weinig ouders zich echt inzetten voor eh voor het

kinderdagverblijf. Daar moet je wel echt naar vragen. Het is niet dat ze een idee hebben en denken van goh dat ga ik eens vertellen ofzo, dat maak je weinig mee.

R: Oke, oke. En als ik aan jou vraag: Wat versta je onder ouderbetrokkenheid?

M: Ik vind ouderbetrokkenheid heel belangrijk. Sowieso omdat we naar een goede kinderopvang willen en dat we willen zorgen dat ouders zich thuis voelen. Nouja als je betrokkenheid hebt, dan voel je je ook ergens thuis.

R: hmhm

M: Dus we proberen wel met al hun opmerkingen en alles wat we dan binnen krijgen wel echt iets te doen. En er ook voor te zorgen dat daar aan gewerkt wordt om dat zo te krijgen, als het haalbaar is he.

R; Ja, dus je verstaan daar onder

M: Dat ouders zeker wel inspraak moeten hebben om het te krijgen zoals hun het willen zien zegmaar.

R: Dus hun inspraak en hun ideeën

M: Ja die zijn zeker welkom

R: Die zie je als betrokkenheid van hun

M: Ja.

R: En nog meer dingen die je onder ouderbetrokkenheid vallen volgens jou?

M: Nouja net als gister hebben we filmavond gehad hier. Dus dan worden ouders natuurlijk door ons erbij betrokken omdat we willen laten zien ja wat we nou allemaal precies doen. Dus we hebben een uur lang een film afgespeeld met daarin allemaal kleine fragmentjes van een paar maanden filmen van ons.

R: Leuk

M: Dus ja, en daaruit hoop je dan natuurlijk ook weer betrokkenheid terug te krijgen van ouders doordat ze zien wat we doen. En ze toch wel inzien ja hoe leuk we het hebben met hun kinderen en wat we daar allemaal voor doen.

R: En komen daar veel ouders op af?

M: Ehm gister denk ik 55, 60 man hier staan. Heel de zaal zat vol en hier achter stond ook helemaal vol.

R: Nou dat zegt ook wel wat over

M: Ja het was echt heel erg leuk

R: leuk joh, inderdaad.

M: En dan heb je nog maar de helft binnen waarschijnlijk, want dan heb je nog een hoop ouders waarvan je denkt: he die heb ik niet gezien en die heb ik niet gezien.

R: Nee

M: Maar ja een groot deel was er in ieder geval en ze waren allemaal heel enthousiast. En dan merk je gewoon wel dat dat voor hun natuurlijk ook gewoon heel leuk is. Omdat ze hun kind wegbrengen en ophalen en daar tussen zie je eigenlijk niks.

R: Nee

M: Proberen we op Facebook nu wel een hoop te laten zien, maar ja dat beweegt ook niet. En dit is dan wel echt een mooie manier om ze er bij te betrekken.

R: Ja, inderdaad. Dat werd wel gewaardeerd.

M: Ja zeker.

R: Ja, dat valt wat mij betreft inderdaad ook wel onder ouderbetrokkenheid.

M: Ja

R: Komen er nog meer dingen in je op?

M: Ehm, door ze af en toe uit te nodigen voor activiteiten. Die hebben we ook wel. We hebben bijvoorbeeld met vaderdag en moederdag, bij de buitenschoolse opvang is dat dan, niet hier. Dat ze op een van de dagen, dat we de ene keer moederdag pakken en de andere keer vaderdag, en dan ook alle vaders uitnodigen om met de kinderen samen iets te gaan doen. Dus vorig jaar hadden ze moederdag en hebben ze maskertjes gemaakt en dan moesten de moeders ze mooi maken en voor vaderdag zijn ze vloten gaan bouwen, dat soort dingen. Maar hier beneden hebben we bijvoorbeeld paaseieren zoeken of het kerstontbijt. Dat zijn allemaal dingen waar ouders dan voor uitgenodigd worden, waardoor ze ook weer meer betrokken worden bij het kinderdagverblijf.

R: Ja, en dat is dan vanuit jullie. En vanuit de ouders is het dus hun aanwezigheid op de gecreëerde momenten

M: Ja en als je iets verteld dat je het idee hebt dat je ook gehoord wordt. Dat is voor beide kanten denk ik belangrijk. Terwijl, wij proberen hun erbij te betrekken door ze elke dag een overdracht te geven waarin ze horen hoe de dag is geweest en hoe het is gegaan. Ja van hun verwacht je dan weer dat stukje betrokkenheid terug doordat ze bijvoorbeeld in het overdracht schriftje schrijven van eh nou ja dit of dat is er veranderd thuis en dat ze 's morgens ook de tijd nemen met overdragen van het kind om dan even te zeggen wat hoe de nacht is gegaan bijvoorbeeld. Of dat er iets veranderd is in de voeding of

R: Ja

M: Tja de communicatie is wel een van de belangrijkste dingen om goed ouder contact te hebben en goede betrokkenheid

R: Zeker. Ehm. Ja dat is dan dus ook deels hoe de ouderbetrokkenheid nu wordt vorm gegeven. Praktisch gezien, hoeveel momenten van contact zegmaar zijn er?

M: Sowieso dan 's morgens en 's middags dus met brengen en ophalen en dan hebben we twee keer per jaar een tien minuten gesprek. Dus dat ouders mogen komen en dat is anders dan de overdracht die tussen alle kinderen en ouders is natuurlijk. Om eens te gaan zitten en specifieke vragen te stellen. Waarbij ook de ontwikkelvorm of de ontwikkelingen worden doorgenomen en dat ze ook iets meer te horen krijgen dan alleen 'het ging goed vandaag en we hebben brood gegeten en haha buiten gespeeld' maar ook echt op andere vlakken.

R: Ja. Want werken jullie met doelen voor de kinderen?

M: Nou niet specifiek doelen, maar we hebben nu wel een ontwikkel volgsysteem dus waar we in bijhouden wat ongeveer de ontwikkelingen zijn van het kind op dat moment en of die daar zo ver al is. Ik vind 'aan voldoet' altijd een moeilijk woord want niet ieder kind is het zelfde en iedereen ontwikkelt zich anders. Maar waar ze op dat moment staan en er wordt ook uitgeschreven, dus het is niet met kruisje en ja en nee en het zal wel of het is niet zo. Maar er wordt echt geschreven wat er op dat moment speelt. Hoe de motorische ontwikkeling is, hoe de sociale ontwikkeling is. Nou het welbevinden vindt ik heel belangrijk van de kinderen. Hoe ze zich in de groep voelen en hoe ze zijn. Dat is leuker om terug te lezen voor ouders dan dat ze maar een standaard lijstje krijgen met ja en nee. Op die manier. We proberen ze wel echt ook daarmee betrokken te laten zijn, doordat ze meer zien en meer horen.

R: Ja. En ehm heb je dan ook helder zegmaar dat het thuis hetzelfde verloopt als hier? In de ontwikkeling

M: Ja dat ligt er aan hoeveel tijd ouders nemen voor overdrachten. Want wij zien natuurlijk hier alleen even. Ik bedoel bij de baby groepen heb je een overdracht schrift en daar wordt heel veel in geschreven. Dus daar staat dan meestal wel hele verhalen in van thuis. Ja dat heb je bij peuters bijvoorbeeld niet. Daar is het echt 's morgens de overdracht en 's middags met halen hoor je wel eens wat, maar niet uitgebreid over wat ze

kunnen of eh. Maar kinderen gedragen zich over het algemeen thuis wel zoals hier. In hun kunnen dan he. Of ze moeten zich echt niet op hun gemak voelen, maar ja dat is dan weer een ander stukje

R: Ja precies

M: Dan wordt het allemaal wel heel anders

R: Ja, maar wat je zegt. Ook daar is de communicatie

M: Ja

R: gewoon hard voor nodig natuurlijk. En ehm, jouw taak rondom de ouderbetrokkenheid?

M: Eh ja. Dat is wel een beetje als zijnde locatiehoofd hier. Dat je gewoon in de gaten houdt dat dat goed verloopt. Maar ik ben ook leidster van de groep dus op mijn lijstje staat ook gewoon de gesprekken met ouders en ik heb ook gewoon mijn overdracht elke dag.

R: Ja precies. Dat is over all, maar ook gewoon net als de pedagogisch medewerkers de overdracht en de

M: Ja, en ik en wij zitten natuurlijk dan ook nog bij de OC en we zitten overal natuurlijk in, dus het komt allemaal van alle kanten. Dat is op zich ook wel heel mooi want dan zie je ook of het aankomt he. Als je er ook echt daadwerkelijk bij bent als je verteld wat je hebt bedacht.

R: Ja, hmhm. En ehm, wat verwacht je van ouders?

M: Qua betrokkenheid?

R: Ja

M: Nou op zich wel, ik denk dat net als zo'n avond als gister, waar je toch wel een paar maanden tijd in steekt. Dan verwacht ik vanuit hun wel de betrokkenheid dat ze ook komen naar zulk soort avonden. En als de OC ze vraagt om hun mening, dat daar ook antwoord op gegeven wordt.

R: Dus opkomst en reactie

M: Ja

R: Zijn er verder nog dingen die je van ze verwacht?

M: Eh ja communicatie hoort daar toch ook weer het meest bij denk ik ja. **Je bent denk ik alleen maar betrokken als je communiceert anders sowieso niet.**

R: Nee. Goed. En wat verwacht je van de pedagogisch medewerkers hierin?

M: Ehm ja, empathisch vermogen is daar natuurlijk een groot stuk van. Dat je je kan inleven in ouders en ook al zijn het misschien niet jouw type mensen dat je dan toch. Ja hoe moet je zoiets netjes zeggen. Dat je je kan inleven in iemand anders en ook op hun manier dan wel met ze kan blijven communiceren. En ja een goed gevoel geven is belangrijk om ze ergens betrokken bij te laten voelen natuurlijk. Kortom alles valt of staat gewoon bij communicatie ja. Die vaardigheid heb je hier wel echt nodig. Net zo goed voor de kinderen trouwens.

R: hmhm

M: Maar voor volwassene is het soms, die hebben net iets meer nodig. **Ik denk dat als ze zich goed voelen, dat je je hier wel betrokken bij de rest ook voelt.**

R: Ja, oké. En ehm, wat vind je van de betrokkenheid van ouders bij hun kind?

M: Ja de ene heeft dat meer dan de ander. Dat vind ik lastig. Op zich voelt iedere ouder zich op zijn manier natuurlijk heel betrokken bij zijn kind. Want je denkt altijd dat je het, tenminste als je het met de goede intentie doet, dat je het goed doet. **Alleen, met eh, af en toe heb ik wel eens het idee met als je ze adviezen wil geven of dat soort dingen. Dat ze alsnog blijven denken dat hun het toch goed doen, terwijl je hier toch wel verschillen ziet in kinderen. En ja dan kan je je wel eens niet gehoord voelen, maar goed het blijft wel**

hun kind. Wat ze daarmee doen is dat toch wel aan hun. Je kan het een paar keer aandragen, maar ja als ze er niets mee doen dan houdt het op.

R: Ja, want dat doen jullie wel, echt adviezen geven

M: Dat doen we wel ja, nou ja in hoeverre je dat mag. Je kan natuurlijk zeggen wat jouw gedachte erover is. En dat je ziet dat sommige kinderen en dat hij diegene dat dan niet doet. Je mag natuurlijk nooit zeggen dat is dat of nou gaat er iets niet goed. Zo erg is het nou ook weer niet, maar je kan wel met ze meedenken.

R: Ja zeker

M: En ze ook bijvoorbeeld naar mensen toesturen die daar wel verstand van hebben en kijken of ze er daarmee uit komen. En dat zorgt ook weer voor betrokkenheid natuurlijk. Dat je laat zien dat je je betrokken voelt bij hun kind, waardoor hun zich weer betrokken voelen bij de kinderopvang.

R: Ja, zeker. Maar dat wordt dus als ik je goed begrijp niet door alle ouders

M: Nou ja of het niet gewaardeerd wordt dat is anders, ik meer gewoon dat ze denken van ja. Ik denk wel dat het gewaardeerd wordt maar of ze het naleven is dan het tweede. En dat hoeft op zich natuurlijk ook niet want ik ben geen dokter en ik ben ook geen consultatiebureau en ik ben ook geen. Maar goed je ziet wel verschillen.

R: En ehm. Wat vind je van de betrokkenheid van ouders bij het kinderdagverblijf?

M: Nou ja op dit moment, ja goed. Ik denk wel dat iedereen heel enthousiast en tevreden is en zich goed kan vinden in onze visie. En eh we horen geen klachten in ieder geval.

R: Oké

M: En als je dan de opkomst ziet van gister denk ik van nou, die betrokkenheid is er wel en ze waarderen dat wel echt wat we doen.

R: Ja

M: En dat is hetzelfde met opa's en oma's of ouders die je uitnodigt, er is altijd wel een hoop animo, iedereen komt wel. Het grootste deel, zal niet allemaal zijn maar, dus dat is wel heel leuk.

R: Ehm. Als er iets is wat je op dit gebied nog gewoon heel graag verlangt, dat het anders zou gaan, wat zou dat dan zijn?

M: Nou waar we nu naar toe aan het werken zijn met die klant tevredenheidsonderzoek. Dat vind ik wel heel erg belangrijk, maar dat zeg ik eigenlijk al meerdere jaren. Op zich hoor je natuurlijk genoeg maar als je de ja, hoe moet ik dat zeggen. Net als gister hebben we dan die film gehad en dan hoor je op het moment veel van oh dat was echt super leuk enzo. Maar daarna hoor je niks meer. Dat soort dingen zijn dan wel dingen van ja als je een keer in de zoveel tijd eens aan iedereen vraagt hoe ze over bepaalde zaken denken en ja. Dat zou ik graag doen. Gewoon eens wat meer terug horen van wat hun vinden van, ook al is iedereen heel tevreden en heb je geen klachten. Dan kun je er natuurlijk vanuit gaan van alles is goed, maar dat hoeft natuurlijk ook niet zo te zijn.

R: Nee, dus wat meer nog vanuit de ouders te horen krijgen

M: Ja maar ik denk niet dat dat per se vanuit hun zelf zou moeten komen. Ik denk wel dat je daar wel iets voor moet doen. Ik snap ook wel, ik bedoel als bij mij alles goed gaat dan vraag ik ook niet verder en denk ik ook van is wel goed zo. Maar vanuit ons zouden we daar wel meer mee kunnen doen in ieder geval, vaker naar kunnen vragen en maar dat is meer voor jezelf dan.

R: Ja dat zie je echt als jullie verantwoordelijkheid om daar naar te vragen.

M: Ja, ja. Dat denk ik wel.

R: Ehm, is voor jou ouderbetrokkenheid hetzelfde als ouderparticipatie?

M: Nee dat denk ik niet.

R: Waarin ligt voor jou het verschil?

M: Ik denk dat heel veel ouders zich wel betrokken voelen, maar niet per se participeren in alles wat we doen. Ze zijn niet overal bij, maar ik weet wel dat ze tevreden zijn en wel dat ze zich prettig voelen hier, dat wel.

R: Ja, en dat gevoel van prettig voelen is voor jou dus ook een vorm van je betrokken voelen of betrokken zijn?

M: Nou ik denk dat een ouder die zich hier niet prettig voelt, zich ook niet betrokken voelt bij heel dit gebeuren toch?

R: Nee

M: Nee, dus als ze goed in hun vel zitten en je kan goed met iemand praten en je komt hier graag en die komt gewoon binnen, dat is al, dan heb je de helft al gewonnen denk ik. En dat er dan een groot deel ook weer participeert in dingen die je inbrengt, dat is dan heel fijn. Maar dat is wel het grootste deel zal, ik denk dat meer mensen zich betrokken voelen dan dat ze ook echt iets toevoegen.

R: Ja, en dat is ook goed?

M: Tot nu toe wel, maar op het moment dat je ze echt nodig hebt, dan zou het meer kunnen zijn misschien. Ik bedoel als we iedereen hier gister hadden gehad dan hadden we ze ook niet kwijt gekund, daar gaat het helemaal niet om. Maar goed dan had je het dubbele gehad, dus er zijn, het kan meer, tuurlijk, maar goed. Ik weet wel van dat deel dat ze wel waarderen wat we doen en wel tevreden zijn en zich wel betrokken voelen bij het kinderdagverblijf. En er de volgende keer misschien wel bij zijn, het is niet dat die mensen er dan ook nooit komen.

R: Nee. Zijn er gevallen waarvan je denkt: nou die is echt eh, die is echt niet betrokken of die brengt zijn kind en that's it.

M: Hmm, die zijn er wel. Maar gelukkig heel weinig.

R: Gelukkig heel weinig.

M: Die kun je wel op drie vingers tellen bijvoorbeeld. Die heb je er altijd bij. Er zijn altijd mensen die zich die gewoon niet op hun plek zijn misschien maar toch niet weg gaan. Op die manier. Maar gewoon alles wat hun niet precies niet zint, niet goed vinden en dus zeggen van het is niet goed. Ja die hou je er ook bij.

R: Ja, en dat wordt dan dus wel nog gezegd door ze ook?

M: Door hun wel ja en daar kunnen wij dan alles aan doen om te zeggen hoe wij denken dat het dus op die manier wel goed is, maar goed dat blijft gewoon ketsen en dat is gewoon, hun denken daar gewoon anders over. Maar ja dat mag ook. En er wordt naar geluisterd en mee gedaan wat we kunnen

R: Precies

M: Maar wel op een redelijke manier. Dus als het van een vlak komt waar gewoon waar op dat moment gewoon iets niet redelijk is, ja dan kunnen wij daar ook niet anders op reageren dan dat we doen. We proberen het voor iedereen zo fijn mogelijk te krijgen, laat ik het daar op houden. En ook echt met alles wat we binnen krijgen aan reacties of misschien wel nou ja dingen die niet zo fijn zijn, om daar wel iets mee te doen.

R: Ja. Helder. Is er verder nog iets wat je kwijt wil rondom dit onderwerp?

M: Nou ja dat ik heel benieuwd ben wat er uit komt wel, uit jouw enquête in ieder geval. Ik vind het wel heel leuk. Ik vind het jammer nog steeds dat het anoniem is. Maar goed ik verwacht er ook geen gekke dingen van.

R: Nee, oké. Goed. Dan ga ik de opname stoppen.

Transcriptie en analyse in thema's interview Karen Taal, coördinator – De Bengelenberg

Interview Karen Taal
Coördinator – De Bengelenberg
Vrijdag 14 april 2017, Amersfoort

Thema's

Beleid over ouderbetrokkenheid

Praktijk van ouderbetrokkenheid

Visie op ouderbetrokkenheid

Wensen met betrekking tot ouderbetrokkenheid

R: Goed, ik wil eerst wat vragen rondom het beleid van ouderbetrokkenheid, en over hoe het er in de praktijk een beetje uit ziet en ook jouw visie er op. Dat is een beetje het verloop van het interview.

K: Ja oke.

R: Allereerst ben ik benieuwd of er beleid geschreven is over het onderwerp ouderbetrokkenheid.

K: Oeh dat is een goede vraag. Ehm, wij hebben wel, ik weet dat we er iets over hebben staan in het beleid, maar hoe het precies omschreven is weet ik niet. Wel hoe wij zegmaar invulling daaraan geven. Wat wij doen is een paar keer per jaar een activiteit organiseren waarbij we ouders ook uitnodigen om eerder te komen of juist in de ochtend wat langer te blijven. En dat kan zijn in de vorm van een zomerfeest 's middags, een paasontbijt met Pasen bijvoorbeeld. Ehm verder hebben wij ook een oudercommissie waar wij ons pedagogisch werkplan en de risico inventarisatie en alles wat zegmaar speelt, bespreken wij met hen. En zij nemen ook een actieve rol in, in vorig jaar hebben wij bijvoorbeeld wat groepen samen moeten voegen. En hebben we een openingsfeest gegeven en hebben zij ook een rol daarin genomen door een knutselactiviteit met de kinderen zegmaar te organiseren die middag, zodat zij ook zichtbaar worden voor andere ouders. Ja hoe eh.

R: Uit hoeveel bestaat de oudercommissie, hoeveel ouders?

K: Ehm we hebben nu drie ouders.

R: Ohja.

K: En hij, ehm we hebben een paar maanden geen oudercommissie gehad, omdat de vorige oudercommissie die eh die was opgestapt voordat wij nieuwe mensen hadden. En nu hebben we dus drie mensen en we zijn nog mensen aan het werven, omdat de verdeling is nog niet helemaal optimaal. Want we hebben buitenschoolse opvang en peuterwerkplaats en kinderdagverblijf en het is nu nog heel erg op de bso georiënteerd, de oudercommissie.

R: Ja, dus daarin, vandaar dat flyertje ook dat in de gang hing van doe je mee?

K: Ja, ja, ja

R: Merk je dat ze daar een beetje terughoudend voor zijn, of?

K: Ja, want we hebben het op een gegeven moment opgehangen en dan krijg je eigenlijk geen reactie. We hebben ook via ons ouderportaal een berichtje gestuurd, eigenlijk ook geen reacties. Of een ouder die dan stuurt, ja ik wil wel meedenken maar ik wil me niet vastleggen in een oudercommissie zo. En ik merk dat als je ouders echt persoonlijk benadert, zo van joh is dit niet iets voor jou, dat ze dan. Ja ik weet ook niet of ze dan misschien geen nee durven zeggen, maar. Dat ze dan ineens zoiets hebben van oh ja maar wat houdt het dan eigenlijk in? Nou ja dan ga je het nog een keer vertellen en dan ja zijn ze toch eigenlijk wel geïnteresseerd, dus dat werkt wel het beste.

R: Ja, gewoon persoonlijk benaderen.

K: Ja. Heel veel ouders die, ik denk dat ze wel willen. Maar dat ze gewoon zo'n druk leven hebben, met werk en ja gezin. Dat ze zoiets hebben van nou ja moet ik me daar aan vast leggen?

R: Ja, en ehm misschien dat ze ook wel andere manieren vinden om gewoon hun mening en hun dingen te kunnen vertellen?

K: Ja, sowieso in het dagelijks contact natuurlijk met de pedagogische werkers, zijn er ouders inderdaad die ideeën hebben. Of kan het niet beter zo of wat hebben jullie dit super gedaan.. Zegmaar zo. En ja, ik moet ook zeggen dat alles hier eigenlijk heel goed reilt en zeilt. Dus misschien dat ouders ook niet de noodzaak voelen om dan betrokken te zijn zegmaar. Tenminste om bij het beleid betrokken te zijn.

R: Ja precies, dat is natuurlijk ook weer een verschil. Bij het beleid of gewoon bij alles wat er gebeurt en hun kind en

K: Ja als er hier nou echt dingen zijn waar ouders echt tegen aanlopen dan hebben ze misschien eerder zoiets van nou ik wil wel meedenken over oplossingen.

R: ja precies

K: Maar goed ik ben hier twee, twee en een half jaar geleden coordinator geworden. En ehm daarvoor ben ik flexwerker geweest dus ik weet ook niet op andere locaties hoe betrokken ouders daar zijn en hoe daar de oudercommissies zegmaar in elkaar zitten.

R: Oké, dat krijg je dan minder mee?

K: Ja

R: Goed. En is het dan ook. De volgende vraag is, hoe wordt het beleid rondom ouderbetrokkenheid gecommuniceerd richting de ouders. Is dat dan ook weer middels de oudercommissie dat dat richting hun gaat?

K: Ehm ja, hoe bedoel je dat? Als er iets veranderd ofzo?

R: Weten ouders wat er in het beleid staat zegmaar, wordt dat richting hun verteld of inderdaad als er wijzigingen in zijn.

K: Ehm ja het pedagogisch beleid staat sowieso op onze website, ouders kunnen dat van De Bengelenberg staat in het ouderportaal dus ouders kunnen dat inzien. Met het welkom gesprek vertel ik ook wat er in ons beleid staat. Ja en gaandeweg, ik denk niet dat ouders het actief, sommige ouders wel hoor, maar ik denk dat veel ouders het niet actief lezen. Pas als ze ergens tegen aan lopen, he bijvoorbeeld als wij een hoestdrankje geven, dat ik dan uitleg van nou dat geven wij niet. En dan leg ik ook uit waarom en dat staat bijvoorbeeld ook in ons beleid, en dan merk je bijvoorbeeld dat ouders dat dus niet gelezen hebben. En je hebt altijd ouders die daar wel heel actief in zijn en ouders die daar niet actief in zijn. En ja vooral de ouders die dan ergens tegen aan lopen die komen bij mij. En als je actief gaat vragen, van goh wat vind je hier van? Nu bijvoorbeeld dat we 's middags groente eten. Daar hoor je dan eigenlijk geen enkele ouder over, behalve dan de ouders die het er niet mee eens zijn. En dan ga je nog een keer verder vragen aan ouders en dan hoor je ineens van heel veel ouders, oh nee we vinden het juist hartstikke fijn dat jullie dat doen. Dus dat ja dan zouden we dat misschien wat meer uit moeten vragen ook bij ouders.

R: Ja dus vanuit jullie de rol om te vragen wat ouders vinden

K: Ja. En als er wijzigingen zijn in het pedagogisch beleid, dan worden die besproken met de oudercommissie en daarna wordt het uitgerold naar alle ouders. En dat wordt via een nieuwsbrief wordt dat dan gestuurd naar ouders.

R: Ja. En staat er in dat beleid dan ook heel nadrukkelijk wat jullie van ouders verwachten? In de betrokkenheid zegmaar.

K: Oh dat weet ik eigenlijk niet, dat zou ik op moeten zoeken.

R: Is er een bepaalde verwachting? Van jullie van ouders?

K: Vanuit ons wel, wij willen het heel graag samen doen met ouders. He niet dat ouders zegmaar hun kind brengen en aan het einde van de dag ophalen en dat is het. Dus wij, als wij bijvoorbeeld vragen hebben van. Een kindje krijgt bijvoorbeeld om 11 uur een fles en om half 12 een broodje, maar het wordt pas om 12 uur wakker. Dan bellen wij ook wel eens ouders van joh wat willen jullie. Het heeft langer geslapen dan normaal, wat willen jullie nu dat wij doen? En zo leer je ook ouders kennen in hoe zij thuis zijn en heel veel ouders

waarderen dat wel. Dat je dat dan, dat je dat samen wilt doen zegmaar. En ik merk ook met die activiteiten die we organiseren, dat heel veel ouders ook echt wel proberen om ruimte te maken in hun agenda om er bij te zijn. Soms lukt het niet, maar ik merk wel dat ouders dat wel echt heel leuk vinden.

R: Ah dat is mooi. Ja. En zijn dat alle ouders?

K: Ehm. Nee. Nee je hebt wel ouders zegmaar die er altijd bij zijn. En sommige ouders ja nooit. En ouders die het echt wel proberen maar het soms niet lukt. Je merkt wel verschil in ouders. Maar dat merk je ook bijvoorbeeld 's ochtends met brengen. De ene ouder blijft wat langer hangen en die verteld hoe het weekend geweest is en dat dat misschien een uitwerking kan hebben op het kind. Zodat je ook echt weet wat er speelt. En andere ouders die brengen hun kind en fijne dag en zoef die zijn weer weg. En we hebben ook wel eens dat we denken, nou wat is er toch? He dan voel je bij het kind dat er iets is. En dan hoor je aan het einde van de dag bijvoorbeeld van het opstaan lukte niet of zoiets. En dan leggen wij ook altijd uit, dat horen we graag 's ochtends want dan weten wij waarom een kind niet lekker in zijn vel zit. Maar je merkt dat je dat heel erg uit moet leggen bij sommige ouders.

R: Ja, en werkt dat dan vervolgens?

K: Ja. Ja dat merk je wel en ik verstuur elke maand een nieuwsbrief. En soms dan schrijf ik daar ook een extra stukje in. Of Marijke Kusters onze pedagogisch specialist schrijft daar ook een stukje in. Omdat ze merken dat het. We hebben ook een beetje een slogan waarom we dingen doen die we doen. He dat je dat ook moet leggen aan de ouders. Want sommige ouders vinden het bemoeierig. Je hoeft helemaal niet te weten wat ik het weekend gedaan heb. Waarop wij dan ook uitleggen van nou u hoeft ook niet helemaal precies te vertellen wat je gedaan hebt, want je weekend is inderdaad privé. Maar we horen dan wel graag of het bijvoorbeeld een druk weekend. Als je je kind van hot naar her sleept, dan snappen wij wel dat op maandag het kind niet te genieten is, omdat het gewoon moe is. En dan, als je het uitlegt, dan merk je dat ouders daar zich wel in kunnen vinden. Dat ze begrijpen waarom we die betrokkenheid willen.

R: Mooi. Ehm. Is er een ouderbetrokkenheidsfunctionaris, of iemand die echt specifiek met die betrokkenheid van ouders bezig is?

K: Nee, we hebben niet echt een. We hebben bijvoorbeeld een taakaandachtsgebieden lijst. Daar zit voeding in, hygiëne, veiligheid. En elk taakaandachtsgebied heeft zegmaar een pedagogisch werker. Of een pedagogisch werker heeft een taakaandachtsgebied onder zijn hoede. En daar staat niet ouderbetrokkenheid tussen. Maar ja, eigenlijk is ouderbetrokkenheid iets wat heel erg verweven is in ons werk. Ja het is niet eh. En zoals Marijke, onze pedagogisch specialist, die merkt wel dingen. Bijvoorbeeld dat ouders niet willen dat hun kinderen bij ons tussen de middag slapen omdat ze dan 's avonds thuis moeilijk in slaap komen. En daar gaat zijn dan mee aan de slag. Dan gaat zij ook zoeken in bepaalde onderzoeken wat daar nou over te zeggen valt. En ja heel vaak komen kinderen 's avonds niet in slaap omdat het een gehaast is zegmaar, om hier vandaan naar huis, hup eten, hup naar bed. Dan is zo'n kind nog al die prikkels aan het verwerken. Dus dan lukt het het kind niet om te slapen, niet omdat het 's middags een uurtje heeft geslapen, maar omdat het al die prikkels nog moet verwerken. En nou ja dat zijn dan ook weer dingen die Marijke dan aan ouders meegeeft.

R: Oh ja. Dus zij is daar ook echt wel actief mee bezig. Allemaal dus ook wel in de overdracht.

K: Ja. En niet alleen om ouders bij ons te betrekken, maar ook om. Gister hoorde ik bijvoorbeeld een collega aan een moeder vragen: en hoe bevalt je nieuwe baan? Die moeder is net een paar weken geleden begonnen met een nieuwe baan. En dan zie je ook aan ouders dat ze zoiets hebben van oh wauw, dat je dat onthouden hebt. En ja daarmee geef je ook de betrokkenheid aan zegmaar bij het gezin.

R: Ja. Mooi! Ik ben wel benieuwd wat jij zelf verstaat onder het begrip ouderbetrokkenheid.

K: Nou dat wij niet een plek zijn waar ouders hun kind kunnen dumpen omdat ze moeten werken. Zo van, nou hier heb je het en einde van de dag haal ik het weer op en heeft het goed geslapen en gegeten, nou mooi dan ben ik weer weg. Maar dat wij het heel graag samen willen doen met de ouders, zodat. Kijk wij vinden dat elk kind uniek is. En kinderen krijgen natuurlijk thuis een bepaald soort opvoeding en ja wij hebben ons eigen beleid qua opvoeding. Maar ik denk dat die wel heel erg aansluit bij wat de meeste ouders ook thuis doen. Maar toch zitten er soms wel verschillen in dat ouders bijvoorbeeld willen dat hun kind in slaap gewiegd wordt, of een flesje meekrijgt naar bed. Nou ja wij doen dat bijvoorbeeld niet uit

veiligheidsoverwegingen. Omdat je legt een kindje in bed met een fles en je loopt weg. En dan gebeurt er daar iets of er spuugt een kindje en dan kan het zo twintig minuten duren voordat je weer terug bent op de kamer en dan kan het kindje gestikt zijn in een speen. **Maar goed, dan overleggen we met die ouder.** Van goh nou hoe kunnen we het bijvoorbeeld wel doen. Dan maken we de afspraak dat het kindje dan. In een slaapkamer liggen bijvoorbeeld zes kindjes. Dan wordt het kindje als laatste in bed gelegd met een flesje en dat gaat er een medewerker bij zitten. Want die medewerker is dan klaar zegmaar met kinderen allemaal naar bed brengen, dus die kan dan wel even tien minuten erbij zitten in de slaapkamer, totdat het kindje slaapt. **Zo zoeken wij heel erg met ouders samen naar oplossingen zegmaar. Hoe kunnen wij hier het een beetje hetzelfde doen als thuis. En dingen die bij ons anders zijn, dat mag ook. Maar dat het toch wel een veilig gevoel geeft voor de kinderen.**

R: Ja.

K: En ook als ouders bijvoorbeeld. We hebben in ons beleid staan dat we zo min mogelijk nee zeggen tegen de kinderen. Want het is wel heel makkelijk om de hele dag te zeggen: nee niet doen, blijf af. Wij proberen heel erg te benadrukken wat dan wel mag. Bijvoorbeeld als kinderen op de bank gaan staan, dat we zeggen: op de bank mag je zitten, en als je wil staan mag je op de grond komen staan. Dus dan omzeil je het hele woord "niet" en "nee", want dan kom je natuurlijk heel erg in een negatieve spiraal. Dus we hadden laatst een ouder en die zei van: ik wil niet dat er dus heel veel nee en niet wordt gezegd, ik wil liever dat jullie hem afleiden als hij iets doet wat niet mag. Ik zeg nou ja dat is ook wat er in ons beleid staat. Daaraan merkte ik dus ook dat ze niet, dat ze ons beleid niet gelezen had. Ik zei: dus dat is al zoals wij het doen, dus ja daar hoeven we dan verder niet over te hebben. Dat sluit dan gewoon aan op thuis.

R: Ja. En geven jullie ook bepaalde adviezen bijvoorbeeld, wat ouders thuis kunnen doen met hun kind?

K: Wel meestal, dan **wel als ouders er om vragen. We geven niet ongevraagd opvoedingsadviezen en tips.** Of we zien dat ouders ermee wor.. **als we zegmaar op de groep iets gebeurt en we zien dat een ouder ermee worstelt ofzo, dan kun je natuurlijk wel iets zeggen. Maar we hebben best wel regelmatig ouders die dan vragen: ja mijn kind wordt 's nachts wakker en heel angstig en huilend. Horen jullie andere ouders daar wel eens over? Wat kan ik ermee? Wat kan ik er aan doen? En dat zijn dingen die wij dan dus bij Marijke neerleggen.** En zij heeft heel veel ervaring, dus heel vaak heeft zij al gelijk een pasklaar antwoord. Soms dan gaat ze nog wat opzoeken. Maar ja, niet, **sommige ouders moeten wel echt een drempel over om dat te vragen. Terwijl andere ouders vragen elke week wel iets.** Goh hoe doen jullie dat hier? Of ik merk thuis dat hij sus en zo en hoe doen jullie dat? En nou ja wat ik net wilde zeggen, met ophalen of brengen. Laatst hadden we bijvoorbeeld een moeder die haar kind wilde niet mee naar huis. En je zag die moeder echt zo kijken van: ja wat moet ik nou doen? En dan is er wel een collega die zegt van: nou misschien kun je de volgende keer zeggen van: je mag heel even. Ik ben er nu om je op te halen, je mag heel even spelen en dan ga je mee naar huis. En op het moment dat jij zegt, je gaat mee naar huis, ook echt het kind oppakken en meenemen. En niet nog een spelletje er van maken, tien rondjes laten rennen en nee we gaan nu echt, we gaan nu echt, want dan sta je er na een kwartier sta je er dan nog. En dan gewoon, echt duidelijk van: nu gaan we. Ik heb net uitgelegd, dus nu gaan we echt. Dat zijn dan een beetje, ja situaties waar wij vanuit onszelf zegmaar tips geven.

R: En ouders die vragen dus af en toe wel aan jullie. Merk je dat ouders onderling ook contact maken met elkaar? Of daar eventueel behoefte aan zouden hebben?

K: Voor opvoedingsadvies?

R: Ja gewoon, inderdaad dat die vrouw vroeg van: hebben andere ouders dit ook wel eens?

K: Nee, **je merkt dat ouders dat niet onderling zo aan elkaar vragen. Tenzij ze privé ook met elkaar betrokken zijn.** Want wat we merken is dat kinderen heel graag met elkaar spelen. En die ouders die hoorde dat dan bij het ophalen van ons. Oh hij heeft weer o leuk vandaag met die gespeeld. En dan merk je dus dat, dat had ik laatst een keer. Dat een jongetje zei: ja ik heb gister bij die gespeeld. Dat ik dacht: oh wat leuk dat ouders onderling dus contact hebben gelegd buiten ons om, om dus een speelafspraken te maken. En dat kinderen dan dus met elkaar spelen. En dan gaan ouders dus ook op een andere manier met elkaar om. Dus ik denk dat ze in die rol misschien wel met elkaar overleggen of adviezen uitwisselen. Maar niet waar wij dan bij betrokken zijn.

R: Nee, oké. Hoeveel momenten van contact zijn er nu met de ouders? Je noemde al eventjes iets op het begin, dat jullie af en toe activiteiten organiseren. Zijn er ook kind gesprekken of oudergesprekken?

K: Ja, **rond de verjaardag van het kind wordt er altijd een oudergesprek ingepland. En alle kinderen worden het hele jaar door geobserveerd door ons zelf. En dan is er altijd rond de verjaardag van het kind één iemand die de observatielijst invult. Observatie welbevinden. Hoe zien wij het kind, zit het kind lekker in zijn vel. En die collega maakt dat ook een afspraak met de ouders voor een tien minuten gesprekje, inderdaad een oudergesprekje. En dat is ook wel echt een moment waarin ouders dieper op dingen in gaan en ook wel echt durven te vragen van: wij merken dit, hoe doen jullie dat hier? Dat ze ook wel meer advies durven te vragen. Ja en naast die oudergesprekken hebben we dan in ieder geval twee keer per jaar, maar vaak wel iets meer ouderbetrokkenheid. Of ouderbetrokkenheid, een ouderactiviteit. Wat ik net zei een zomerfeest. We hebben begin dit jaar een winterwonderland wandeling georganiseerd. Dat doen we eigenlijk ook elk jaar. Dan zetten we met lichtjes zetten we een parcours uit in het bos wat hier achter ligt en dan gaan we de weken daar voor lampions knutselen met de kinderen. En dan zorgen we voor erwtensoep en krentenbollen en komen ouders dus hun kinderen ophalen. Dan mogen ze eerst de lichtjes volgen in het bos met hun eigen geknutselde lampion en dan bij terugkomst staat er soep klaar of iets te eten. En dat zijn ook wel echt wel leuke momenten waarop je ouders dan echt even spreekt, buiten het hectische ophaalmoment om zegmaar. Dan heb je ook wat meer tijd om met ouders te praten. En verder hebben we nog, nou ja ik stuur dan elke maand een nieuwsbrief naar ouders met daarin bijvoorbeeld het huidige thema wat we. We hebben nu het thema verkeer, dat is ook wel een leuke van ouderbetrokkenheid. We hebben dan nu het thema verkeer en toen had één van mijn collega's, die het thema zegmaar uit zet. Dat is bij elk thema doet iemand anders dat. Deze collega zei op een gegeven moment: mag ik een berichtje sturen naar ouders, dat ze allemaal een foto e-mailen van het vervoermiddel waarmee zij hun kind naar De Bengelenberg brengen. Want dan kunnen we het in het kringgesprek, kunnen we het daarover hebben. Van nou: die komt met de bus en die komt lopend en die komt op de fiets. Ik zei van nou dat vind ik echt een heel leuk idee. En je ziet dan ook wel, de ene ouder die stuurt een minuut later al gelijk hup een foto. Andere ouders moet je eerst nog drie keer vragen van: joh willen jullie ook een foto sturen. Ja en wat je dan ziet is dat wij dus in een kringgesprek of aan tafel, hebben we het daarover met de kinderen. Laten we ook de foto's zien. En van die momenten maken wij ook weer foto's die ouders dus thuis zien. Dus ze zien ook dat er echt wat mee gedaan wordt. Dat we het niet zomaar vragen. Dan ja, dan merk je ook dat ouders zich meer betrokken voelen zegmaar. Want dan hebben zij natuurlijk ook meegeholpen aan het thema wat wij nu doen, om het levendig te maken voor de kinderen. Dus ja, als jij inderdaad zegt ouderbetrokkenheid. Dan denk ik: ja dat zit zo verweven gewoon in alles wat wij doen.**

R: Ja. Want is er volgens jou verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie?

K: Nou goede vraag. **Ik denk dat een ouder wel heel betrokken kan zijn, zonder actief deel te nemen aan feestjes of dat soort activiteiten die wij doen.**

R: En hoe zou je die betrokkenheid dan omschrijven?

K: Ehm ja dat ze wel heel erg betrokken zijn in wat wij hier doen. Ja hoe zal ik dat eens uitleggen. Dat ze wel heel erg mee denken en nou ja zoals met die foto's opsturen, daar ook aan mee doen. Maar misschien wat minder. **We hebben ook ouders die dan bijvoorbeeld aanbieden van: nou ik heb thuis een hele stoere motor, zal ik even langs komen rijden? Dat is natuurlijk weer een stap verder. En dan neem je als ouder echt deel zegmaar aan een activiteit zelf met de kinderen. Dus dat zie ik dan meer als participatie.**

R: Ja. En **het meedenken en het communiceren is ook een vorm van betrokkenheid maar niet perse participeren.**

K: Ja dat denk ik.

R: Ja. Een aantal vragen die echt al wel naar voren zijn gekomen. Verwacht je specifiek nog dingen van pedagogisch medewerkers rondom dit gebied? Wat verwacht je van ze?

K: Nou ja ik verwacht dat zij's ochtends de kinderen ontvangen zegmaar, dan heb je natuurlijk ook altijd even een overdracht met een ouder. Wat ik ook nog wel eens zie, is dat ouders eigenlijk al hun kind naar binnen schuiven en zoiets hebben: nou ja het gaat allemaal goed en eigenlijk al weer weg willen lopen, maar dat een collega toch nog vraagt van; joh hoe ging dat gister? Of he. Dat ik dan denk: oh wat attent dat je dat nog even

vraagt. Dat zie je dan ook wel aan een blik van ouders, zo van: oh ja, daar dan nog even antwoord op geven. Ja dat er in ieder geval ruimte is met brengen en ophalen om even met die ouder een gesprekje te hebben over het kind. En ja. Van de week was er iets mis gegaan met een flesje. Er was per ongeluk een flesje aan een verkeerd kind gegeven. Die hebben dan wel dezelfde voeding, of hetzelfde voedingstorentje. Ja nou dan verwacht ik dat die collega ook even belt met de ouder van: dit is er gebeurd en excuses aanbiedt en wat wil je nu dat we doen? Want het kindje zegmaar, waarvan die voeding aan een ander kindje was gegeven die had daar door geen voeding meer. He wil je dan dat we dan de voeding van het andere kindje aan jouw kind geven of zeg je liever van nee doe dan maar een boterham en wat thee voor de honger. Dus dat verwacht ik. En ehm ja. Lastig om zo dingen op te lepelen zegmaar. Ja de medewerkers hebben dan, voeren elk jaar dat tien minuten gesprekje met ouders. Ja en met activiteiten ook die we, of de thema's die we hebben. Zoals die collega die dan een berichtje stuurde over een foto van een vervoersmiddel, zo gaan er wel meer vragen uit naar ouders. Ook laatst vanuit Marijke over of er misschien ouders thuis technisch materiaal hebben. Dan bedoel ik zo'n hangslotje met een sleuteltje bijvoorbeeld. Als je dat natuurlijk omdraait, schiet dat slotje open. En dat is natuurlijk heel leuk voor onze peuters om daarmee aan tafel zegmaar te kijken wat er nou gebeurt. Of een moertje proberen op een schroef te draaien. Ja we kunnen dat wel allemaal gaan kopen bij de bouwmarkt, maar als iemand dat thuis nog ergens op zolder heeft liggen dan scheelt dat. En dan zie je ook dat ouders, sommige ouders, actief op zoek gaan. Ook bij opa's en oma's gaan navraag doen of bij de burens en uiteindelijk met een hele zak binnenkomen met allemaal spullen erin. En het leuke daarvan is dan, dat als ouders daarmee. Of als de kinderen daarmee dus gaan spelen, wat ik net ook al zei. Wij maken dan foto's van zo'n moment en ja dat de ouders dat dus thuis ook weer terug zien op de foto's. Oh ja er wordt echt wat mee gedaan. En dan worden ze ook gemotiveerd om de volgende keer als er iets gevraagd wordt. Oh ja. Om dan ook mee te helpen en mee te denken. Om dus mee te helpen zegmaar iets leuks mee te nemen.

R: Ja. Ik hoor echt een heleboel positieve dingen. Over de betrokkenheid, zowel van ouders bij hier, als de pedagogisch medewerkers bij de ouders. Wat vind je van de betrokkenheid die ouders hebben bij hun kind?

K: En dan de betrokkenheid zegmaar bij het, bij wat het kind hier mee maakt of echt bij het kind zelf?

R: Ja bij het kind zelf, zijn ontwikkeling, zijn ontwikkeling hier, zijn ontwikkeling thuis.

K: Ehm. Ja het is altijd grappig dat dan een paar ouders en een paar kinderen zo je hoofd in schieten inderdaad. Ja sommige ouders die zijn zo betrokken dat ze dus ter plekke op de groep, bij het brengen of bij het halen, op hun mobiel filmpjes gaan laten zien van hun kind vanuit het weekend of wat dan ook. En ook vertellen van: oh ja nee maar dit doen we thuis, en dat doen we thuis. En: oh ja nee daar heb ik ook nog een leuke foto van. Nou ja zegmaar een heleboel laten zien. Ja. Terwijl, ik heb dan ook een ouder in mijn hoofd. Ja die kwam altijd echt zo zijn kind brengen van: nou huppatee, hier is het. Nog bijzonderheden? Oh nee. Huppatee en dan ging de deur al weer dicht. Maar dan merk je dat als je een ouder wat langer kent. Want ik werkte toen nog niet zo lang op de groep. Dat die ouder die dan heel stoer overkomt en alsof hij niet betrokken is, dan eigenlijk nou ja ik weet niet of het een vorm van verlegenheid is, of zich geen houding weten te geven. Waarbij ik dan een beetje het gevoel krijg van: nou het interesseert je dus niet wat ik heb te vertellen bij de overdracht, want je neemt je kind mee en weg ben je. En dan leer je een ouder wat beter kennen en na een paar weken of maanden, blijft een ouder ineens wat langer en luistert hij wel naar wat je te vertellen hebt. En gaat hij ook wat over thuis vertellen. Dat ik zoiets had van: oh je bent dus wel heel erg betrokken, alleen ja, wist je jezelf geen houding te geven bij mij. Of in het contact met mij ofzo. Ik weet niet, dat gevoel kreeg ik bij die ouder.

R: Er spelen meer dingen mee natuurlijk.

K: Ja. En ook, wij proberen ouders nog wel te begeleiden met het brengen en halen. Wat wij soms vergeten is dat, voor een ouder is het, die heeft voor het eerst een kind en die hebben misschien nooit in de kinderopvang gewerkt of iets pedagogisch gestudeerd of wat dan ook. Dus die hebben geen idee. En ik denk dan wel eens van ja: waarom doe je het op die manier. Maar dan proberen wij ook wel tips te geven. Bijvoorbeeld met brengen. De ene ouder die schuift echt zijn kind naar binnen, trekt de deur dicht en weg. Terwijl andere ouders die blijven maar hangen, hangen, hangen en dat kind maar huilen, huilen, huilen. En uiteindelijk als die ouder weggaat dan huilt dat kind nog steeds. En ja dan leggen wij ook uit aan ouders, dat het fijner is voor een kind om gewoon duidelijk te zijn. Ik blijf heel even bij je zitten en dan ga ik naar mijn werk. En op het moment dat zo'n ouder zegt: nu ga ik echt. Ook al gaat het kind huilen, gewoon wel echt

gaan. Want het kind is na één minuut alweer lekker aan het spelen en die is het alweer vergeten. Terwijl, hoe langer je blijft, hoe langer het kind dan blijft huilen. Ehm. Ik vertel veel te veel. Hahaha. Ben ik je vraag alweer kwijt.

R: Het ging over die betrokkenheid bij het kind zelf.

K: Ja bij het kind zelf, ja. Nou ja wat ik net zei dat sommige ouders lijken dan misschien niet zo betrokken. Maar ja dat heeft dan andere redenen. Ja.

R: Dat laatste had dan misschien meer betrekken op dat er toch bepaalde tips worden gegeven over hoe je dan je betrokkenheid kan laten zien hier op het kinderdagverblijf.

K: Ja, dat klopt wel ja.

R: En zijn er dingen die je nog anders zou willen zien hierin? Rondom dit hele gebied.

K: Nou, ik zou wel. Ik verstuur dan bijvoorbeeld elke maand een nieuwsbrief. Uiteenlopende dingen staan daar dan in. En nou ja het komt echt nauwelijks voor dat ouders dan daar op reageren. Dat hoeft op zich ook niet, want het is gewoon een nieuwsbrief waarin wat dingen staan zegmaar. Maar goed, ze hebben mijn telefoonnummer, ze hebben mijn e-mailadres. En ja, misschien komt het ook wel omdat het hier gewoon heel soepel loopt allemaal, dat ouders mij dan ook niet nodig hebben zegmaar. Maar dat, ja soms denk ik van: oh, waarom krijg ik niet meer reacties. Goh je schreef dit, hoe zit dat dan. Of ik ben het hier niet mee eens. Of juist wat fijn dat jullie het op die manier doen.

R: Ja. Het komt niet zo snel vanuit henzelf, zo'n reactie.

K: Nee, niet op zo'n nieuwsbrief. Wel in het persoonlijk contact. Maar daar merk je ook heel erg verschil met ouders. Ouders die bijvoorbeeld al oudere kinderen hier hebben gehad. Dus die komen als zes jaar bij ons over de vloer. En dan krijg je toch ook een andere band met de ouders. Of ouders die net nieuw, of die bijvoorbeeld van een ander kinderdagverblijf komen en dan hier komen. En dan gaat er ineens een wereld voor ze open hoe we het hier allemaal doen en dan complimenten geven. Ja dus die ouders hoor je dan wel. Maar er zit natuurlijk een heel, er zit eigenlijk een heel groot gebied tussen van ouders die gewoon zoiets hebben van: oh het loopt hier allemaal prima, ik heb niets te klagen en het loopt allemaal goed. Ja die je dan niet hoort. Daarom is het ook, zoals met zo'n zomerfeest. Dan probeer ik ook altijd om. Er moet natuurlijk van alles geregeld en klaar gezet worden. Dan probeer ik ook altijd om dan tijdens zo'n feest, dat ik zelf niks hoeft te doen zegmaar. Zodat ik mijn handen vrij heb om wel gewoon echt overal een praatje te kunnen maken.

R: Ja. Dat is ook een hele goede inderdaad. Ik heb volgens mij alle gevraagd. Ik weet niet of dat er nog dingen zijn die zelf nog in je op komen rondom dit onderwerp, die je nog kwijt wil.

K: Waarschijnlijk in het weekend dat ik denk: oh ja dit en dat en sus en zo. Hahaha. Ik moet ook zeggen ik heb ook je enquête nog niet ingevuld en ik heb er van te voren ook niet over nagedacht. Ik dacht ik ga er blanco in. Dus waarschijnlijk gaan er allemaal dingen door mijn hoofd heen springen van: oh ja dit doen we ook en dat doen we ook.

R: Ja, nou mocht dat heel veel zijn, dan kom ik nog een keertje langs goed?

K: Ja, oke dat is goed. Het is ook wel een goede eye-opener, want wij doen dus heel veel dingen, want ik net ook al zei. Dat we een beetje zo'n slogan hebben binnen de stichting van: waarom doen we de dingen zoals we ze doen. En dan is het weer even een stukje, even een stapje terug zegmaar. Dat je dus inderdaad: oh ja ouderbetrokkenheid, waarom doen we dat eigenlijk en hoe doen we dat? Dat het zo verweven zit zegmaar dat je echt wel drie stappen terug moet doen om dan te bedenken wat doen we dan eigenlijk en hoe. Ik vind het wel heel leuk.

R: Mooi, ik ook.

Transcriptie en analyse in thema's interview Marijke Kusters, pedagogisch specialist – De Bengelenberg

Interview Marijke Kusters
Pedagogisch specialist – De Bengelenberg
21 april 2017, Amersfoort

Thema's

Beleid over ouderbetrokkenheid

Praktijk van ouderbetrokkenheid

Visie op ouderbetrokkenheid

Wensen met betrekking tot ouderbetrokkenheid

R: Uiteraard ben ik natuurlijk wel heel erg blij dat je de gelegenheid wil nemen om mijn vragen te beantwoorden.

M: Ja tuurlijk, het is ook in ons belang he.

R: Ja ook inderdaad, ja maar goed dat moet je ook maar net zo zien dus dat is fijn. Ehm ik wil een aantal vragen stellen, allereerst over het beleid wat er geschreven is en vervolgens over hoe dat in de praktijk zichtbaar wordt en ook jouw visie rondom het thema ouderbetrokkenheid.

M: Ja

R: Dus mijn eerste vraag is: Is er beleid geschreven over het onderwerp ouderbetrokkenheid?

M: Ehm er zijn. Er is zeker beleid. We hebben een oudercommissie die je verplicht moet hebben. En de invulling van de oudercommissie die mag de oudercommissie wel vaak zelf bedenken. He wat voor kant ze op gaan, of ze alleen maar bijvoorbeeld de activiteiten organiseren. Of een ander onderwerp kiezen. Vaak willen ze zich wel met het dagelijks reilen en zeilen "bemoeien", ja bemoeien klinkt niet positief. Maar willen ze graag over meedenken. Die ambitie blijkt in de praktijk wel heel vaak te hoog te zijn. Als je begrijpt, ik zit nooit bij een oudercommissie vergadering, maar dat is wat ik een beetje terug hoor in de gangen.

R: De ambitie om echt met de dagelijkse praktijk

M: Ja, wat ik zo'n beetje hoor, dat ze het liefste allemaal dingen zouden willen veranderen die helemaal niet in hun, op hun bordje zouden, bordje liggen.

R: Zoals, heb je daar een voorbeeld van?

M: Ja nou, dat is nou leuk dat kan nou eventjes zo niet zo benoemen. Nee ik kan nu even geen voorbeeld bedenken. Omdat het echt van horen is en weetje dan heb je het al uit tweede hand en dan beklijft het minder bij mij. Misschien kom ik er nog op terug.

R: Ja is goed.

M: Ja en voor de rest zijn er natuurlijk wel dingen vastgelegd voor ouders. Bijvoorbeeld de verslaglegging waar ouders recht op hebben wat beschreven staat. Ouders worden heel erg benaderd voor het ouderportaal ook he. Dus alle berichtgeving gaat naar ouders toe die noodzakelijk is. Voor ouders wordt het wel steeds inzichtelijker wat er gebeurt binnen de Ska. En we hebben natuurlijk ook de jaarlijkse tien minuten gesprekken die je met de ouders hebt. Dus er zijn een heleboel dingen wel beschreven voor ouders.

R: Ja. En hoe wordt dat beleid zegmaar rondom dit thema gecommuniceerd richting de ouders zelf? En richting de pedagogisch medewerkers?

M: Nou we hebben team vergaderingen waarbij punten aan de orde komen, we krijgen mailtjes natuurlijk want tegenwoordig is veel digitaal. Dus je krijgt veel informatie via je mail. En ouders krijgen tegenwoordig ook heel veel via de mail voor informatie. Ouders kunnen volgens mij wel in de app aangeven of ze alle brieven willen ontvangen, want het kan. De mail heeft zijn voor en zijn nadelen, je kan ook overspoelt worden, dan blijkt dat mensen weer niet lezen. Dus volgens mij kunnen ze aanvinken welke brieven ze willen ontvangen.

R: Oke, en dat gaat dan ook echt wel over het beleid?

M: Ja. Bijvoorbeeld de veranderingen rondom ons nieuwe logo, onze nieuwe naam. Dat is allemaal gecommuniceerd naar de ouders toe. Het is gewoon een open beleid wat dat betreft. Ouders worden ook wel benaderd voor meedenken. Er is ook een overkoepelende oudercommissie voor de Ska. Dus er zijn wel veel momenten dat ouders geraadpleegd kunnen worden.

R: Ja. Een overkoepelende ouder commissie dus voor deze locatie heb je er eentje maar ook voor

M: Ja er is ook een overkoepelende ouder commissie voor de hele ska

R: Oke, weet je uit hoeveel ouders die bestaat?

M: Nee, haha

R: Nee, want ik had gehoord van Karen dat nu voor de ouder commissie hier drie ouders zijn

M: Ja, ja, we hebben ook nul gehad dus drie is al weer fijn

R: ja, ja en daar zijn jullie voor aan het werven hoorde ik al en zag ik al op de gang; doe je mee? Mooi

M: Ja

R: Ehm worden ouders ook actief betrokken bij het beleid?

M: Er is af en toe een, zo'n raadpleging met stellingen. Dat is volgens mij vorig jaar zijn ouders uitgenodigd om mee te denken als mee denk tank. En dan heb je wel meer over welke kant zal je op moeten. Dat had natuurlijk met de crisis had dat te maken, ja maar ja wat willen ouders nu en daar kunnen we dan op inspelen. Dus daarin zijn ze wel betrokken maar ja weet je het echte beleid wordt toch gevormd door de directie, met input van onder af. En dan wordt het wel gecheckt natuurlijk bij ouders. Daar zijn wel regels voor, maar hoe vaak dat dat plaats vindt weet ik niet.

R: Dus die mening van ouders wordt in die zin wel gehoord en gebruikt? Als je het over zo'n meting hebt.

M: Ja ja, maar in bijvoorbeeld een kapper aan het kinderdagverblijf he dat ouders, het zijn allemaal extra services die ze willen bieden. De koffie to go. Dat zijn wel allemaal ideeën die ook vanuit ouders komen en om dan toch ook de klanten werving, ja de klanten binding te houden. We hebben een strijkservice gehad die helemaal niks opleverde, maar op een andere locatie dan weer wel. Weetje dus daarin ook meedenken voor de ouders, met de ouders. Ik weet niet wie het eerste het idee heeft geopperd, maar het is er wel.

R: Ja. Mooi. Weten de ouders zelf ook wat er van hun verwacht wordt, met betrekking tot zegmaar hun betrokkenheid bij het kinderdagverblijf en hun kind?

M: Ehm

R: Jullie hebben daar bepaalde ideeën over en dat beschreven in het beleid.

M: Ja nou weetje met een intakegesprek wat je altijd hebt als er een nieuwe ouder met een nieuw kind komt, wordt er wel verteld wat we graag willen hebben wat ouders vertellen over hun kind over de thuis situatie omdat dat kan voor ons duidelijk kan maken waar gedrag vandaan komt bijvoorbeeld. We verwachten dat ze reserve kleren meenemen, we verwachten dat nou he dat ze een goede overdracht doen en betrokken zijn bij hun kind. We hopen dat als we een activiteit organiseren dat ze daar ook de tijd voor hebben. Dat kun je, ja het zijn werkende ouders he dus de vraag die je aan hun stelt ja moet wel haalbaar zijn. Dus het, ik denk dat ouders zich bewust zijn van veel directe zaken die hun kind betreffen en het grotere geheel ja dat ze daar ook vaak helemaal niet de ruimte voor hebben.

R: En wat bedoel je precies met het grote geheel?

M: Nou je hebt bijvoorbeeld de ouder commissie, ik noem maar wat, om je daar voor op te geven. Dat ja, dat ja, we vragen het wel als er ouders komen. Van zou je daar belangstelling voor hebben? En dan hoor je toch wel vaak van ja: ik ben nu net aan het werk of net en van he: nu even niet. En dan komen ze er toch zelden twee jaar later op terug als de situatie veranderd is. Ligt ook hun belangstelling niet op dat moment denk ik, of hun, dat ze daar hun energie in willen stoppen.

R: Nee. Ehm. Is er een ouderbetrokkenheidsfunctionaris of iemand die zich echt bezig houdt met de betrokkenheid van ouders?

M: Eh Ska breed?

R: Nee, binnen jullie locatie?

M: Binnen onze locatie, ehm. Nee. Haha. Nee, nee. In die zin dat **de coördinator wel de ouder commissie de vergaderingen bijwoont**. En daardoor dus dingen. En daar zit ook de manager bij. Dus in feite zit de ouder commissie daar. **Als jouw vraag impliceert dat als je het in je pakketje hebt dat het een heel duidelijke functie is, dan vind ik dat niet er uit komen op dit moment**.

R: Nee, oke.

M: **En verder ligt het natuurlijk aan onszelf op de werkvloer, om ouders goed te informeren over hun kind, over de veranderingen en dus het ligt op ieders bordje. Want de ouder is wel je klant. Als meest komt een kind vier jaar, dan is het wel belangrijk dat je daar een goede band mee opbouwt. Vaak als het jou niet lukt kan het bij een andere collega wel. Soms heb je dat het bij de een wel klikt en bij de ander niet. Het is wel belangrijk, wij beseffen dat allemaal goed dat we goed contact met de ouder moeten onderhouden Dus het zit in feiten in ons aller pakket**. Maar echt van ik heb nu het petje van ouderbetrokkenheid op mijn hoofd, nee.

R: En weet je of da het Ska breed wel? Dat zei je net?

M: Nee dat was mijn vraag over welke kant je op wilde. Ehm nou ik weet het eigenlijk niet zo goed. Volgens mij bestaat het niet specifiek als het hoort wel bij de methode ouderbetrokkenheid. Bij Puk en Co dan noemt hij dat het **vooral bij de peuterwerkplaats heel goed lukt. Kinderen met een VE indicatie, daar hebben ze toch wel vaak maandelijks een ouderactiviteit. Daar zie je dat het heel goed lukt**.

R: Ja, zou dat meerwaarde ook hebben binnen het kinderdagverblijf?

M: Ehm. Ik vind de werk soorten verschillen, in die zin, een peuterwerkplaats is natuurlijk zo'n twee en een half max drie uur dat een kind ergens komt. Dat zegt ook vaak wat over de situatie van de ouders. Die hebben er de tijd voor om hun kind te brengen en te halen. Waardoor je bijna kan invullen, als je een ouderactiviteit organiseert op de dag wanneer de kinderen er ook zijn. Want de peuterwerkplaats doet het echt als ouder kind activiteit. Dat de kans van slagen groter is als dat een kind naar een kinderdagverblijf gaat, waar een kind zit omdat ouders werken. **Dus je wil het wel, haha. Maar ouders moeten er vrij voor nemen, en dat is wel een obstakel. Dus ik denk eh, dat je dat dus op een andere manier moet doen**.

R: En wat zijn je ideeën daarbij dan?

M: **Nou ja we doen wel af en toe ouderactiviteiten en dan is dat meer aan het eind van de dag tijdens het ophalen. En dan zie je wel dat er wat ouders kunnen blijven en je ziet ook dat de ouders ook verder moeten met hun programma. Wat ook begrijpelijk is. Want 's morgens vroeg, ouder moeten naar het werk. Haha. 's Avonds moeten ze terug naar huis, koken eten, nou ja he. Je moet dat als ouder, moet je al alle ballen in de lucht houden en dan is dat denk ik wel eens lastig om daar ruimte voor te maken**.

R: Ja, het is meer om praktische redenen dat het niet op zo'n manier als in de peuterwerkplaats vorm krijgt in het kinderdagverblijf.

M: Ja nou ja weetje het is ook nog zo, wij hebben veertig, vijftig kinderen. **De peuterwerkplaats heeft op een ochtend heeft die hier hebben ze maximaal acht kinderen van buitenaf. En die ouders kunnen meestal wel. Maar of je vijftig ouders kunt mobiliseren of acht. Want de kinderen van het kinderdagverblijf die naar boven gaan, die doen niet mee met die ouder kind activiteit, omdat de ouders er niet zijn. Dus de aantallen, is ook een heel ander verschil waardoor het veel makkelijker is als het om zijn kleine groep gaat. Om het te organiseren**.

R: Ja, helder. Wat versta jij zelf onder ouderbetrokkenheid?

M: Ehm. **Ja ik vind het belangrijk dat ouders een goede overdracht doen over hun kind naar ons. En dat ze dat 's morgens doen. En dat ze ook even de ruimte hebben om dat 's avonds te ontvangen, van: wat heeft je kind gedaan. Ehm. Ja, ik vind het ook fijn dat ouders energie stoppen, nou ja weetje, dat ze wel ook uit hun proberen een goed contact met pedagogisch medewerkers maken. Het moet een wisselwerking zijn, het kan niet alleen maar van één kant komen. En ehm. Ik vind het belangrijk dat de ouders gewoon zich hier vei.. dat ze dit een belangrijke, veilige plek vinden waar ze hun kind kunnen brengen. Dat gevoel. Dat ze daardoor**

blijven komen en dat ze ook durven zeggen van: he maar dit ging niet zo lekker, kunnen we er over praten. Dat vind ik ook een vorm van ouderbetrokkenheid, dat je kan ook een blinde vlek krijgen binnen je werk he. Zo dat je denkt, we doen het altijd al zo. Het is ook goed als een ouder denkt: he. We hebben ooit een ouder gehad, die zei. Dat was nog in het schrijf tijdperk. He ik zie helemaal geen schema's terug van mijn kind, heeft hij wel eten gehad? En dan wisten wij het wel, maar dan schreven we het niet op. En dan keken we elkaar aan, ja hij heeft eigenlijk wel gelijk. He, want we kunnen elkaar ook niet meer checken. Ik weet niet van jou wat jij met dat kind heeft gedaan. Dus dat vond ik echt super goede feedback. Soms denk je wel eens van hmm. Maar dan ga je er over denken en dan denk ik maar ja ze hebben gewoon gelijk. Dus dat is goede ouderbetrokkenheid, dat je durft, dat je de openheid hebt om met elkaar in gesprek te gaan.

R: Ja. Durven ook, ja. En ehm. Hoe wordt. Ja ik heb de vraag staan, hoe wordt ouderbetrokkenheid nu vorm gegeven. Maar ook zegmaar hoeveel contactmomenten zijn er nu met de ouders?

M: Nou ja het is in ieder geval dagelijks als ze hun kind komen brengen. Dan heb je 's morgens en 's middags of 's avonds, dat ligt er aan hoe lang een kind komt. Ik vind dat we een goede overdracht doen. Ik vind ook dat af en toe ouders er niet voor open staan. Dat ik denk van: oké ik ga het niet vertellen wat een kind doet, dan lezen ze het wel. Ouders kunnen wat dat betreft ook helemaal vol zitten. En nou ja we hebben natuurlijk ouder kind gesprekken jaarlijks met observaties erbij. En er is makkelijk contact even via het ouderportaal. Van oh eh, er zijn ouders die even een klein verslagje doen. Dit is er gebeurd in het weekend. Zijn er niet veel, maar er zijn er wel die dat doen. Of via het ouderportaal even zeggen; oh we komen vandaag een uurtje later. Dus het is niet alleen fysiek contact, maar het is ook best wel makkelijk via de mail of het ouderportaal dat je contact hebt. Dus ja daar in denk ik. Ja.

R: Ja. En er worden dus zo nu en dan nog dingen georganiseerd

M: Ja, het laatste voorbeeld was de lichtjesticht die. Het leuke was dat het door het hele centrum ging. En peuterwerkplaats en de bso en de respons was ook heel hoog, dus dat was heel leuk dat ouders daar de tijd voor hadden. En zij die er niet aan dachten, sommige dachten toch: nou dan rennen we nog even een rondje door het bos. Oh leuk. Maar er waren ook mensen die zeiden: sorry hoor ik heb er niet aan gedacht. Laatst was er pannenkoeken dag, nationale pannenkoeken dag. Netjes een mailtje gestuurd: kinderen van de bso bakken een pannenkoekje, u bent welkom. Ik geloof dat er geen enkele ouder de tijd had om even met hun kind aan te schuiven voor een pannenkoekje. Dus. Haha.

R: Ja. En dan zie je inderdaad dat ze niet voor niets naar de bso gaan.

M: Ja. Dus ehm ja. Het is altijd weer spannend, waar komt iemand op af. Ja.

R: Ja. Inderdaad. Ehm. Wat zie jij als jouw taak rondom dit thema?

M: Ehm, nou ik probeer. Nou goed ik ben natuurlijk pedagogisch specialist dus ik merk als collega's vragen hebben over een kind. Waarvan ze eigenlijk de mentor zijn, dan praten we met elkaar van hé en hoe vertel je dat de ouder. Ik merk wel dat als ik de gelegenheid heb er dan zelf ook nog over begin bijvoorbeeld. He van. Ik denk altijd van, mijn taak is opkomen voor het kind en ik heb zorgen dus ik probeer dat op en een zo mooi mogelijke manier met een ouder te bespreken, zonder dat die gelijk met de hakken in het zand gaat staan. Want dat is natuurlijk, als er wat met een kind is, het slecht nieuws gesprek dat je voert met de ouder. Dat wil een ouder niet horen. Dus je moet ook wel vaak geduld hebben. He je zegt vandaag iets en je komt er twee weken later of drie weken later op terug. Heb je er nog eens over nagedacht, heb je het ook gezien? Je moet niet gelijk wonderen verwachten. En soms valt een opmerking over de motorische ontwikkeling van een kind zo goed dat ze een week later bij de fysio zitten op te checken. He weetje. En soms ben je drie maanden bezig om mensen te laten bewegen. Ouders willen natuurlijk niet graag horen als er iets met hun kind is. Dus daar moet je wel in meevoelen. Dat vind ik wel belangrijk. En ik probeer ook wel dingen. Ik heb een artikelletje verzameld over slapen. Want je hoort vaak over het moeilijke slapen van kinderen. En toen dacht ik ga ik dat nou mailen? Ik dacht nou ja het is best een lap tekst dus toen heb ik het neer gezet als ouder informatie en als ik dan een ouder hoor over slapen, zeg ik: nou daar staat een foldertje, als je interesse hebt kan je het meenemen.

R: Oke, dat is gewoon op papier hier aanwezig?

M: Op papier, gewoon een beetje gepimpt met een plaatje. Het is niet mijn stuk, ik heb ook niet mijn naam er al onder gezet. Maar van: nou kijk. Die heeft een mooi artikel geschreven. Dus daarin probeer ik ook met

de ouders mee te doen. En weetje ik heb ook wel eens een artikeltje geschreven over zindelijkheid, dat is natuurlijk ook. Dat kun je mailen, dat kun je meegeven als het speelt. Dat vind ik ook belangrijk om daarin mee te denken. En dat is ook de ouderbetrokkenheid vergoten he. Het gevoel geven dat als ouders vragen hebben over hun kind, over de opvoeding over what ever, dat ze ook bij ons terecht kunnen. En ze kunnen niet alleen bij mij terecht, want we zijn echt een heel ervaren team en we voelen ook allemaal de vrijheid om bij elkaar nog te sparren van goh die vroeg dit, ik weet het eigenlijk niet zo goed, wat denk jij? Dus ja.

R: Ja dus dan zie je ook echt de betrokkenheid van de ouder bij zijn eigen kind en dat vervolgens ook weer hier

M: Juist! Ja. En weetje dat doe je. Ehm, ik zat echt nog in de auto hier naar toe te denken dat ik wel vaak probeer te vertellen over de ontwikkeling van het brein, de zorg. Dat is echt mijn nieuwste stokpaardje zegmaar. Dat de kinderen van nu die kunnen honderd worden. Maar de breinontwikkeling, die gaat nog niet in datzelfde tempo mee. Dus de kans dat je dement wordt, is sowieso al aanwezig. Maar wat kunnen we dan nu doen om je verbindingen in je hersenen zo groot mogelijk te laten maken dat je zo lang mogelijk plezier hebt in het leven als honderd jarige. Dus daar begin ik dan met de ouders over, want je ziet. Ik snap het ook he, dat is altijd het dubbele. Even helpen met de jas aan doen. Ja dat snap ik best, maar, een kind leert er niks van. Je moet een kind die ervaring laten opdoen. En niet één keer, maar twintig keer, zodat die verbindingen goed gemaakt worden. En dat probeer ik ouders dan ook uit te leggen, van: laat ze nou die trap zelf op lopen, laat ze nou.

R: Ja, dus echt wel een stuk advisering ook en het meedenken met.

M: Ja, maar wel als er ook de opening is. Want ik kan niet zomaar als betweter gaan zeggen: he, draag dat kind eens niet, laat hem eens zelf lopen. Haha. Je moet de opening voelen. En soms maak je er een grapje van: he kan jij niet zelf lopen? Dan speel je het via het kind, dat is ook gemeen natuurlijk. Maar dan hoop je maar dat er ergens iets land van: oh ja, het kind heeft benen gekregen om te lopen. Proberen mee te nemen in de ontwikkelingen van waar ben je als ouder mee bezig.

R: Ja. Deze vragen zijn allemaal al wel een beetje naar voren gekomen. Ja waar ik nog wel benieuwd naar ben is of dat er dingen zijn, dat er ergens meer behoefte aan is met betrekking tot de ouderbetrokkenheid van ouders?

M: Dat de ouders meer betrokken meer betrokken. De behoefte bij de ouders of bij ons?

R: Dat jullie. Ja. Wat je vind van de betrokkenheid van ouders en of dat daar eventueel nog een behoefte in ligt, van joh ik zou dit graag nog anders zien of dat graag nog anders zien.

M: Jeetje. Ja weetje. Ik verbaas me wel vaak over ouders, in die zin nou ja dat van de veertig ouders er misschien vijf in de gate hebben dat je op vakantie bent geweest ofzo, ik noem maar wat. Dan ben je er drie weken uit geweest. En dan denk ik wel eens van: oh, dus het maakt eigenlijk niet zoveel uit lijkt het. Voor heel veel ouders. Van wie er nou staat. Je hoort wel van ja dat zijn veel wisselende gezichten, maar je hoort niet wat fijn dat jullie er altijd zijn of he ik heb je een poosje niet gezien. Dus je hoort alleen het negatieve zegmaar. Van oh de wisselende gezichten, maar niet van het positieve van oh fijn dat je er weer bent. En dan denk ik van: waar zit die mind van de ouder in hun beleving van als ze hun kind brengen? Ik denk dat is het belangrijkste wat je hebt, zo beschouw ik dat, het kostbaarste in je leven. En dan zijn sommige ouders van, oh die hebben het feilloos in de gate. Maar ook heel veel ouders die het niet nodig vinden ofzo. Dat verbaasd me wel. Ik snap het wel in de context van de wereld zoals die nu is. Het gehaaste leven, het drukke leven, het alles doen leven, het leuke leven en eh haha niks inleveren leven denk ik dan he. Oh ja. Zo werkt dat dus nu. Daar, dat vind ik wel heel bijzonder om te constateren. En ik zie de ouderbetrokkenheid in die zin ook wel een beetje afnemen. Ouders met een baby'tje ja nee die willen het liefst ieder uur een foto op het ouderportaal. En zelden ouders van een drie jarige ofzo die zeggen van: goh je hebt al hele lang het schriftje niet geschreven. Daar zit dus een gewenning in, een ja. Ik snap wel waar het vandaan komt, maar het verbaasd me wel eens.

R: Ja. En ligt daarin dan ook nog een bepaalde wens? Want je zegt, ik snap wat er gebeurt.

M: Nou ehm. In die zin niet. Ik kan er goed mee leven. Haha. Ik lig er niet wakker van. Het verbaasd me. Dan kan ik wel over het leven nadenken wat de ouders op dit moment meemaken. Dat wel, ik gun hun meer rust

in die zin. Ik denk, oh ja. Goed. Dat gun ik de ouders. Voor mijzelf kan ik er prima mee leven. Ik denk, ik zorg dat je kind het leuk heeft gehad, en dat eh hahaha ja.

R: Ja. Is dat naar jouw idee optimaal, ook voor de ontwikkeling van het kind?

M: Nou ja, **het zou natuurlijk optimaler kunnen, maar ehm je moet altijd haalbare doelen stellen in het leven.**

R: Ja.

M: En ehm, dus ik denk ja.

R: Eigenlijk een beetje hetzelfde als dat waar we het net over hadden dat het misschien voor ouders niet helemaal haalbaar is om, net als bij een peuterwerkplaats echt met het kind mee te komen voor een activiteit. Ehm. Denk je dat ouders er behoefte aan hebben om met elkaar in gesprek te zijn over de ontwikkeling van kinderen?

M: Oh maar dat denk ik wel. **Ik denk dat de ouders dat heel fijn zouden vinden omdat ik zie dat mensen vaak niet meer bij hun ouders in de buurt wonen. Als je al thuis zit dan is de rest van de straat ook aan het werk en dan ben jij de enige. Ik zie dat er veel ouders denk ik wel alleen worstelen. En wat dat betreft gun ik iedereen een moeder ochtend of een vader ochtend, he geef het maar een. Waarbij kinderen de mogelijkheid hebben om te spelen en ouders hun vragen kunnen stellen, dat gun ik iedere ouder. Dat je een back up hebt, van: he hoe doe jij dat? Zonder dat je gelijk naar een psycholoog hoeft. Haha. Ik bedoel he. Zonder dat je kind gelijk een ADHD stempeltje heeft. He mijne is druk, oh maar die van jou ook. Oh zou het aan de leeftijd liggen? Ik noem maar wat. Die herkenning bij andere ouders, dat gun ik iedere ouder.**

R: En is daar nu de mogelijkheid voor, voor ouders, binnen dit kinderdagverblijf?

M: **Nou ja er zijn in Amersfoort wel mama cafés noemen ze het. En volgens mij zijn die per regio, in zuid en noord. Die zijn er wel, maar niet hier in het kinderdagverblijf.**

R: Is ook niet vanuit de Ska denk ik? Of wel?

M: **Nou volgens mij is het dus heel vaak wel in een Ska, in een kinderdagverblijf van ons. Maar wie dan precies de leiding heeft. Hmm nee dat laat ik even in het midden. Maar ik zou iedere ouder dat gunnen dat hun netwerk om hun heen, als ze een dag vrij zijn met de kinderen dat we een plek hebben waar ze met hun vragen kunnen en gewoon met lotgenoten, haha. Heb je ook zo slecht geslapen? Enne, nou ja he.**

R: Ja. Dat is dan dus buiten de opvang om, bedoel je dat? Je zegt net in een

M: **Nou ja weet je je kan het natuurlijk in je centrum organiseren. Maar als je het op woensdagochtend organiseert, dan kunnen niet de ouders die werken op woensdagochtend, dus je trekt nooit iedereen. En om het dan 's avonds te doen, is natuurlijk ook al super belastend want dan moet je weer oppas zoeken en nou ook ingewikkeld. Dus ehm ja.**

R: Hoe zou je zoiets voor je zien dan, wat wel werkend is naar jouw idee?

M: **Ja, ik kan me voorstellen dat je het ehm op twee ochtenden doet ofzo, dat er de mogelijkheid voor mensen is om te kiezen. En je zou ermee kunnen starten en je zou ook nog kunnen zeggen van nou zou er behoefte aan zijn aan deze ouders? We hebben wel een aparte populatie aan ouders natuurlijk he, we zitten hier ook echt op de berg.**

R: Wat wil je daarmee zeggen?

M: **Ja, hahaha. Nee het is wel positief hoor. Je merkt dat heel veel ouders hier gestudeerd hebben. Dat veel ouders ook wel veel werken. En ehm er zijn natuurlijk wijken waarbij het opleidingsniveau lager is en er minder gewerkt wordt en weet je waar gewoon de samenstelling anders is. We zijn bijna een witte org, bijna he, bijna een wit kinderdagverblijf. Dus het is geen afspiegeling van de maatschappij hierzo. Dus ja. Dat zou ook nog een drempel kunnen zijn om mensen bij elkaar te halen, kunnen, zou kunnen.**

R: Ja. Maar het is dus wel inderdaad iets waarvan je zegt dat gun ik iedereen.

M: Ik gun het iedereen.

R: En je denkt ook dat er behoefte aan is?

M: Ehm nee dat is mijn invulling. Ik heb het niet hier aan mensen persoonlijk gevraagd, ik heb het niet onderzocht. Dus wat dat betreft gun ik het iedereen en ik weet niet zeker of daar hier behoefte aan is. Zo stel ik het denk ik.

R: Ja, oké. Ehm. Heb je bepaalde verwachtingen van de pedagogisch medewerkers rondom het onderwerp ouderbetrokkenheid?

M: Nou wat ik belangrijk vind is dat medewerkers ouders serieus nemen en respectvol benaderen. En hen beschouwen als dat de ouder het meest deskundige is ten opzichte van hun kind. Dat verwacht ik eigenlijk wel ja. Dus ja.

R: Mooie. En ja van de ouder hadden we al dat je verwacht dat ze hun overdracht doen he.

M: Ja.

R: Zijn er verder dingen rondom dit thema wat nu in je hoofd om gaat van dat is misschien ook interessant om te delen?

M: Nou ik heb denk ik wel heel veel gezegd al he?

R: Ja.

M: Nou ja nee, ik vind wel dat de ouders het pittig hebben, maar ja. En ik vind het ook heel belangrijk, dat wie dan ook beseft dat als een kind vier of vijf dagen naar het kinderdagopvang gaat, dat de ouder dan een kind niet mishandelt, bij wijze he. Dat kan wel: jeetje die komt vijf dagen, waarom heb je dan kinderen? Nou je weet niet waarom een iemand vijf dagen werkt en je mishandelt een kind niet als hij hier vijf dagen komt. Dus zorg dat een kind het dan fijn heeft hier. En veroordeel een ouder daar niet over. Want je weet niet wat de beweegreden is. En ik heb ook eens Neelie Smit-Kroes gelezen een stukje, een quote, want dat is natuurlijk een super bezige moeder. En die had de afspraken met haar. Nee die had de insteek van: Het is niet de kwantiteit maar de kwaliteit die je geeft aan je kind. En als je een afspraak maakt met je kind dan moet je hem nakomen. Dus als jij zegt: als je ziek bent dan moet je bellen en dan kom ik. Dan moet je ook komen en dan moet je niet die vergadering voor laten gaan. Dat gaf ze even als voorbeeld. En dan denk ik nou ja weetje. Dat moeten we de ouders ook gunnen he. Dat het niet erg is om je kind vijf dagen te brengen als ze zich dan bewust zijn dat de kwaliteit die ze geven dan op de moment dat de kinderen er zijn, dat die wel honderd procent is. En ook rond de collega's moeten we beseffen dat ouders niet veroordeeld mogen worden. Dat is, maar, dat is de ouder kant. Voor een kind vind ik het wel heel pittig.

R: Om hier vijf dagen.

M: Om vijf dagen er te zijn. Dat is de andere kant he. Omdat, als je het artikeltje leest over slapen, daar staat dan ook heel mooi vermeld van: een dag op het kinderdagverblijf moet je gewoon beschouwen als een dag werk voor een kind. Er komen zoveel prikkels op af en dat moet een kind ook allemaal verwerken. Heeft, krijgt het kind dan rust genoeg? Dus ehm. Voor een kind is het wel pittig, maar wel te doen.

R: Er is nog een andere vraag die in mij op komt. We hebben het nu over ouderbetrokkenheid. Maar is er volgens jou een verschil tussen ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid?

M: Nou ja de woorden zeggen het al he. Ja. Betrokkenheid zie ik toch als betrokken bij je kind. He kom voor zijn belangen op, zorg dat je verteld wat we moeten weten. En ouderparticipatie is toch het deelnemen aan een activiteit of meedenken aan het beleid en dergelijke. Dus ik vind dat wel een groot verschil. Dan ben je natuurlijk ook nog betrokken bij je kind, want waarschijnlijk zet je je in voor het belang van je kind. Of voor je eigen belang, omdat je het leuk vindt haha. Ja dus wat dat betreft zit er wel een groot verschil in. Ja.

R: Helder. Volgens mij heb ik verder geen vragen meer.

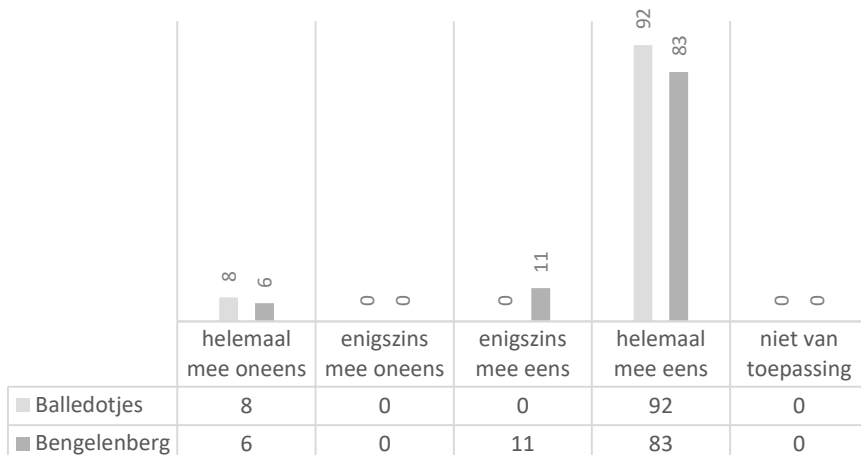
M: Nee, mooi. Ik moet ik ook weer bijna naar de groep.

Enquête gegevens ouders – De Balledotjes & De Bengelenberg

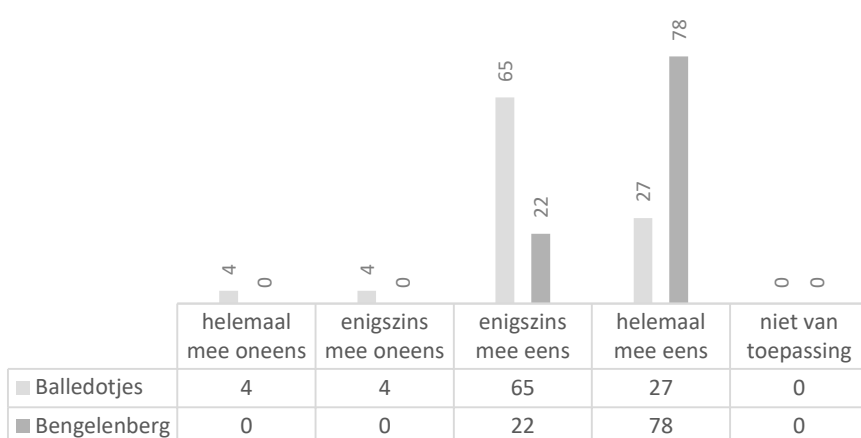
De Balledotjes: Respons 26 van de 28 = 93%

De Bengelenberg: Respons 18 van de 43 = 42%

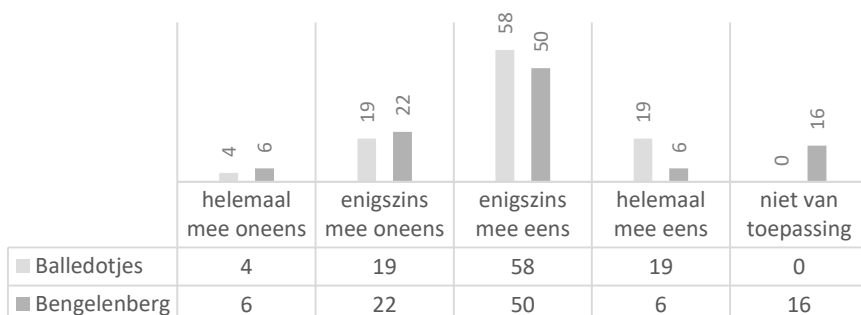
1. IK VOEL ME ALS OUDER WELKOM OP DIT KINDERDAGVERBLIJF

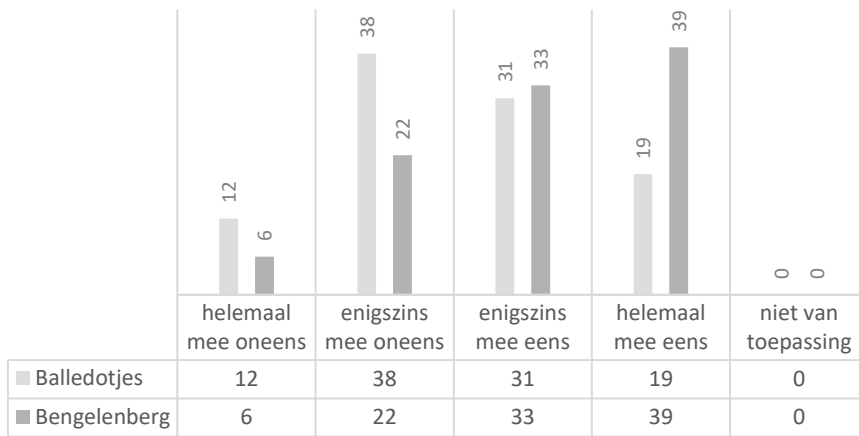
2. HET KINDERDAGVERBLIJF INFORMEERT MIJ REGELMATIG OVER HET BELEID VAN HET KINDERDAGVERBLIJF

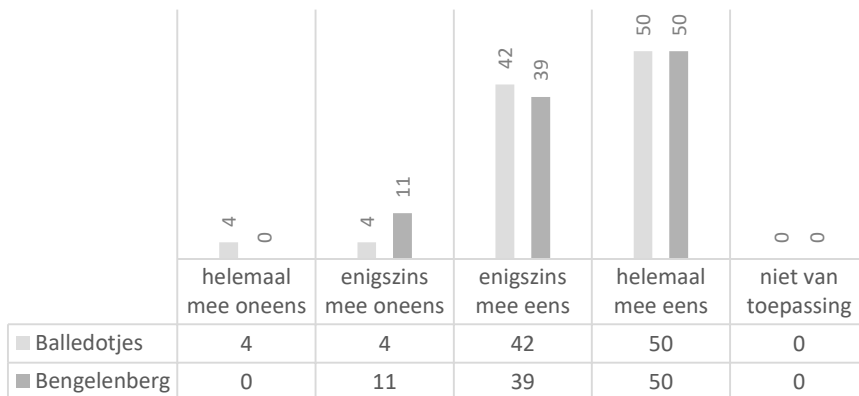
3. IK WORD ALS OUDER ACTIEF BETROKKEN BIJ DE INVULLING HET BELEID, WAARIN DE VISIE EN WERKWIJZE VAN HET KINDERDAGVERBLIJF WORDEN BESCHREVEN.

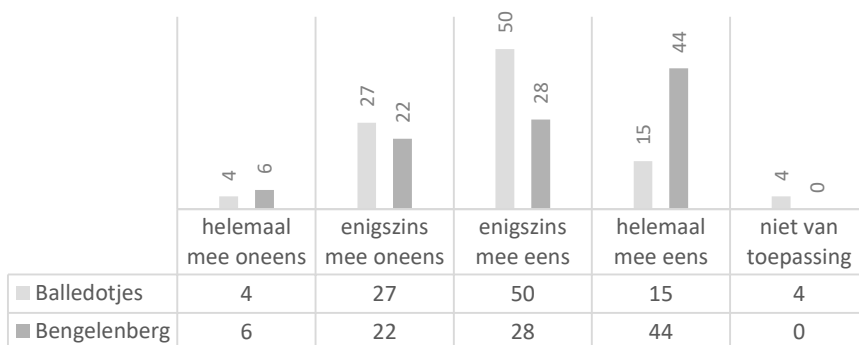
**4. IK WORD DOOR HET KINDERDAGVERBLIJF
GEÏNFORMEERD OVER HET
ONTWIKKELINGSPROGRAMMA VAN MIJN KIND**

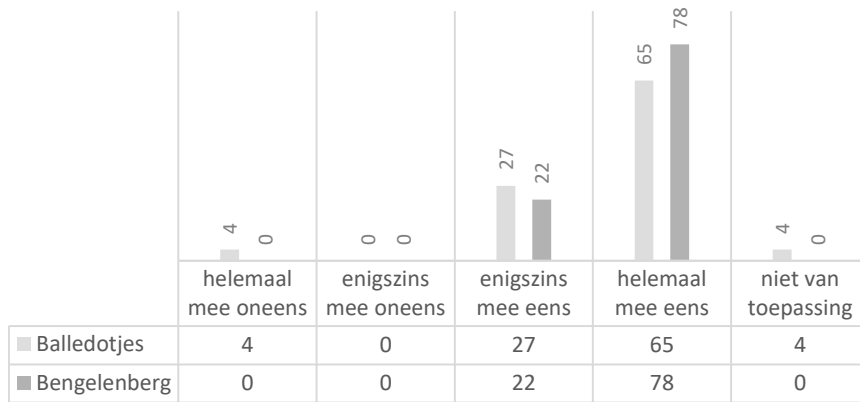
**5. IK MERK DAT HET KINDERDAGVERBLIJF HET
BELANGRIJK VINDT OM MIJ TE BETREKKEN BIJ
DE ALGEMENE ONTWIKKELING VAN MIJN KIND
OP HET KINDERDAGVERBLIJF**

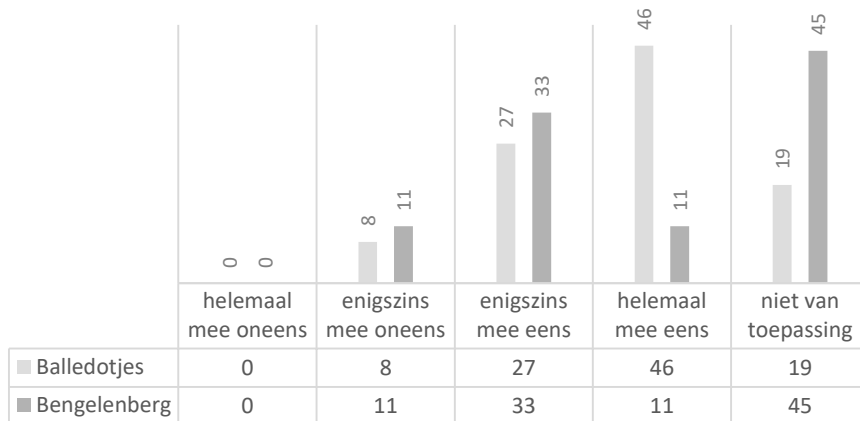
**6. HET IS VOOR MIJ DUIDELIJK WAT HET
KINDERDAGVERBLIJF VAN MIJ ALS OUDER
VERWACHT TEN BEHOEVE VAN MIJN KIND**

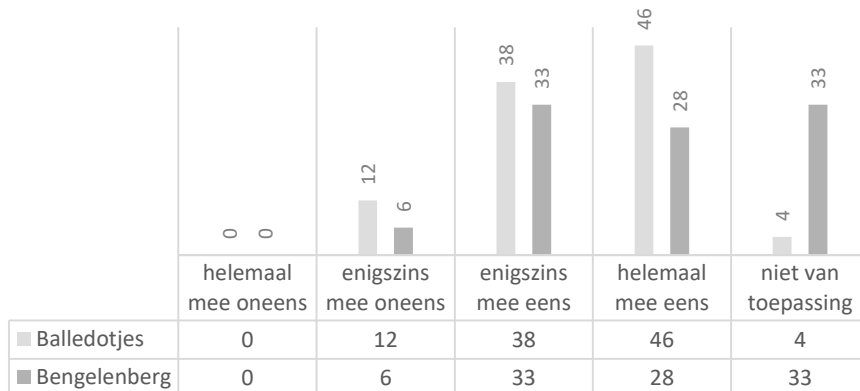
7. IK WORD DOOR HET KINDERDAGVERBLIJF SERIEUS GENOMEN EN MIJN MENING TELT, ALS HET GAAT OVER DE ONTWIKKELING VAN MIJN KIND

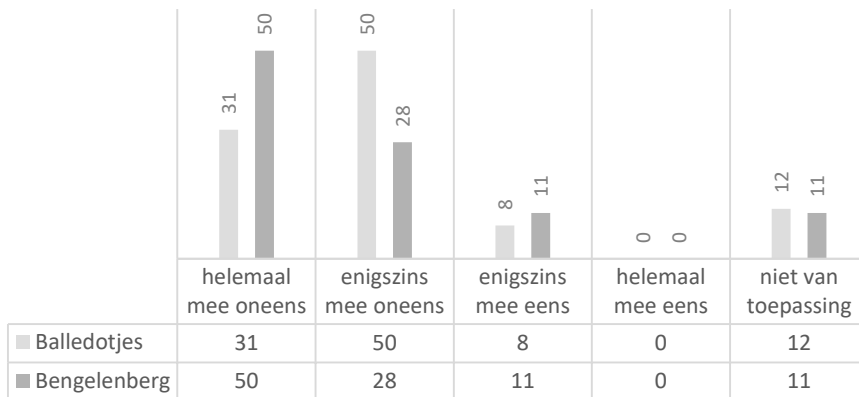
8. IK HEB HET GEVOEL DAT MIJN HULP OP HET KINDERDAGVERBLIJF WELKOM IS

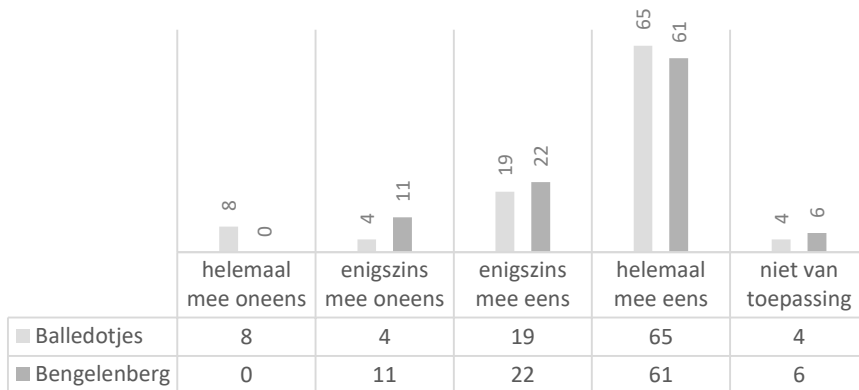
9. IK BEN TEVREDEN OVER MIJN EIGEN BETROKKENHEID OP HET KINDERDAGVERBLIJF VAN MIJN KIND

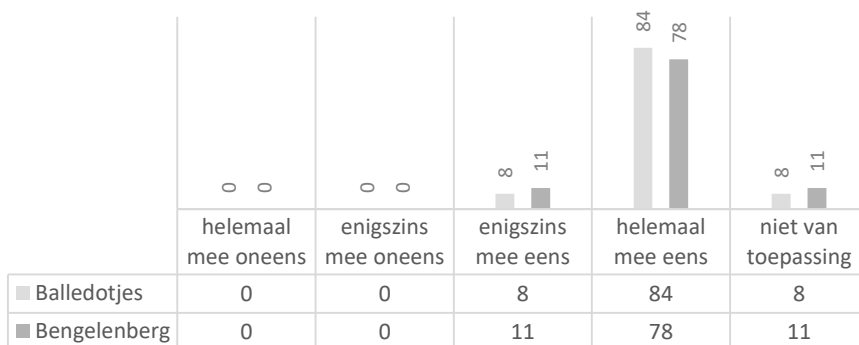
10. IK HEB BEHOEFTE OM MET ANDERE OUDERS IN GESPREK TE GAAN, OVER HOE IK ALS OUDER BETROKKEN KAN ZIJN BIJ MIJN KIND OP HET KINDERDAGVERBLIJF

11. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER BESPREEKT MET MIJ HOE HET GAAT MET MIJN KIND, OOK ALS HET GEWOON GOED GAAT

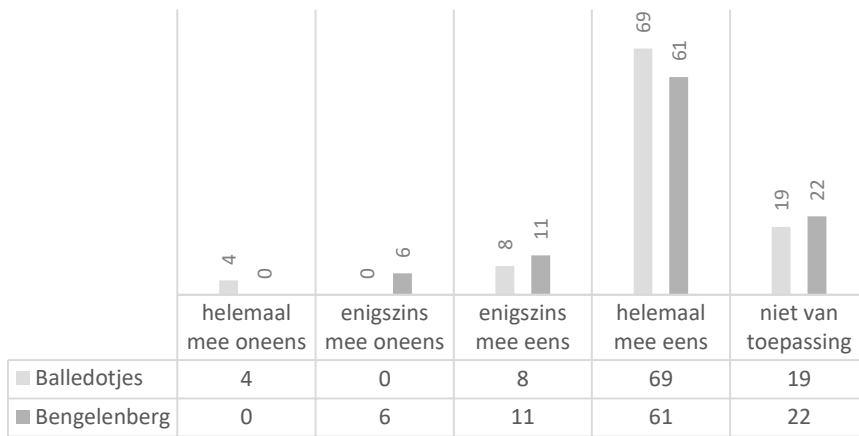

12. IK GEEF AAN HET KINDERDAGVERBLIJF BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN IN DE THUISITUATIE DOOR

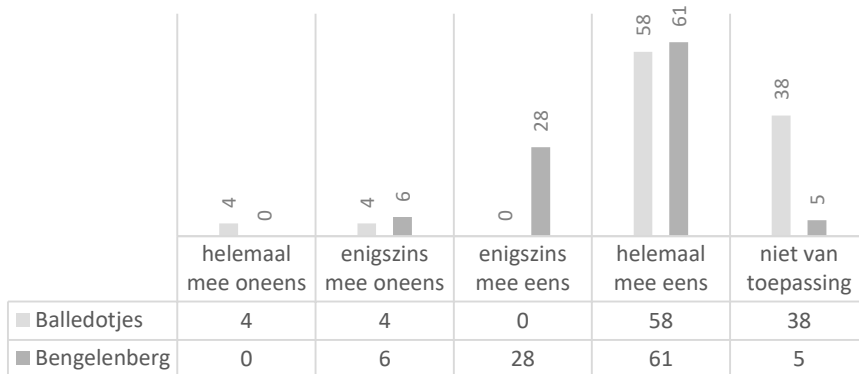

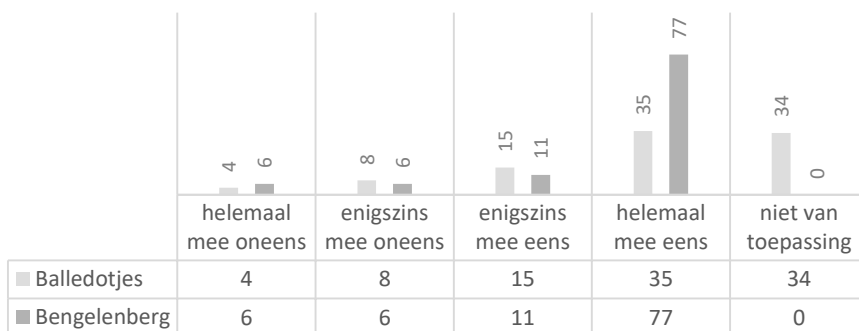
13. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER LEEFT MEE MET DE BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN IN DE THUISITUATIE

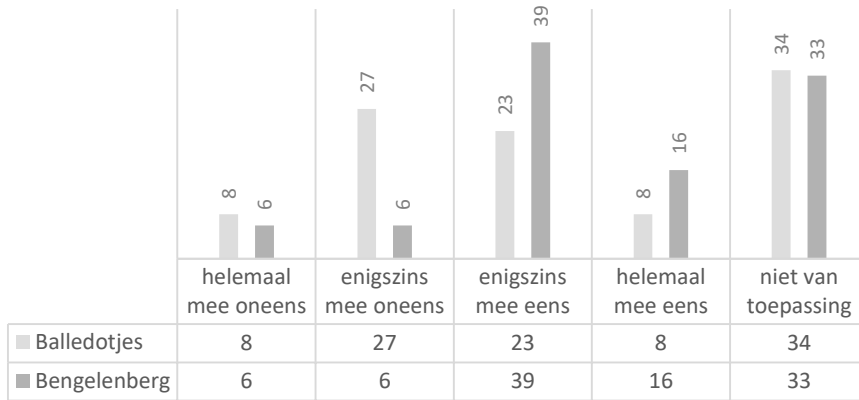
14. ZODRA ER ZORGEN ZIJN OM MIJN KIND, BETREKT HET KINDERDAGVERBLIJF MIJ DAAR DIRECT BIJ

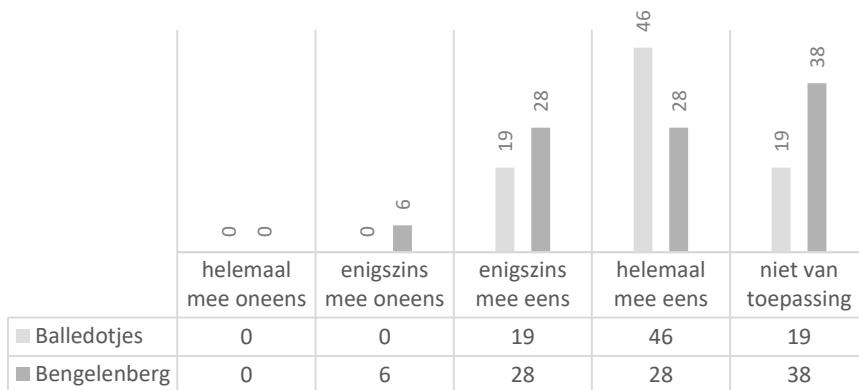
15. DE INFORMATIE OVER MIJN KIND IN HET OVERDRACHT SCHRIFTJE (*HET OUDERPORTAAL), GEEFT VOOR MIJ EEN DUIDELIJK BEELD OVER HOE HET OP HET KINDERDAGVERBLIJF GAAT

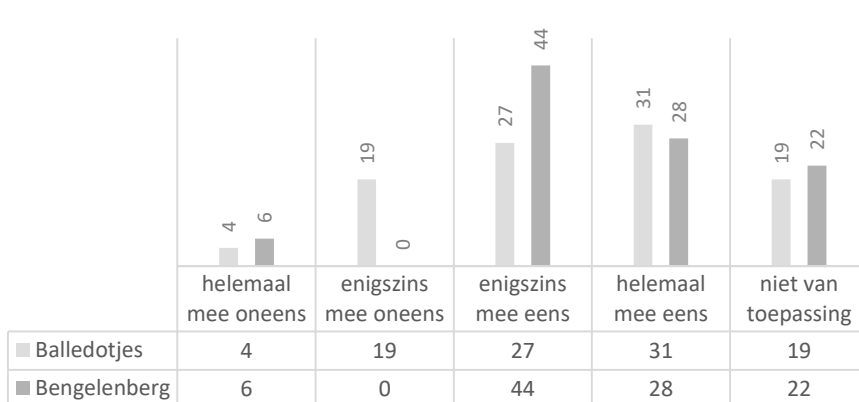
16. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GEEFT ADVIEZEN WAT IK THUIS KAN DOEN OM TE ZORGEN DAT MIJN KIND ZICH GOED KAN ONTWIKKELEN

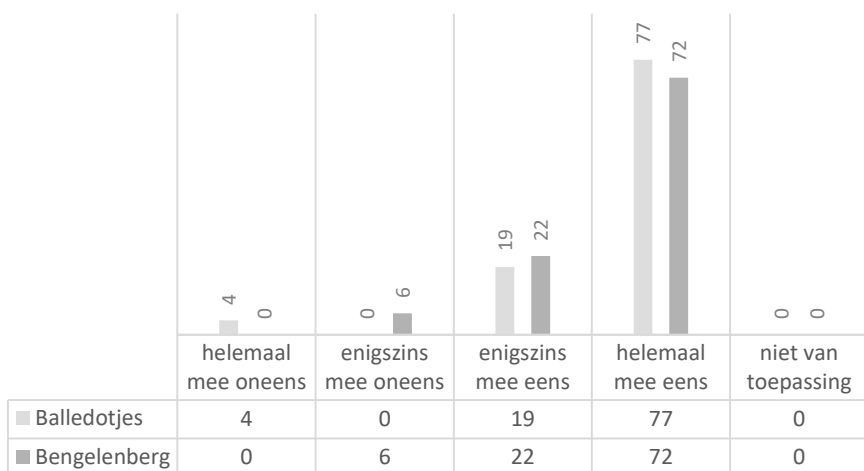
17. HET KINDERDAGVERBLIJF DENKT MET MIJ MEE ALS IK VRAGEN HEB OVER DE OPVOEDING VAN MIJN KIND

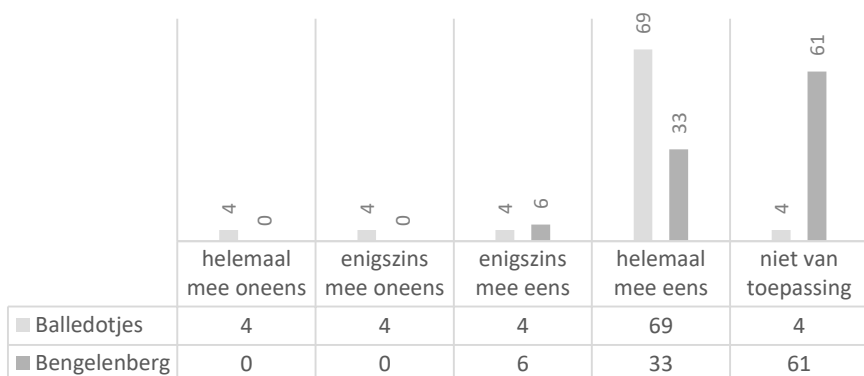
18. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER VRAAGT NAAR MIJN MENING OVER WAT DE BESTE MANIER IS OM MIJN KIND TE BEGELEIDEN

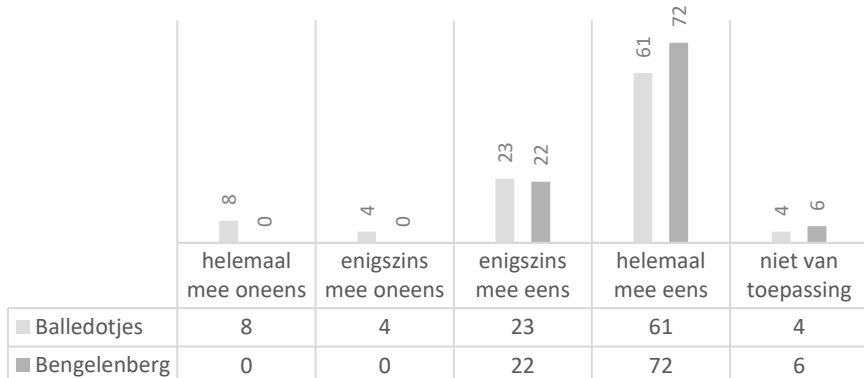
19. IK VRAAG ZELF REGELMATIG HOE HET GAAT MET MIJN KIND OP HET KINDERDAGVERBLIJF

20. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER MAAKT ALTIJD TIJD VOOR EEN AFSPRAAK MET MIJ, ALS IK EEN GESPREK WIL HEBBEN OVER MIJN KIND

21. HET CONTACT MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER VOELT VOOR MIJ GOED ZOALS HET NU IS

22. WAAR HEEFT U ALS OUDER (MEER) BEHOEFTE AAN MET BETREKKING TOT DE SAMENWERKING TUSSEN U EN HET KINDERDAGVERBLIJF TEN BEHOEVE VAN DE ONTWIKKELING VAN UW KIND?

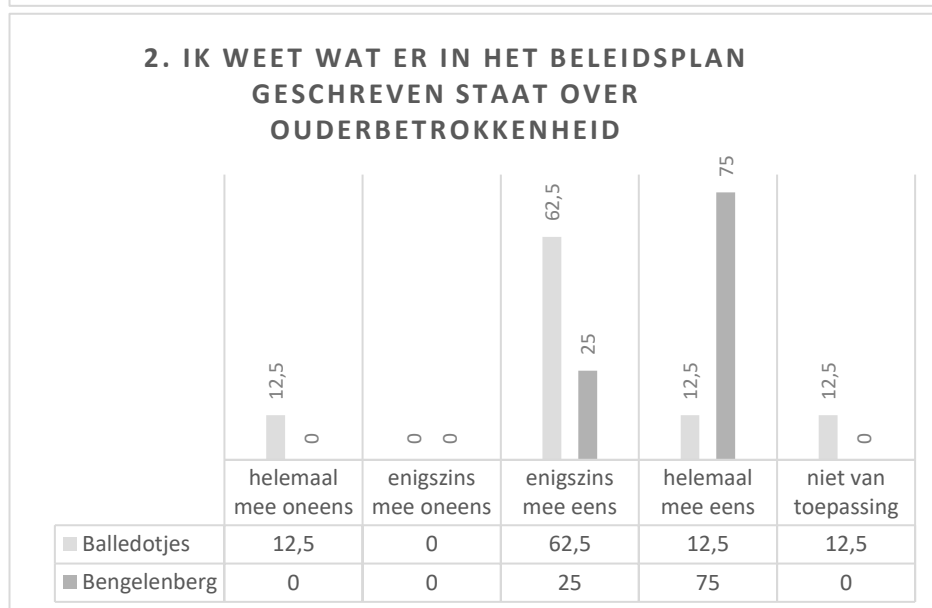
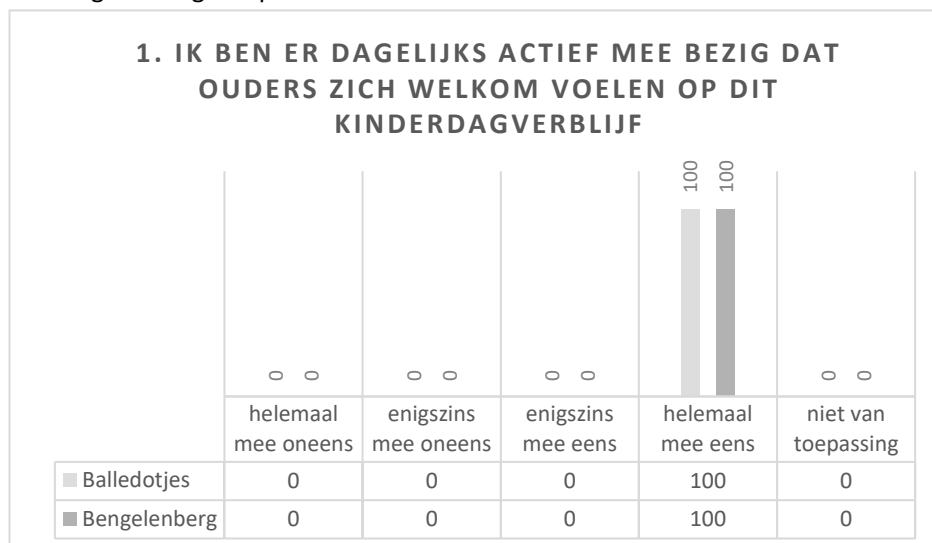
■ Balledotjes		■ Bengelenberg	
respondent 1	nvt	respondent 1	Meer flexibiliteit in de opvang dagen/uren, punten systeem is een farce, extra opvang is vrijwel nooit mogelijk ook niet als het 3 maanden tevoren aanvraagt!
respondent 2	informatie over wat ze gaan leren of al geleerd hebben		
respondent 3	xx	respondent 2	Tips, hoe kinderen te stimuleren bepaalde dingen (lopen, praten etc) te leren/doen.
respondent 4	meer duidelijkheid in wat wordt verwacht van elkaar en de ontwikkeling van mijn kind	respondent 3	Ik vertrouw op de deskundigheid van het personeel
respondent 5	n.v.t.	respondent 4	-
respondent 6	Niks!!! Ik ben echt zo ontzettend tevreden!	respondent 5	-
respondent 7	Ik ben een behoorlijk ontevreden klant en zal blij zijn als mijn dochter naar school gaat deze zomer. Ik kan werkelijk niks positiefs bedenken om over het kdv te zeggen	respondent 6	Het is goed zoals het is
respondent 8	Niets, tevreden	respondent 7	Nvt
respondent 9	Mij is nog wel onduidelijk wat ze bijvoorbeeld eten en drinken op een dag. Hoeveel boterhammen, crackers, koekjes fruit bijv. Maar ook hoeveel Sap melk water en evt ander drinken. Hoeft niet per dag maar zo af en toe wat ze eten qua hoeveelheid. Of dit overeenkomt met dagelijks thuis	respondent 8	Soms zouden ze wat meer naar mijn ervaring met mijn kind kunnen vragen. Iets meer de individuele planning van het kind aanhouden ipv de planning van de groep (hoewel ik dat laatste niet helemaal kan inschatten)
respondent 10	Zou soms wel meer willen weten wat ze oefenen/leren	respondent 9	Nvt
respondent 11	misschien meer informatie over wat voor activiteiten er precies gedaan worden. bijv. wordt er dagelijks voor gelezen, gingen de baby's ook naar buiten, etc.	respondent 10	-
respondent 12	Overnemen van leermomenten vanuit de thuissituatie	respondent 11	Het is allemaal al super goed geregeld zodat wij als ouders geen extra behoeftes meer hebben.
		respondent 12	nvt
		respondent 13	Nvt
		respondent 14	ik zou wel meer tips en trics van het kinderdagverblijf willen met betrekking tot de ontwikkeling van mijn kind. Het gaat dan om een-op-eencontact en niet groepsessies.
		respondent 15	Geen

respondent 13	Weinig tot niks op te merken.	respondent 16	Ik zou het fijn vinden als er op regelmatige wijze wordt aangegeven wat je kind bijvoorbeeld wel of niet eet of zelfstandig kan. Als voorbeeld: thuis eet je kind nooit een appel of wortels en op het kdv eet hij/zij dat wel. nu moet je daar 'toevallig' achter komen. Als meer informatie op regelmatig basis wordt gedeeld, wordt er meer samengewerkt en aan de ontwikkeling gewerkt.
respondent 14	Aangezien ik ze zelf bijna nooit op kan halen had ik al aangegeven graag een schrift te willen.(papa is niet vragerig) Maar helaas wilde ze dat niet. Zo hoorde ik bij 10 min gesprek voor eerst dat me kind wel eens alleen eet omdat ze lastig is aan tafel jammer dat ik dat niet eerder wist e.d. Maar zo heb ik wel op ouderavond op film gezien dat ze het wel goed naar der zin heeft.	respondent 17	Tot de samenvoeging van de groepen ging het heel goed, daarna zijn er steeds wisselende medewerkers en zie ik steeds minder vaak vaste mensen waardoor ik minder betrokken raak en ik de idee heb dat er ook regelmatig mensen staan die mijn kind minder goed kennen. De stukjes op de site met dagverslagen worden ook algemener en daardoor ook minder waardevol.
respondent 15	Geen	respondent 18	Overdracht en dag tot dag gaat super. Ik ben tevreden over hoe het nu gaat.
respondent 16	Geen opmerkingen		
respondent 17	geen		
respondent 18	soms		
respondent 19	Bij mijn weten is er geen pedagogische medewerker. Ik zou best meer willen weten over het beleid, en over wat mijn kind gaat leren/doen.		
respondent 20			
respondent 21	Waar blijft het kind bij achter ten opzichte van zijn leeftijdgenoten en waar loopt hij voor. Het zou interessant zijn als dat gedeeld kan worden		
respondent 22	nvt		
respondent 23	Geen		
respondent 24	-		
respondent 25	Prima zoals het nu gaat.		
respondent 26	het is goed zoals het nu is		

Enquête gegevens pedagogisch medewerkers – De Balledotjes & De Bengelenberg

De Balledotjes: Respons 8 van de 8 = 100%

De Bengelenberg: Respons 4 van de 6 = 67%

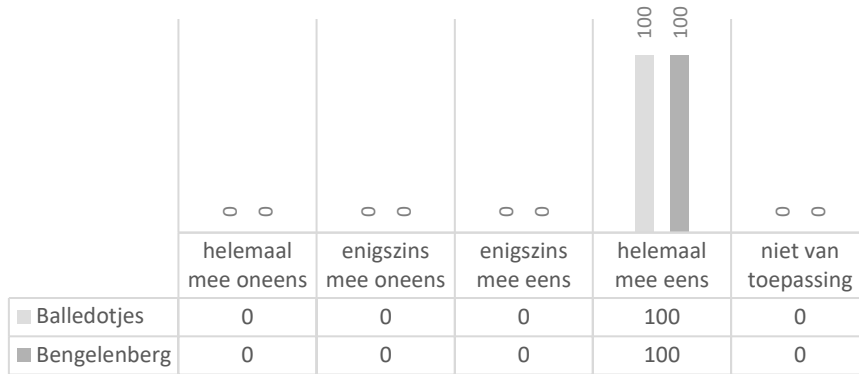

3. IK VERSTA ONDER OUDERBETROKKENHEID:

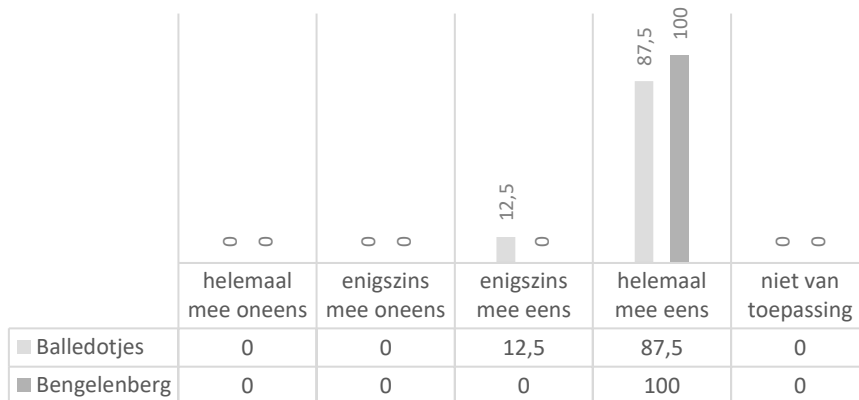
■ Balledotjes		■ Bengelenberg	
respondent 1	Ouders betrekken over het welzijn van het kind op het KDV, denk daarbij aan informeren over de dag van het kind op het kinderdagverblijf en eventuele 10 min gesprekken.	respondent 1	Samenwerking, afstemming en communicatie tussen ouder en pedagogisch werkers.
respondent 2	Ouders welkom laten voelen goede communicatie en deel laten nemen aan activiteiten	respondent 2	vooral betrokken bij het kind , goede overdracht ochtend, open staan voor overdracht bij het ophalen. Besef bij ouders wie er met hun kind werkt. lezen van mailing aangaande

respondent 3	Dat ouders de gelegenheid krijgen om hun verhaal te kunnen doen/mening te kunnen geven. Als leidster is het belangrijk signalen op te vangen en de ouders het gevoel te geven dat ze gehoord worden. wij zorgen voor hun kinderen dus het gevoel van samen doen is belangrijk.		de locatie en de organisatie. En er naar handelen mocht er een vraag in de mailing staan. Open staan voor samen opvoeden en mee denken over hun kind.
respondent 4	Staat niks over in ons beleidsplan	respondent 3	ouders betrokken laten voelen bij het kinderdagverblijf dmv activiteiten, mee laten denken door opvoedingsvragen te stellen,
respondent 5	Goede overdracht, beide kanten op, met name ook vanuit ouders wat er thuis speelt etc. dit wordt soms niet vertelt en als een kind dan 'anders' gedrag vertoont weet je later pas wat er speelt.	respondent 4	Advies en informatie aan ouders geven en andersom. Door zoveel mogelijk de thuissituatie op elkaar af te stemmen waar mogelijk. Zo kan je er aan werken om een kind een veilige plek te geven waar het zich kan ontplooien. Eerlijk zijn staat voor mij voorop. En luisteren naar elkaar. (samenwerking)
respondent 6	Dat wij ouders betrekken bij onze ondernemingen van activiteiten en goed naar de ouders hun vragen luisteren die ze belangrijk vinden en wij kunnen stimuleren motiveren observeren van hun kind.		
respondent 7	Dat wij ouders overal bij betrekken en ze het gevoel krijgen dat ze alles bespreekbaar kunnen maken		
respondent 8	Je weet hoe het thuis zit, je betreft ouders over het kind wat ze doen en hoe de ontwikkeling gaat		

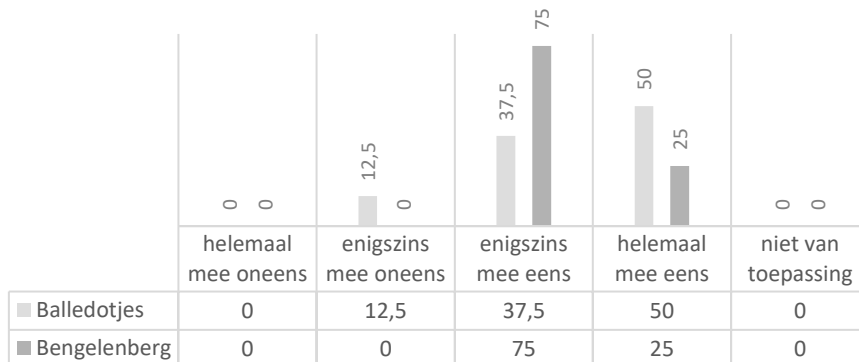
4. HET KINDERDAGVERBLIJF ALS ORGANISATIE, LAAT MERKEN DAT ZIJ HET BELANGRIJK VINDT OM OUDERS TE BETREKKEN BIJ DE ALGEMENE ONTWIKKELING VAN HUN KIND OP HET KINDERDAGVERBLIJF

5. HET IS VOOR MIJ DUIDELIJK WAT HET KINDERDAGVERBLIJF VAN MIJ ALS PEDAGOGISCH MEDEWERKER VERWACHT OP HET GEBIED VAN OUDERBETROKKENHEID

6. HET LUKT MIJ ALS PEDAGOGISCH MEDEWERKER VOLDOENDE OM OUDERS TE BETREKKEN BIJ DE ALGEMENE ONTWIKKELING VAN HUN KIND OP HET KINDERDAGVERBLIJF

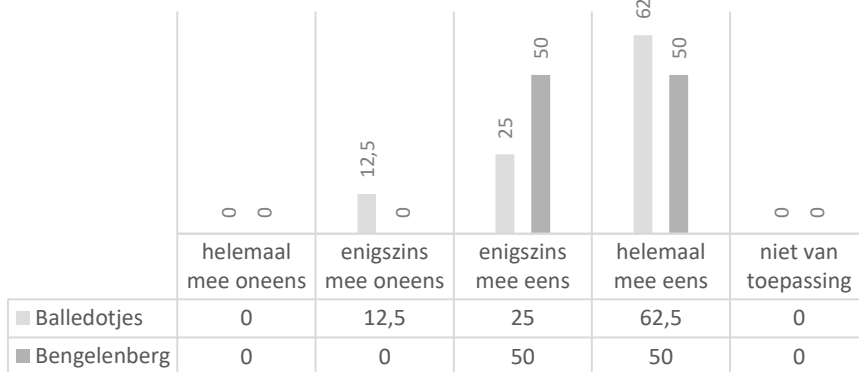

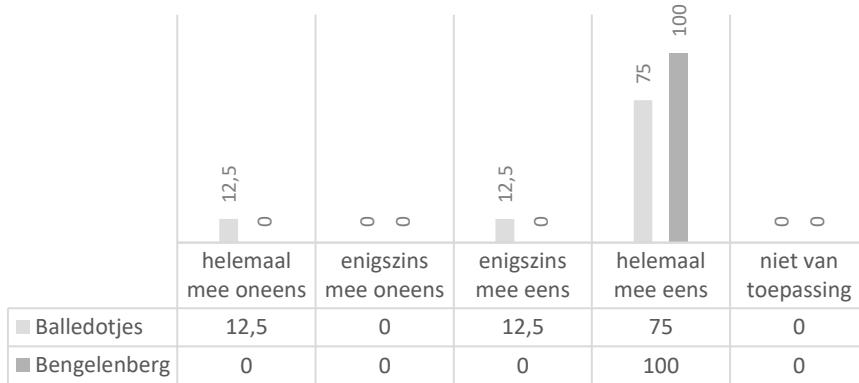
7. IN MIJN OGEN LATEN OUDERS HUN BETROKKENHEID BIJ HUN KIND EN HET KINDERDAGVERBLIJF ZIEN, DOOR MIDDEL VAN: (BENOEM ALLES WAT U VINDT PASSEN BIJ BETROKKENHEID)

▪ Balledotjes		▪ Bengelenberg	
respondent 1	Opkomsten ouderavonden en 10 min gesprekken, maar ook naar de vraag aan het einde van de dag hoe het kind de dag ervaren heeft.	respondent 1	Mondelinge overdracht bij brengen en halen, onderling tips uitwisselen wat werkt bij hun kind, jaarlijks oudergesprek, meedenken met thema's/activiteiten, oudercommissie, langskomen bij de ouderactiviteiten. Een vraag die wij als pedagogisch werkers regelmatig stellen is: Hoe doen jullie dat thuis?
respondent 2	Aanwezig bij activiteit reactie na presentje deelname aan 10 min. Gesprek	respondent 2	Het belang zien van een goede overdracht over hun kind, open staan voor onze overdracht , samen kijken naar wat het beste is voor hun kind. lezen en reageren van mailing.
respondent 3	vragen stellen hoe het ging met hun kind vandaag. Als ouders vertellen wat het kind thuis heeft meegemaakt zodat je weet waarom kind bijvoorbeeld moe is. Blijk geven van hun waardering over de opvang. Aanwezig zijn bij activiteiten die we organiseren bijv. ouderavond of oudergesprekken.	respondent 3	het meedenken bij activiteiten. bv het vragen naar een foto van hun kind in het voertuig waarmee ze naar het kdv komen. thema verkeer. en zij geven hier graag gehoor aan. ouders stellen pedagogische vragen aan ons, hoe iets aan te pakken in de opvoeding.
respondent 4	- overdracht - geven het aan wanneer er problemen zijn - aanwezig tijdens ouderavonden e.d. - 10 minuten gesprekken	respondent 4	het belangrijk vinden dat er een goede overdracht plaats vindt. Dat er naar ze geluisterd wordt. Samen een oplossing vinden voor een bepaald probleem. Advies geven. Het laten merken dat we hun kind "zien". Ons het vertrouwen geven.
respondent 5	overdracht, vragen hoe de dag is verlopen, wat er gedaan is etc.		
respondent 6	Ouders koppelen regelmatig terug naar de leidsters dat ze enthousiast over foto's van activiteiten op Facebook zijn en complimenten dat hun kind graag naar het kinderdagverblijf komt.		
respondent 7	Dat ze complimenten geven over wat we allemaal doen		
respondent 8	Vragen over het kind Reageren op Facebook Enthousiast over activiteiten		

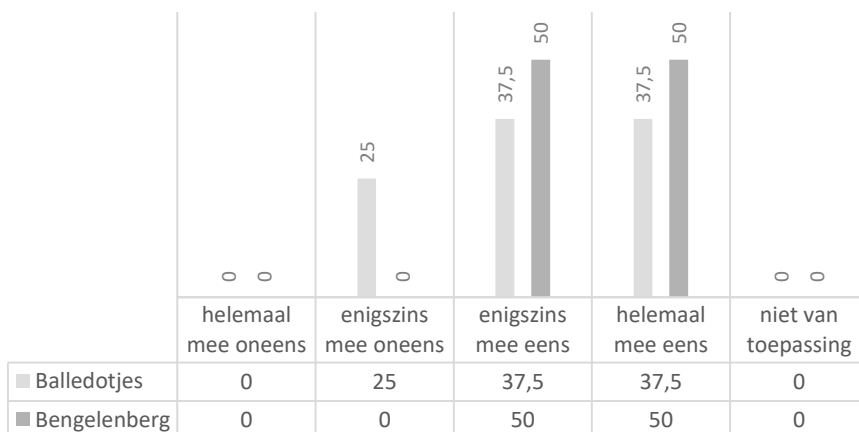
8. NAAR MIJN MENING ZIJN ER VOLDOENDE MOMENTEN MET OUDERS OM HET OVER HUN KIND TE HEBBEN

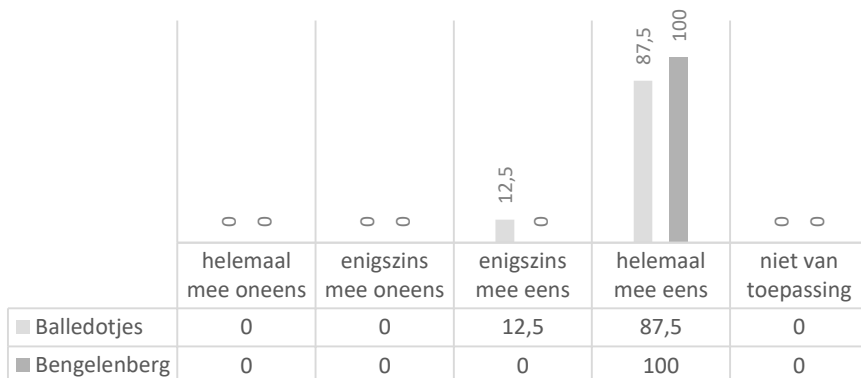
9. TIJDENS OUDERGESPREKKEN IS ER VOOR DE OUDERS ALTIJD GELEGENHEID OM ZELF GESPREKSONDERWERPEN IN TE BRENGEN

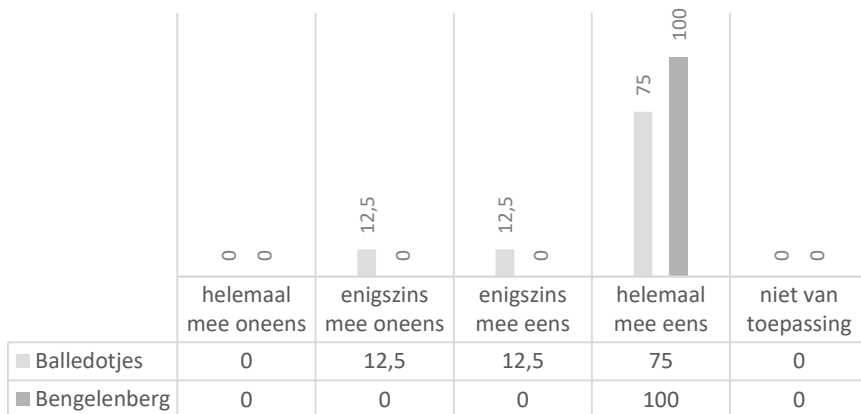
10. IK BEN TEVREDEN OVER DE OPKOMST VAN OUDERS OP DE MOMENTEN DIE VOOR HEN ZIJN GECREËRD OM HET OVER HUN KIND TE HEBBEN

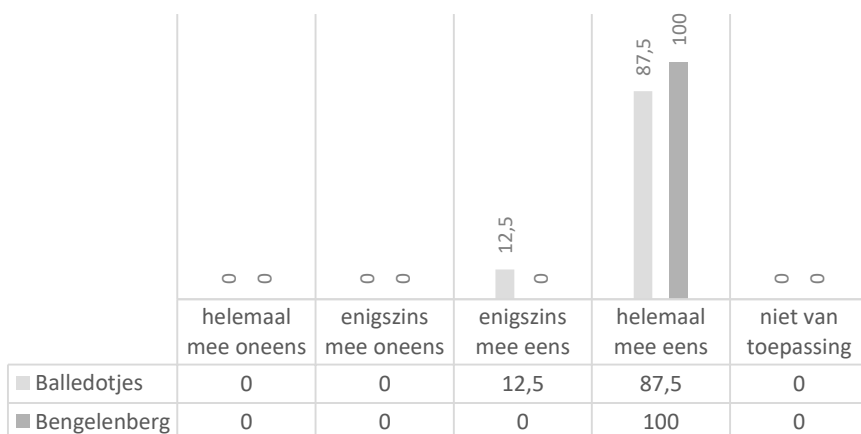
11. IK MAAK ALTIJD TIJD VOOR EEN AFSPRAAK MET OUDERS ALS ZIJ EEN GESPREK WILLEN HEBBEN OVER HUN KIND

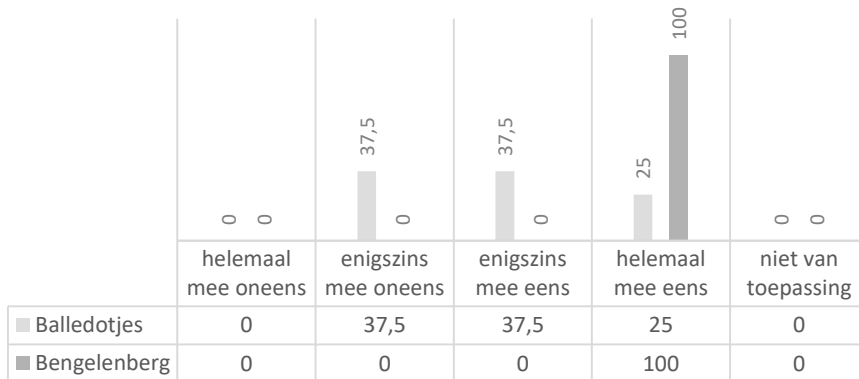
12. DE INBRENG TIJDENS GESPREKKEN MET OUDERS, KOMT ALTIJD VAN TWEE KANTEN

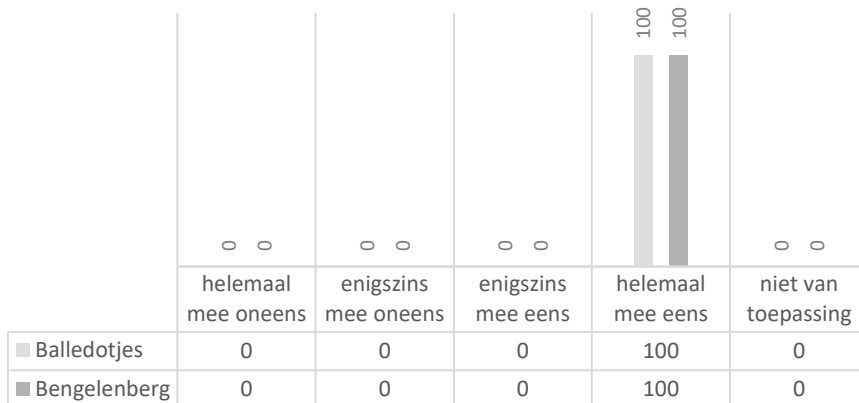
13. IK BESPREEK MET DE OUDER(S) HOE HET GAAT MET HUN KIND, OOK ALS HET GEWOON GOED GAAT

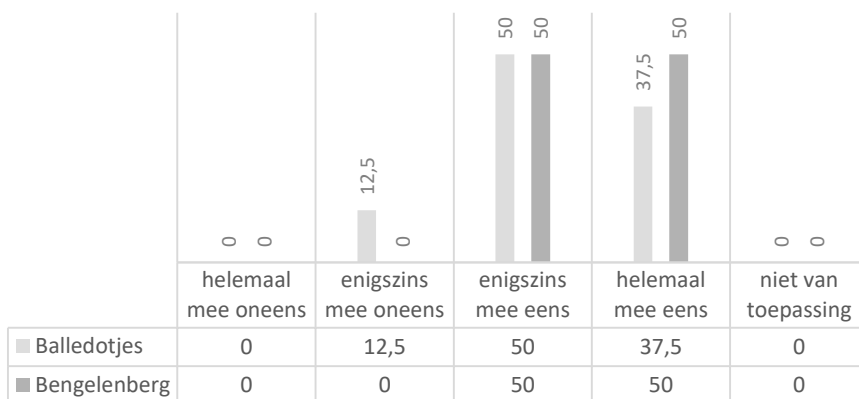
14. OUDERS GEVEN AAN MIJ ALTIJD BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN IN DE THUISSITUATIE DOOR

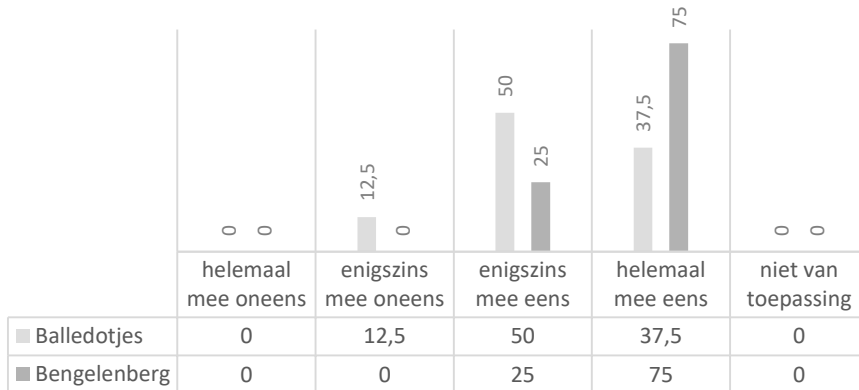
15. HET LUKT MIJ OM ALTIJD MEDELEVEN TE TONEN BIJ DE BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN IN DE THUISSITUATIE

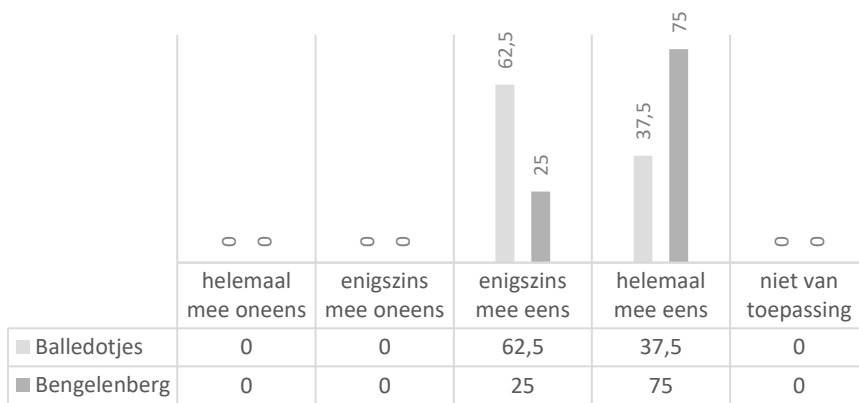
16. OUDERS WORDEN ALTIJD DIRECT BETROKKEN BIJ HET ZOEKEN NAAR EEN OPLOSSING, WANNEER ER EEN PROBLEEM IS MET HET KIND OP HET KINDERDAGVERBLIJF

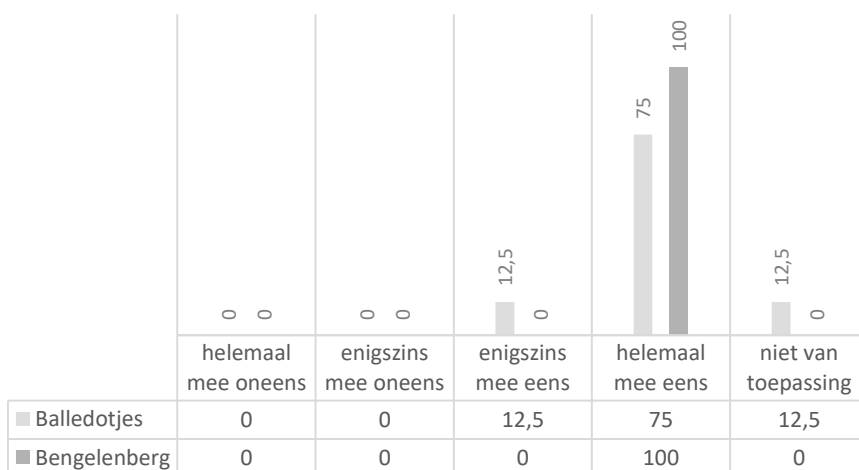
17. IK GEEF ADVIEZEN WAT OUDERS THUIS KUNNEN DOEN OM TE ZORGEN DAT HUN KIND ZICH GOED KAN ONTWIKKELEN

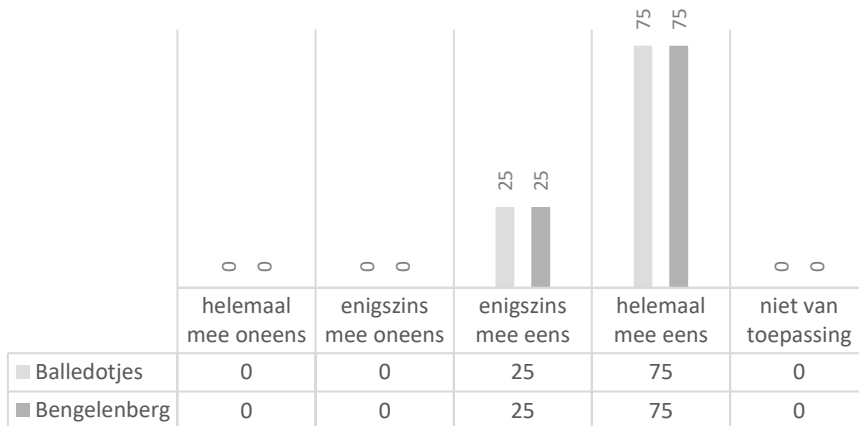
18. IK VRAAG NAAR DE MENING VAN OUDERS OVER WAT DE BESTE MANIER IS OM HUN KIND TE BEGELEIDEN

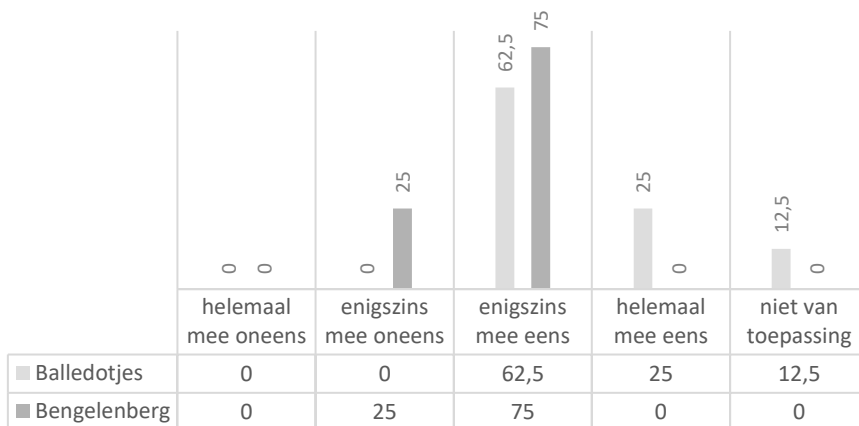
19. IK DENK MET OUDERS MEE ALS ZIJ VRAGEN HEBBEN OVER DE OPVOEDING VAN HUN KIND

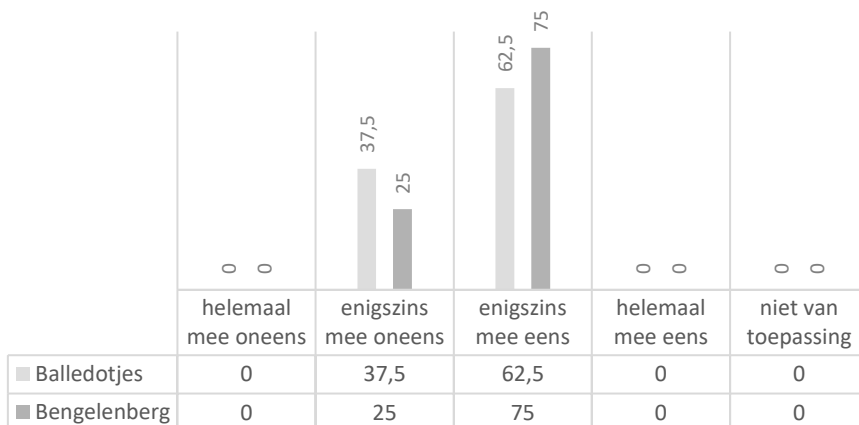
20. HET CONTACT MET OUDERS VOELT VOOR MIJ GOED ZOALS HET NU IS

21. IK ZOU HET FIJN VINDEN ALS OUDERS MEER BETROKKEN ZIJN

22. IK KRIJG MET SOMMIGE OUDERS NIET ZO GOED CONTACT

23. WAAR HEEFT U ALS PEDAGOGISCH MEDEWERKER (MEER) BEHOEFTE AAN MET BETREKKING TOT DE SAMENWERKING TUSSEN U EN DE OUDERS TEN BEHOEVE VAN DE ONTWIKKELING VAN HET KIND?

▪ Balledotjes		▪ Bengelenberg	
respondent 1	Geen opmerkingen	respondent 1	Ik ben erg tevreden hoe het nu gaat.
respondent 2	Meer betrokkenheid bij alles verder oke	respondent 2	wanneer er ouderavonden georganiseerd worden zou het fijn zijn dat er een groter respons van ouders komt. Echter ik snap dat tijd een belangrijke factor is.
respondent 3	ik denk dat de ouders genoeg de gelegenheid hebben om hun betrokkenheid te tonen. En over de ontwikkeling van hun kind te praten. maar er zijn nog genoeg ouders die dat niet doen. zeker voor kinderen waar wij ons zorgen over maken is het belangrijk om samen te werken. na observaties en bespreking binnen het team gaan we zo nodig het gesprek aan maar ouders moeten er wel open voor staan. als dat niet zo is, is dat moeilijk.	respondent 3	ouderavonden organiseren met pedagogische onderwerpen. of ander gerelateerde onderwerpen over de ontwikkeling van het kind
respondent 4	In de overdracht worden vanuit de ouders in sommige gevallen advies gegeven hoe wij hun kind het beste kunnen stimuleren e.d. Wanneer er problemen zijn, zijn wij hier (meestal) van op de hoogte.	respondent 4	Eigenlijk heb ik de mogelijkheid al door de regelmatige observaties en de gesprekken die daar uit voort komen. Mochten er meer punten uit komen ,dan kan er een vervolg afspraak uit komen. Die mogelijkheden zijn er. Ook als het bij de overdracht bij het ophalen bepaalde dingen naar voren komen, kan ik er later op terug komen. Dus eigenlijk heb ik geen meer behoefte.
respondent 5	10 minuten gesprekken zijn al een goede aanvulling geweest.		
respondent 6	Nvt		
respondent 7	Vind dat het goed gaat zoals het nu gaat		
respondent 8	Dat ze thuis het zelfde stimuleren als wij dat ook doen als extra ondersteuning		

BIJLAGE 3: ANALYSE VERZAMELDE DATAGEGEEVENS

Analyse interview Katrien Laane – Lunamare

Interview Katrien Laane

Donderdag 13 april 2017, Utrecht

Thema's & Labels

Thema	Fragmenten	Label
Algemene visie ouderbetrokkenheid	met ouders, leerkracht en school samen de leerontwikkeling van kinderen stimuleren.	Samen
	voor mij zijn onderwijs en opvoeding niet gescheiden van mekaar. Thuis neem je mee naar school en school neem je mee naar huis.	Verbonden
	kijken hoe je het samen beter kan doen voor kinderen.	Samen
	Dus ik, daar zou ik ook de kracht van als de burens het zeggen of als de wijkgenoot het tegen je vertelt of iemand die ook op de kinderopvang of op school zit. Nou dat het eh veel effectiever werkt dan eh ehm, dat wij er gaan vertellen hoe zij het moeten doen.	Wijsheid delen
	Ehm ik zie de school van de toekomst als een werkplaats en ook de kinderopvang waar ouders en kinderen samenkomen.	Toekomst
	Ehm, maar ik zou willen dat die plek eh een ontmoetingsplaats worden waar ouders en kinderen organisch samenwerken. Ehm en school en kinderopvang eigenlijk eh professionals en dat is niet gescheiden.	Toekomst
	terwijl ik denk dat ouderbetrokkenheid gaat over samen.	Samen
	Delen van de kennis vanuit school en vanuit thuis over de kinderen en hen te stimuleren in hun ontwikkeling.	Samen
	Het moet een normaal, een normaal iets worden, dat ouders in de kinderopvang ehm binnen mogen wandelen in de school binnen mogen wandelen en dat daar hun dingen mogen delen.	Toekomst
	Nou niet zozeer met je kind meekomt, als wel dat je meer belangstelling hebt voor de ontwikkeling en van eh van je kind.	Betrokken
	Eigenlijk wil ik dat ouders organisch in de school meegenomen worden compagnon in de ontwikkeling van kinderen. Ze zijn de belangrijkste stakeholders van hun kind zo te zeggen.	Samen
	Maar het gaat vooral om het beeld dat je samen, dat je de ouders veel meer gebruikt. Die hebben gewoon zoveel kennis, zoveel interessante input te leveren waar wij nog geen weet van hebben zeg maar	Samen
	ik denk van ja als je het nou eens omkeert en zegt van nou, zij zijn de meest belangrijke deskundigen over die kinderen.	Samen
	Maar hoe druk wil je zijn en hoe belangrijk vind je dan de ontwikkeling van je kind	Betrokken
Ouderbetrokkenheid in de huidige praktijk	Ik zie nu nog teveel in de kinderopvang dat dat kinderen nou die worden daar afgeleverd en verder bemoeien ouders zich er niet zoveel mee. Dat geldt eigenlijk ook voor school. Oh straks gaan ze naar school oh eindelijk dan heb	Handen vrij

ik mijn handen vrij, als een soort van dan breng je je kind naartoe en dan komt het allemaal wel goed.	
Nu is het heel erg gescheiden eigenlijk. En thuis houd je thuis, maar er leven wel opvoedingsvragen en die komen ze vaak toch ook stiekem stellen aan leerkrachten of bij de kinderopvang.	Samenhang
maar de vragen zijn er wel. En die infecteren vaak de schoolloopbaan of de ontwikkeling op de crèche. Dus ehh, je kan het niet los zien van mekaar. Als het thuis slecht gaat, of ouders zitten financieel in de knel, of echt eh eh opvoedstress zal maar zeggen, dan heb je daar in de klas last van.	Samenhang
Al zouden ze niet voor mekaar krijgen om 's ochtends een ontbijtje te regelen dan zit er eh een suf kind in de klas. Dus dan hebben ze op school ook last van.	Samenhang
Ja alle situaties kun je bedenken waarmee het wringt, maar dat heeft heel vaak te maken met thuisfront.	Samenhang
En nu zien we, vind ik het, dat we het nog teveel los van mekaar is	Samenhang
want heel veel scholen en kinderopvang worstelen ook met hoe zou het toch thuis gaan? Weetje dat ze dan toch te weinig uitwisselen.	Onwetendheid
Ik zie die werkplaats nog niet	Toekomst
ook veel mensen willen er wat aan doen of moeten er zelfs wat aan doen, ouderbetrokkenheid wordt toch min of meer, het staat hoog op de agenda van de regering. Maar hoe dan? Ze weten niet hoe ze er dan een vorm aan moeten geven.	Onwetendheid
in de opvang is inderdaad aanvankelijk ontworpen om ouders te ontlasten zodat ze kunnen werken.	Handen vrij
maar gaandeweg komen we erachter dat die eerste vier jaar heel cruciaal zijn voor de, he de wetenschap gaat ook door, dus we worden steeds meer geconfronteerd met oh ja spelen is belangrijk en voorlezen is belangrijk en alle aspecten van die jonge eh jonge kinderen zeg maar ehm die worden steeds urgenter zeg maar.de kwaliteit van de kinderopvang wordt ontzettend op gehamerd, juist omdat het zo'n belangrijke ontwikkelingsfase is.	Ontwikkelingen
Ja waar ik keer op keer tegenaan liep dat ik dacht, overal waar ik kwam: Wat dan? Hoe dan? Hoe moeten we dat dan vormgeven? Toen dacht ik nou misschien past dit er ook wel in.	Onwetendheid
ho lastig ouders. Is een lastig bijproduct van die leuke kinderen. Moet je ook nog wat mee.	Samenwerking
Is heel belangrijk, is de grootste bron van kennis. En die wordt gewoon overgeslagen. Of overgeslagen wil ik niet zeggen, maar het wordt toch niet vooraan gezet. Dus die frequentie wordt wel hoger, dat voel ik wel in de gesprekken die ik met mensen heb	Samenwerking
En professionals vinden dat maar lastig,	Samenwerking
En heel veel ouders weten ook niet wat ze er mee moeten doen. En nou heel veel kinderopvang heeft ook geen weet van wat de ouders thuis doen zegmaar, hoe dat dan gaat.	Samenhang

	Dat de kinderopvang moet gaan inzien, dat is natuurlijk nog best lastig. Want dat zijn meiden die opgeleid zijn, en af en toe een jongen, om voor de kindjes. En die vinden ouders echt ingewikkeld.	Samenwerking
	Maar ze vinden het toch vooral pottenkijkers en lastig om, wat moet dat met die ouders. En ja ik ben ook niet zo goed in opvoeden en ik heb zelf nog geen kinderen en hoe moet dat dan.	Samenwerking
	gewoon een goed gesprek over opvoeden. Dat eh nee, dat nee sorry. Heb ik geen geld voor over. Dus tis maar net hoe je het potje verdeelt. Waar je de energie naar toe laat stromen.	Betrokken
	Nou de grap is dat ouders als er iets zorgelijks met hun kind aan de hand is dan staan ze vooraan en dan hebben ze alles voor over om daarvoor klaar te staan. Maar als alles goed gaat, dan doen jullie het maar. Dan wordt het een soort weggeef loket zal ik maar zeggen.	Betrokken
	Dan ook aandacht er aan besteden. Niet alleen als het. Want dat is het vaak al te laat ook he.	Betrokken
	Maar dan is het eigenlijk al, het probleem al geëscaleerd.	Betrokken
	En dan staan ouders vooraan op de stoep, ja jullie hadden dit moeten doen en dat moeten doen.	Betrokken
Idee vormgeving ouderbetrokkenheid	En ik zou het leuk vinden als ouders samen in gesprek gaan met elkaar om daar over uit te wisselen. Hoe doe je dat nou thuis als we op school vragen zijn en hoe doet school als er thuis vragen zijn. Dus die mix zou ik willen maken.	Samen
	een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee de school te ontlasten van de functie opvoedloket.	Middel
	En die wijsheid, heel veel ouders hebben verschillende wijsheid, die kan je ook weer delen om te kijken hoe kun je dat nou aanpakken?	Wijsheid delen
	En als andere ouders dat weer aanvullen, dan werkt het veel beter dan dat een professional tegen je zegt eh of eh de juf van het kinderdagverblijf	Wijsheid delen
	Gewoon preventief, waar je elkaar kan ontmoeten en waar die vragen wel gedeeld kunnen worden.	Middel
	En als daar regelmatig een plek is waar je dat kan uitwisselen met elkaar in een ouderkamer in een thema bijeenkomst in een ja doorlopende lijn dat het normaal is dat je met mekaar en eens van een andere ouder erbij kan betrekken om eens even wat hé we lopen eigenlijk tegen dezelfde dingen aan. Nou dat heb je volgens mij een concept waarbij je regelmatig elkaar informeert.	Middel
	Als je daar nou gebruik van gaat maken in plaats van ze als een last te zien, dat zou wel tof zijn toch?	Wijsheid delen
	je moet ze binnen halen als de koning en de koningin en ook belonen als ze wel eh die bijdrage willen leveren.	Houding
	Terwijl ik denk ja, juist als het niet, ook als het gewoon goed gaat.	Betrokken
Idee OpvoedParty variant de praktijk	En ik zit in mijn achterhoofd natuurlijk met de OpvoedParty en ehh volgens mij kan dat één van de manieren zijn om het vorm te geven.	Middel

	<p>Regelmatig OpvoedParty's organiseren waarbij misschien ook verschillende leerkrachten misschien eh verschillende geledingen van de school, misschien ook wel de conciërge. Misschien moet die ook wel is aanschuiven. He want die hoort natuurlijk ook veel in de wandelgangen. Het zijn de ogen, de oren en de handen van de school, dat is niet alleen één leerkracht waar je het mee moet doen. En ehm of één mentor op de middelbare school ik noem maar wat. Of één mentor in de kinderopvang waar je het dan van moet hebben. Er zijn meer mensen die de kinderen door de dag heen zien. En die zal ik eigenlijk ook aan tafel willen uitnodigen.</p>	Party
	<p>Ik denk dat ik CPS op het spoor kwam en daar is ging praten over De OpvoedParty en toen hebben zij, zij hebben natuurlijk een verhaal over ouderbetrokkenheid. En eh toen kwam er ook een soort mix idee, daar heb ik veel gepraat. En met Ouders & Onderwijs heb ik veel contact gehad. Ehm, en ook gewoon omdat het ehm een hot thema is.</p>	Aanleiding
	<p>En toen ben ik een experiment gaan doen in eh Rotterdam-zuid met medewerkers ouderbetrokkenheid, om specifiek OpvoedParty's te organiseren rondom dit thema. En dat en dat heeft zo'n zo'n succesvorm aangenomen dat ik dacht misschien moet ik dit echt serieus gaan nemen.</p>	Good Practice
	<p>Ja, dat wordt dan een onderwijsparty eigenlijk, of een ik weet niet die naam wordt, maar ehm ik zie voor me dat een eh een aanvul set wordt, van het multiculti spel en het altijdwat spel, en daarin van nul tot achttien. Ehm thema's rondom school/ opvang/ ontwikkeling van kinderen nou wat ik net heb uitgelegd. Specifiek maar ook gewoon weer eigenlijk dezelfde vorm met 0-6, 6-12, 12-18. De blauwdruk blijft hetzelfde, alleen de inhoud wordt dan echt specifiek school gericht.</p>	Spel
	<p>En dan wordt het weer met situatieschetsen en daar over in gesprek gaan.</p>	Spel
	<p>Ja en dan kan het wat mij betreft over alles gaan, maar dan heb je wel meer een houvast om. Misschien wordt de leeftijdscategorie wel net wat anders, omdat dan 0-4 misschien specifiekere aandacht vraagt dan basisschool en voortgezet onderwijs. Zoiets kan ik me voorstellen, he dus dat je 0-4, 4-12, 12-18 er in zet in plaats van 0-6. Ehm, en ja inhoudelijk denk ik dat er thema's genoeg zijn.</p>	Spel
	<p>Waarom zou ik thuis voorlezen want mijn kind kan al lezen? Wat is nou het nut van een goed ontbijt? Wat is, eh, hoe kom ik de ontwikkeling thuis. Hoe kan ik bijdragen thuis aan de school loopbaan van mijn kind? Wat moet ik daarvoor doen als het voorloopt of als het achterloopt.</p>	Thema
	<p>Alle variaties zijn mogelijk. Je kunt het ook aan een ouder overgeven, die dan opgeleid wordt om OpvoedParty's te organiseren. Die dat leuk vindt. Er zijn altijd ouders nou die houden echt van ouders. Die vinden het leuk om daarmee iets te doen of te organiseren. Je kan het binnen één kinderopvang maar je kunt ook binnen een stichting waar ze aan verbonden zijn, of binnen de grotere club. Dat je het school breed.</p>	Organisatie

niet iedereen heeft een medewerker ouderbetrokkenheid, maar je kan wel misschien een ouder of een leerkracht of iemand ja vrij plannen, maken zodat hij daar energie in steekt.	Organisatie
Koffie ochtenden, thema bijeenkomsten, ouderkamers. Ehm, eigenlijk gewoon bij de ingang. Je brengt je kind weg en je loopt even door, je schuift aan. Dat. Dat mensen ook niet specifiek daarvoor terug hoeven komen, gewoon in de normale loop.	Party
want de kern is volgens mij samen rond de ontwikkeling van kinderen en dat begint niet bij de school. Bij ingang van de school. Die ligt daarvoor.	Samen
Ja, daar zitten ook andere thema's. Dan kun je het nog heel specifiek maken van echt kleintjes, baby's wat kun je daar al aan bijdragen	Thema
Ja maar het duurt nog even voordat die omslag er is. Dat is eigenlijk een beetje toekomst muziek, maar die gaat er wel komen.	Toekomst
Gewoon beginnen, groot denken maar klein beginnen. Dat is mijn beeld. Doe ik met alles. Dus ik ga gewoon experimenten doen. Zoals nu in Rotterdam denk ik van nou, daar zijn vierentwintig zadjes gezaaid. We gaan kijken wat het oplevert.	Toekomst
organiseren ze meestal een ehm, een inloop uurtje of ja een soort koffie tafel of zoiets dergelijks. Ehm, en als je meer tijd hebt kun je er meer aandacht aan besteden.	Organisatie
Ja op wisselende dagen in de week en ehm wanneer de medewerker ouderbetrokkenheid er dan is.	Organisatie
En soms is het dan ook nodig om dan de actuele informatie vanuit de school bijvoorbeeld te delen of vanuit de kinderopvang. Als het thema pesten heel actueel is in een school, dan is een ouderkamer de plek om daarmee in gesprek te gaan met elkaar over zo'n thema. Weten ouders ook heel veel van.	Thema
Het is preventief. Het is ook een preventieve interventie. En hier komt het snijvlak van opvoedingsondersteuning en school en ouderbetrokkenheid zegmaar samen. En iedereen heeft wijsheid over kinderen en die aanvulling die zou ik zo graag willen zien. En dat hoeft helemaal niet veel te kosten. Ik bedoel al schuif je maar driekwartier aan. Ja dan doe je gewoon een keer in de maand of een keer in de twee maanden vraag je van ouders om een keer driekwartier voor hun kind wat langer te blijven. Combineer je het met een kijkochtend dat ze werkjes kunnen laten zien of hun plakseltjes of hun weet ik veel wat. He maak er dan ook iets leuks van, iets aantrekkelijks. Ja en dan zal je nog niet alle ouders meekrijgen en iedereen is druk druk druk, maar hoe druk is maar net waar je het kwartje neerlegt.	Party, wijsheid delen

Samenvatting

Katrien Laane ziet ouderbetrokkenheid als: met ouders, leerkracht en school samen de ontwikkeling van kinderen stimuleren. Kijken hoe je het samen beter kan doen voor kinderen door de informatie vanuit thuis

en vanuit school met elkaar te delen. Thuis en school kunnen namelijk niet gescheiden worden van elkaar. Thuis neem je mee naar school, en school neem je mee naar huis. Ditzelfde geldt voor de kinderopvang. Katrien is er van overtuigd dat de informatie die ouders hebben over hun kind van grote meerwaarde is en dat deze vandaag de dag zo goed als over het hoofd wordt gezien. Of zelfs dat ouders als lastig bijproduct worden gezien waar de professionals op school en het kinderdagverblijf maar weinig mee kunnen. Ze zou graag zien dat de school en het kinderdagverblijf een werkplaats worden, waarin ouders organisch meegenomen worden als compagnon in de ontwikkeling van kinderen.

Katrien kwam op dit idee toen ze CPS op het spoor kwam, die veel geschreven heeft over ouderbetrokkenheid. Ze raakte met hen in gesprek en ook met Ouders&Onderwijs en zo ontstond er een mix van ideeën. Ouderbetrokkenheid is een hot item dat hoog op de agenda van de regering staat. Katrien heeft uit veel verschillende hoeken gehoord dat mensen niet weten hoe ze dat dan vorm moeten geven. Katrien heeft zelf het concept OpvoedParty ontworpen en toen deze vraag kwam bedacht ze zich dat dit wel een manier zou kunnen zijn om ouderbetrokkenheid vorm te geven. Ze besloot een experiment te doen in Rotterdam-Zuid. Hier leidde ze vierentwintig medewerkers ouderbetrokkenheid op om OpvoedParty's te kunnen geven rondom dit thema. Dit is zo'n succes geworden dat ze dit wel serieus wil nemen.

Praktisch gezien ziet Katrien het zo voor zich dat er een medewerker ouderbetrokkenheid, ouder of leerkracht vrij gezet wordt om hier energie in te steken op wisselende dagen in de week. In de vorm van een koffieochtend, themabijeenkomst of ouderkamer wil Katrien voor ouders de gelegenheid scheppen om met elkaar in gesprek te gaan. Even doorlopen als ze hun kind brengen, zodat ze niet specifiek daarvoor terug hoeven te komen. Ook andere geledingen van de school of het kinderdagverblijf kunnen daar bij aansluiten, omdat zij de kinderen ook door de dag heen zien. De bedoeling is dat de deelnemers tijdens deze bijeenkomsten hun wijsheid met elkaar delen. Katrien ziet hierin de kracht van als de buurman, een wijkgenoot of iemand van hetzelfde kinderdagverblijf iets vertelt, het effectiever kan werken dan als iets wordt verteld door een professional. Katrien benoemt het als een podium waar ouders hun opvoedvragen kwijt kunnen om daarmee de school te ontlasten van de functie opvoedloket. Katrien ziet het dan ook als een preventieve interventie. Juist als je met elkaar in gesprek gaat als het gewoon goed gaat, voorkom je escalaties. In de praktijk ziet ze echter te vaak gebeuren dat ouders pas in staat zijn te komen op het moment dat het al niet goed gaat met een kind. Een keer in de maand driekwartier vrij maken om voor je kind iets langer te blijven, is volgens haar niet teveel gevraagd. Iedereen is druk, het is maar net waar je het kwartje neerlegt, hoe belangrijk vind je de ontwikkeling van je kind? Dat de kinderopvang aanvankelijk is ontworpen om ouders te ontlasten zodat ze kunnen werken, weet Katrien. Maar hierbij benoemt ze ook dat de wetenschap tegenwoordig heel erg hamert op de kwaliteit van de kinderopvang, juist omdat het zo'n belangrijke ontwikkelingsfase is. Katrien geeft aan dat de werkplaats zoals ze hem zou willen, nu nog niet zichtbaar is in de praktijk, maar dat ze de omslag er wel ziet komen. Ze zegt gewoon te willen beginnen. Groot denken, maar klein starten en kijken wat het oplevert.

Het idee dat Katrien hiervoor heeft is een OnderwijsParty, of een andere naam. Maar in ieder geval ziet zij een aanvul set voor zich van het multiculti spel en het altijd wat spel met thema's rondom school, opvang en ontwikkeling van kinderen. Aan de hand van situatieschetsen kunnen ouders met elkaar in gesprek. Dit kan in dezelfde vorm als de andere spellen, in categorieën van 0-6, 6-12 en 12-18. Of misschien vanwege de specifieke aandacht die nodig is voor de kinderopvang 0-4, 4-12, 12-18. De thema's kunnen gaan over bijvoorbeeld voorlezen, ontbijten, bijdragen aan de school loopbaan, voorlopen, achterlopen en voor de baby's kan het dan ook nog weer heel specifiek gemaakt worden. En naast die thema's kan het dan soms ook nodig zijn om een actueel thema vanuit de school of kinderopvang, zoals pesten, met ouders te bespreken omdat zij hier ook veel van weten.

Analyse interview Marit Versteeg – De Balledotjes

Interview Marit Versteeg

Leidinggevende De Balledotjes

Dinsdag 10 april 2017, Rossum

Thema's & Labels

Thema	Fragment	Label
Beleid over ouderbetrokkenheid	Nee dus, kort antwoord	Geschreven beleid
	We hebben wel beleid geschreven voor de OC, dus wat hun betrekking is van op het kinderdagverblijf en wat er van hun verwacht wordt qua ouderbetrokkenheid, maar niet voor ons specifiek.	Oudercommissie
	Dat hun wel in ieder geval er voor zijn om ouders ook weer op de hoogte te stellen van dingen die ze horen vanuit ons. Dat is hun taak binnen het kinderdagverblijf	zenden
	Ja hun zijn de oren van de ouders eigenlijk, dus hun zorgen ervoor dat de informatie die nieuw binnen komt bij hun aankomt en daarna ook weer doorgespeeld wordt aan ouders.	zenden
	Dat heeft te maken met het beleid en alle dingen die binnen het kinderdagverblijf veranderen. Dus ze hebben inspraak in als de tarieven veranderen, als we speeltoestellen aan gaan schaffen. Ja eigenlijk alles gewoon wat er binnen het kinderdagverblijf gebeurt, wat nieuw is en anders wordt, daar hebben ze inspraak in. En dat mogen hun dan ook weer doorspelen aan ouders en wat daarin hun mening is.	inspraak
	Ja, als dat nodig is wel ja. Daar hebben hun natuurlijk de meeste zeggenschap in. Maar het is wel belangrijk om dan om je heen te vragen wat anderen daar van vinden. Ze kunnen met z'n drieën niet beslissen wat hier gaat gebeuren zegmaar.	inspraak
	Die bestaat nu hier uit drie ouders ja.	Oudercommissie
	En ze hebben zeggenschap, ze hebben niet perse beslis eh. Ze maken niet de beslissing, dat zijn wij natuurlijk zelf nog steeds. Maar ze hebben wel zeggenschap en ze mogen wel meedenken.	inspraak
	Als er goede ideeën komen, ja het meeste wat er veranderd aan het beleid zijn dingen van buitenaf die voor de wet gewoon moeten natuurlijk. Voor de rest zal er niet heel veel veranderen, maar goed als er goede ideeën hier binnen komen en het past binnen onze visie en binnen ons beleid wat er al is, dan kan het altijd een aangename aanvulling zijn.	inspraak
	eehh, daar wordt zeker ook naar gevraagd en op dit moment qua ouders denk nog niet zoveel, maar wat ik al vertelde we zijn natuurlijk pas vijf jaar geleden gestart en we groeien nog steeds. En elke keer komt er weer iets bij waarvan je denkt van daar kunnen we wel ouders ook bij gebruiken. Dus we zijn nu heel actief met de oudercommissie om er voor te zorgen om alles beter te krijgen en elke keer nog mooier en nog beter voor de kinderen. En daar is hun mening toch wel heel	Ontvangen inspraak Oudercommissie

	belangrijk in, van ouders èn van medewerkers. En de medewerkers hoor je dan via de vergaderingen die we hebben, team meetings die we met elkaar hebben en daar komt al wel vragen en opmerkingen naar boven waar je ook wel weer wat mee kan.	
Praktijk van ouderbetrokkenheid	Wij spelen alles door aan hun en hun spelen het weer door naar de ouders als het goed is.	zenden
	Ik denk voorheen nog niet, maar sinds de OC zich zo inzet zoals nu, dat ze ook echt ouders erbij willen gaan betrekken en meer met mailing gaan doen ook. Want dat deden we eigenlijk ook nooit. Het was meer via mond op mond en briefjes en dat soort dingen. Maar nu gaan ze echt mails rond sturen met vragen en ze zijn ook bezig met dat ehm. Om te kijken wat de tevredenheid is zegmaar. Dus de tevredenheid onder ouders over het kinderdagverblijf in het geheel. Dus daaruit komen dan ook wel weer opmerkingen of ehm dingen van ouders uit. Ze betrekken ze nu wel meer erbij.	ontvangen
	Maar of er echt specifiek van ouders wordt, weten wat er van hun verwacht wordt. Ik denk dat heel weinig ouders zich echt inzetten voor eh voor het kinderdagverblijf. Daar moet je wel echt naar vragen. Het is niet dat ze een idee hebben en denken van goh dat ga ik eens vertellen ofzo, dat maak je weinig mee.	ontvangen
	Dus we proberen wel met al hun opmerkingen en alles wat we dan binnen krijgen wel echt iets te doen. En er ook voor te zorgen dat daar aan gewerkt wordt om dat zo te krijgen, als het haalbaar is he.	samenwerken
	Nouja net als gister hebben we filmavond gehad hier. Dus dan worden ouders natuurlijk door ons erbij betrokken omdat we willen laten zien ja wat we nou allemaal precies doen. Dus we hebben een uur lang een film afgespeeld met daarin allemaal kleine fragmentjes van een paar maanden filmen van ons.	Zenden mogelijke betrokkenheid
	Maar ja een groot deel was er in ieder geval en ze waren allemaal heel enthousiast. En dan merk je gewoon wel dat dat voor hun natuurlijk ook gewoon heel leuk is. Omdat ze hun kind wegbrengen en ophalen en daar tussen zie je eigenlijk niks.	zenden
	Proberen we op Facebook nu wel een hoop te laten zien, maar ja dat beweegt ook niet.	zenden
	door ze af en toe uit te nodigen voor activiteiten. hier beneden hebben we bijvoorbeeld paaseieren zoeken of het kerstontbijt. Dat zijn allemaal dingen waar ouders dan voor uitgenodigd worden, waardoor ze ook weer meer betrokken worden bij het kinderdagverblijf.	Mogelijke betrokkenheid
	Sowieso dan 's morgens en 's middags dus met brengen en ophalen en dan hebben we twee keer per jaar een tien minuten gesprek. Dus dat ouders mogen komen en dat is anders dan de overdracht die tussen alle kinderen en ouders is natuurlijk. Om eens te gaan zitten en specifieke vragen te stellen. Waarbij ook de ontwikkelvorm of de ontwikkelingen worden	Mogelijke betrokkenheid

	doorgenomen en dat ze ook iets meer te horen krijgen dan alleen 'het ging goed vandaag en we hebben brood gegeten en haha buiten gespeeld' maar ook echt op andere vlakken.	
	er wordt echt geschreven wat er op dat moment speelt. Hoe de motorische ontwikkeling is, hoe de sociale ontwikkeling is. Nou het welbevinden vindt ik heel belangrijk van de kinderen. Hoe ze zich in de groep voelen en hoe ze zijn. Dat is leuker om terug te lezen voor ouders dan dat ze maar een standaard lijstje krijgen met ja en nee. Op die manier. We proberen ze wel echt ook daarmee betrokken te laten zijn, doordat ze meer zien en meer horen.	Zenden betrokkenheid
	Ja dat ligt er aan hoeveel tijd ouders nemen voor overdrachten. Want wij zien natuurlijk hier alleen even. Ik bedoel bij de baby groepen heb je een overdrachtsschrift en daar wordt heel veel in geschreven. Dus daar staat dan meestal wel hele verhalen in van thuis. Ja dat heb je bij peuters bijvoorbeeld niet. Daar is het echt 's morgens de overdracht en 's middags met halen hoor je wel eens wat, maar niet uitgebreid over wat ze kunnen of eh.	Betrokkenheid ontvangen
	Ja de ene heeft dat meer dan de ander. Alleen, met eh, af en toe heb ik wel eens het idee met als je ze adviezen wil geven of dat soort dingen. Dat ze alsnog blijven denken dat hun het toch goed doen, terwijl je hier toch wel verschillen ziet in kinderen. En ja dan kan je je wel eens niet gehoord voelen, maar goed het blijft wel hun kind. Wat ze daarmee doen is dat toch wel aan hun. Je kan het een paar keer aandragen, maar ja als ze er niets mee doen dan houdt het op.	Zenden betrokkenheid
	Dat doen we wel ja, nou ja in hoeverre je dat mag. Je kan natuurlijk zeggen wat jouw gedachte erover is. En dat je ziet dat sommige kinderen en dat hij diegene dat dan niet doet. Je mag natuurlijk nooit zeggen dat is dat of nou gaat er iets niet goed. Zo erg is het nou ook weer niet, maar je kan wel met ze meedenken.	samenwerken
	En ze ook bijvoorbeeld naar mensen toesturen die daar wel verstand van hebben en kijken of ze er daarmee uit komen.	samenwerken
	Nou ja of het niet gewaardeerd wordt dat is anders, ik meer gewoon dat ze denken van ja. Ik denk wel dat het gewaardeerd wordt maar of ze het naleven is dan het tweede. En dat hoeft op zich natuurlijk ook niet want ik ben geen dokter en ik ben ook geen consultatiebureau en ik ben ook geen. Maar goed je ziet wel verschillen.	samenwerken
	Nou ja op dit moment, ja goed. Ik denk wel dat iedereen heel enthousiast en tevreden is en zich goed kan vinden in onze visie. En eh we horen geen klachten in ieder geval.	betrokkenheid
	de opkomst ziet van gister denk ik van nou, die betrokkenheid is er wel en ze waarderen dat wel echt wat we doen.	Betrokkenheid praktijk

	Ik denk dat heel veel ouders zich wel betrokken voelen, maar niet per se participeren in alles wat we doen. Ze zijn niet overal bij, maar ik weet wel dat ze tevreden zijn en wel dat ze zich prettig voelen hier, dat wel.	Betrokkenheid praktijk
	Ik weet wel van dat deel dat ze wel waarderen wat we doen en wel tevreden zijn en zich wel betrokken voelen bij het kinderdagverblijf. En er de volgende keer misschien wel bij zijn, het is niet dat die mensen er dan ook nooit komen.	Betrokkenheid praktijk
	Hmm, die zijn er wel. Maar gelukkig heel weinig. Die kun je wel op drie vingers tellen bijvoorbeeld. Die heb je er altijd bij. Er zijn altijd mensen die zich die gewoon niet op hun plek zijn misschien maar toch niet weg gaan. Op die manier. Maar gewoon alles wat hun niet precies niet zint, niet goed vinden en dus zeggen van het is niet goed. Ja die hou je er ook bij.	Betrokkenheid praktijk
	Door hun wel ja en daar kunnen wij dan alles aan doen om te zeggen hoe wij denken dat het dus op die manier wel goed is, maar goed dat blijft gewoon ketsen en dat is gewoon, hun denken daar gewoon anders over. Maar ja dat mag ook. En er wordt naar geluisterd en mee gedaan wat we kunnen. Maar wel op een redelijke manier. Dus als het van een vlak komt waar gewoon waar op dat moment gewoon iets niet redelijk is, ja dan kunnen wij daar ook niet anders op reageren dan dat we doen. We proberen het voor iedereen zo fijn mogelijk te krijgen, laat ik het daar op houden. En ook echt met alles wat we binnen krijgen aan reacties of misschien wel nou ja dingen die niet zo fijn zijn, om daar wel iets mee te doen.	Ontvangen Samenwerken
Visie op ouderbetrokkenheid	Om het samen nog meer mooier en beter te maken, dat is toch waar je naar toe wil.	samenwerken
	Ik vind ouderbetrokkenheid heel belangrijk. Sowieso omdat we naar een goede kinderopvang willen en dat we willen zorgen dat ouders zich thuis voelen. Nouja als je betrokkenheid hebt, dan voel je je ook ergens thuis.	betrokkenheid
	Dat ouders zeker wel inspraak moeten hebben om het te krijgen zoals hun het willen zien zegmaar.	inspraak
	Dus ja, en daaruit hoop je dan natuurlijk ook weer betrokkenheid terug te krijgen van ouders doordat ze zien wat we doen. En ze toch wel inzien ja hoe leuk we het hebben met hun kinderen en wat we daar allemaal voor doen.	zenden
	Ja en als je iets verteld dat je het idee hebt dat je ook gehoord wordt. Dat is voor beide kanten denk ik belangrijk. Terwijl, wij proberen hun erbij te betrekken door ze elke dag een overdracht te geven waarin ze horen hoe de dag is geweest en hoe het is gegaan. Ja van hun verwacht je dan weer dat stukje betrokkenheid terug doordat ze bijvoorbeeld in het overdrachtsschriftje schrijven van eh nou ja dit of dat is er veranderd thuis en dat ze 's morgens ook de tijd nemen met overdragen van het kind om dan even te zeggen wat hoe de nacht is gegaan bijvoorbeeld. Of dat	communicatie

	er iets veranderd is in de voeding of. Tja de communicatie is wel een van de belangrijkste dingen om goed ouder contact te hebben en goede betrokkenheid	
	Nou op zich wel, ik denk dat net als zo'n avond als gister, waar je toch wel een paar maanden tijd in steekt. Dan verwacht ik vanuit hun wel de betrokkenheid dat ze ook komen naar zulk soort avonden. En als de OC ze vraagt om hun mening, dat daar ook antwoord op gegeven wordt.	Mogelijke betrokkenheid
	Eh ja communicatie hoort daar toch ook weer het meest bij denk ik ja. Je bent denk ik alleen maar betrokken als je communiceert anders sowieso niet.	Communicatie betrokkenheid
	Ehm ja, empathisch vermogen is daar natuurlijk een groot stuk van. Dat je je kan inleven in ouders en ook al zijn het misschien niet jouw type mensen dat je dan toch. Ja hoe moet je zo iets netjes zeggen. Dat je je kan inleven in iemand anders en ook op hun manier dan wel met ze kan blijven communiceren. En ja een goed gevoel geven is belangrijk om ze ergens betrokken bij te laten voelen natuurlijk. Kortom alles valt of staat gewoon bij communicatie ja. Die vaardigheid heb je hier wel echt nodig	Communicatie
	Ik denk dat als ze zich goed voelen, dat je je hier wel betrokken bij de rest ook voelt.	betrokkenheid
	En dat zorgt ook weer voor betrokkenheid natuurlijk. Dat je laat zien dat je je betrokken voelt bij hun kind, waardoor hun zich weer betrokken voelen bij de kinderopvang.	betrokkenheid
	Ja maar ik denk niet dat dat per se vanuit hun zelf zou moeten komen. Ik denk wel dat je daar wel iets voor moet doen. Ik snap ook wel, ik bedoel als bij mij alles goed gaat dan vraag ik ook niet verder en denk ik ook van is wel goed zo.	ontvangen
	Nou ik denk dat een ouder die zich hier niet prettig voelt, zich ook niet betrokken voelt bij heel dit gebeuren toch.	betrokkenheid
	Nee, dus als ze goed in hun vel zitten en je kan goed met iemand praten en je komt hier graag en die komt gewoon binnen, dat is al, dan heb je de helft al gewonnen denk ik.	betrokkenheid
	En dat er dan een groot deel ook weer participeert in dingen die je inbrengt, dat is dan heel fijn.	ontvangen
	ik denk dat meer mensen zich betrokken voelen dan dat ze ook echt iets toevoegen	ontvangen
Wensen mbt ouderbetrokkenheid	Nou waar we nu naar toe aan het werken zijn met die klant tevredenheidsonderzoek. Dat vind ik wel heel erg belangrijk	Mogelijke betrokkenheid
	een keer in de zoveel tijd eens aan iedereen vraagt hoe ze over bepaalde zaken denken en ja. Dat zou ik graag doen. Gewoon eens wat meer terug horen van wat hun vinden van, ook al is iedereen heel tevreden en heb je geen klachten	ontvangen

	Maar vanuit ons zouden we daar wel meer mee kunnen doen in ieder geval, vaker naar kunnen vragen en maar dat is meer voor jezelf dan	Mogelijke betrokkenheid
	op het moment dat je ze echt nodig hebt, dan zou het meer kunnen zijn misschien	ontvangen

Samenvatting

Kinderdagverblijf De Balledotjes heeft geen specifiek beleid geschreven over het onderwerp ouderbetrokkenheid, ook is er niemand met de functie om specifiek met dit onderwerp bezig te zijn. Wel is er beleid geschreven voor de oudercommissie, over wat hun betrekking is op het kinderdagverblijf en wat er van hen wordt verwacht met betrekking tot ouderbetrokkenheid.

De huidige oudercommissie van kinderopvang De Balledotjes bestaat momenteel uit vier ouders. Dit zijn ouders van kinderen die naar de buitenschoolse opvang gaan van De Balledotjes en twee van hen hebben ook een kindje die naar het kinderdagverblijf van De Balledotjes gaat*.

(*Deze informatie heeft Marit na het interview nog doorgegeven en is dus niet opgenomen in de transcriptie van het interview.)

Marit beschrijft de oudercommissie als de oren van de ouders. De oudercommissie krijgt het te horen als er veranderingen plaats zullen gaan vinden binnen De Balledotjes en speelt dit vervolgens door naar de ouders en mag hen hierover om hun mening vragen. De oudercommissie heeft recht om in te spreken in en mee te denken over het beleid en ook allerlei praktische zaken, van de wettelijke verandering van tarieven tot de aanschaf van speeltoestellen. Hierin heeft zij echter geen beslisrecht. Dit ligt nog altijd bij het management.

Informatie vanuit het management gaat via de oudercommissie richting de ouders en vragen en meningen van de ouders gaan via de oudercommissie naar het management. Dit laatste aspect krijgt sinds kort meer aandacht dan voorheen. In een recente oudercommissie bijeenkomst is het belang van de mening van ouders voor de kwaliteit van de kinderopvang benadrukt en is er besloten om hier meer aandacht aan te besteden. Concreet houdt dit in dat er meer gevraagd gaat worden naar de tevredenheid van ouders. In welke vorm dit precies gaat gebeuren, wordt nog over na gedacht. Voorheen gebeurde dit mondeling en met briefjes, nu gaat er echt een tevredenheidsonderzoek plaats vinden om de mening van ouders te horen en hier iets mee te kunnen doen. Marit is van mening dat ouders zeker inspraak moeten kunnen hebben om de opvang van hun kind zo te krijgen zoals zij dat graag zouden willen zien. Ook de mening, vragen en opmerkingen van medewerkers worden op prijs gesteld. Deze komen naar voren in de teammeetings en hier zit af en toe iets tussen waar wat mee gedaan kan worden.

Op de vraag over hoe ouderbetrokkenheid wordt vormgegeven in de praktijk, benoemt Marit de volgende dingen:

- Ouders krijgen informatie vanuit de oudercommissie
- Ouders wordt om hun mening gevraagd
- Wanneer opmerkingen van ouders en pedagogisch medewerkers haalbaar zijn, wordt hier iets mee gedaan om het samen nog mooier en beter te maken
- Ouders krijgen te horen en waar mogelijk ook te zien wat hun kind doet en hoe hun kind zich ontwikkelt middels de dagelijkse overdracht bij het brengen en ophalen van hun kind
- Voor de baby's wordt gebruik gemaakt van een overdrachtsschrift, voor peuters is de overdracht alleen mondeling
- Op de besloten Facebookpagina van De Balledotjes worden berichten en foto's geplaatst die ouders

kunnen bekijken

- Twee keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een tien minuten gesprek, waarin hen aan de hand van het ontwikkel volgsysteem wordt verteld en laten zien hoe het met hun kind gaat
- Af en toe worden er door de pedagogisch medewerkers adviezen gegeven aan ouders met betrekking tot hun kind. Er wordt meegedacht met ouders en/of doorverwezen naar specialisten wanneer een kind dingen anders doet dan andere kinderen. Dit wordt wel gewaardeerd, maar de adviezen worden niet altijd opgevolgd
- Er worden activiteiten georganiseerd als een filmavond, waarop het kinderdagverblijf beeldmateriaal laat zien van de kinderen op het kinderdagverblijf, paaseieren zoeken of een kerstontbijt.

Marit benoemt dat ze hoopt ook weer betrokkenheid terug te krijgen van ouders door zelf veel te laten zien van wat ze doen.

Marit verwacht van ouders dat zij:

- aanwezig zijn bij georganiseerde activiteiten
- hun mening geven als de oudercommissie hen daar om vraagt
- communiceren met het kinderdagverblijf
- veranderingen in de thuis situatie of voeding doorgeven
- de tijd nemen om een goede overdracht te doen

Over de betrokkenheid vanuit de ouders zelf bij het kinderdagverblijf en bij hun kind, wordt door Marit verder nog het volgende gezegd:

- Een ouder die uit zichzelf een idee vertelt, komt weinig voor. Hier moet je specifiek naar vragen
- In het overdrachtsschrift van sommige baby's staan hele verhalen van hoe het thuis gaat
- Tijdens de overdracht 's morgens en 's middags over de peuters, wordt er over het algemeen door ouders niet uitgebreid gesproken over wat een kind thuis al kan
- Ouders die ontevreden zijn, laten weten dat ze dingen niet goed en/of niet fijn vinden. Marit zegt dat dit er gelukkig maar weinig zijn
- Het hoeft niet vanuit de ouders zelf te komen om hun mening te geven en van zich te laten horen. Hier moet je als kinderdagverblijf zelf wel iets voor doen
- Het is fijn als een groot deel van de ouders participeert in de activiteiten die worden georganiseerd. Marit is tevreden over de huidige opkomst.
- De huidige betrokkenheid van ouders bij het kinderdagverblijf is goed. Marit denkt dat ouders enthousiast en tevreden zijn en zich kunnen vinden in de visie van het kinderdagverblijf
- Meer mensen voelen zich betrokken dan dat ze ook echt iets toevoegen. Dit vindt Marit tot nu toe goed genoeg, maar op het moment dat ze ouders echt nodig heeft zou er misschien meer toevoeging vanuit ouders mogen zijn
- Voor de betrokkenheid van ouders is het noodzakelijk dat zij zich thuis voelen bij het kinderdagverblijf en dat er goede communicatie is tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Als je betrokkenheid hebt, voel je je ook ergens thuis

Analyse interview Karen Taal, coördinator – De Bengelenberg

Interview Karen Taal

Coördinator – De Bengelenberg

Vrijdag 14 april 2017, Amersfoort

Thema's & Labels

Thema	Fragment	Label
Beleid over ouderbetrokkenheid	ik weet dat we er iets over hebben staan in het beleid, maar hoe het precies omschreven is weet ik niet. Wel hoe wij zegmaar invulling daaraan geven.	Geschreven beleid
	Ehm verder hebben wij ook een oudercommissie waar wij ons pedagogisch werkplan en de risico inventarisatie en alles wat zegmaar speelt, bespreken wij met hen. En zij nemen ook een actieve rol in, .. zodat zij ook zichtbaar worden voor andere ouders	Oudercommissie
	Nu drie ouders.. en we zijn nog mensen aan het werven, omdat de verdeling is nog niet helemaal optimaal. Want we hebben buitenschoolse opvang en peuterwerkplaats en kinderdagverblijf en het is nu nog heel erg op de bso georiënteerd, de oudercommissie	Oudercommissie
	het pedagogisch beleid staat sowieso op onze website, ouders kunnen dat van De Bengelenberg staat in het ouderportaal dus ouders kunnen dat inzien. Met het welkom gesprek vertel ik ook wat er in ons beleid staat.	Geschreven beleid
	maar ik denk dat veel ouders het niet actief lezen. Pas als ze ergens tegen aan lopen	Geschreven beleid
	dan zouden we dat misschien wat meer uit moeten vragen ook bij ouders.	Zenden, ontvangen
	En als er wijzigingen zijn in het pedagogisch beleid, dan worden die besproken met de oudercommissie en daarna wordt het uitgerold naar alle ouders. En dat wordt via een nieuwsbrief wordt dat dan gestuurd naar ouders	zenden
	We hebben ook een beetje een slogan waarom we dingen doen die we doen. He dat je dat ook moet leggen aan de ouders	Geschreven beleid, zenden
	eigenlijk is ouderbetrokkenheid iets wat heel erg verweven is in ons werk	zenden
	rond de verjaardag van het kind wordt er altijd een oudergesprek ingepland. En alle kinderen worden het hele jaar door geobserveerd door ons zelf. En dan is er altijd rond de verjaardag van het kind één iemand die de observatielijst invult. Observatie welbevinden. Hoe zien wij het kind, zit het kind lekker in zijn vel. En die collega maakt dat ook een afspraak met de ouders voor een tien minuten gesprekje, inderdaad een oudergesprekje.	Mogelijke betrokkenheid geschreven beleid
Praktijk van ouderbetrokkenheid	Wat wij doen is een paar keer per jaar een activiteit organiseren waarbij we ouders ook uitnodigen om eerder te komen of juist in de ochtend wat langer te	Mogelijke betrokkenheid

	blijven. En dat kan zijn in de vorm van een zomerfeest 's middags, een paasontbijt met Pasen bijvoorbeeld	
	Ja, want we hebben het op een gegeven moment opgehangen en dan krijg je eigenlijk geen reactie. We hebben ook via ons ouderportaal een berichtje gestuurd, eigenlijk ook geen reacties. Of een ouder die dan stuurt, ja ik wil wel meedenken maar ik wil me niet vastleggen in een oudercommissie zo.	Zenden mogelijke betrokkenheid
	En ik merk dat als je ouders echt persoonlijk benadert, zo van joh is dit niet iets voor jou, dat ze dan. Ja ik weet ook niet of ze dan misschien geen nee durven zeggen, maar. Dat ze dan ineens zoiets hebben van oh ja maar wat houdt het dan eigenlijk in? Nou ja dan ga je het nog een keer vertellen en dan ja zijn ze toch eigenlijk wel geïnteresseerd, dus dat werkt wel het beste.	Mogelijke betrokkenheid communicatie
	Heel veel ouders die, ik denk dat ze wel willen. Maar dat ze gewoon zo'n druk leven hebben, met werk en ja gezin. Dat ze zoiets hebben van nou ja moet ik me daar aan vast leggen?	Mogelijke betrokkenheid
	in het dagelijks contact natuurlijk met de pedagogische werkers, zijn er ouders inderdaad die ideeën hebben. Of kan het niet beter zo of wat hebben jullie dit super gedaan	ontvangen
	ik moet ook zeggen dat alles hier eigenlijk heel goed reilt en zeilt. Dus misschien dat ouders ook niet de noodzaak voelen om dan betrokken te zijn zegmaar. Tenminste om bij het beleid betrokken te zijn.	Ontvangen mogelijke betrokkenheid
	Ja als er hier nou echt dingen zijn waar ouders echt tegen aanlopen dan hebben ze misschien eerder zoiets van nou ik wil wel meedenken over oplossingen	Ontvangen mogelijke betrokkenheid
	En ik merk ook met die activiteiten die we organiseren, dat heel veel ouders ook echt wel proberen om ruimte te maken in hun agenda om er bij te zijn. Soms lukt het niet, maar ik merk wel dat ouders dat wel echt heel leuk vinden.	Mogelijke betrokkenheid
	je hebt wel ouders zegmaar die er altijd bij zijn. En sommige ouders ja nooit. En ouders die het echt wel proberen maar het soms niet lukt. Je merkt wel verschil in ouders	ontvangen
	En dan leggen wij ook altijd uit, dat horen we graag 's ochtends want dan weten wij waarom een kind niet lekker in zijn vel zit. Maar je merkt dat je dat heel erg uit moet leggen bij sommige ouders.	Zenden samenwerken
	Ja dat merk je wel en ik verstuur elke maand een nieuwsbrief. En soms dan schrijf ik daar ook een extra stukje in. Of Marijke Kusters onze pedagogisch specialist schrijft daar ook een stukje in.	zenden
	En dan, als je het uitlegt, dan merk je dat ouders daar zich wel in kunnen vinden. Dat ze begrijpen waarom we die betrokkenheid willen	Zenden samenwerken

	Marijke, onze pedagogisch specialist, die merkt wel dingen.. En daar gaat zijn dan mee aan de slag. Dan gaat zij ook zoeken in bepaalde onderzoeken wat daar nou over te zeggen valt. .. En nou ja dat zijn dan ook weer dingen die Marijke dan aan ouders meegeeft	Ontvangen zenden samenwerken
	niet alleen om ouders bij ons te betrekken .. bijvoorbeeld een collega aan een moeder vragen: en hoe bevalt je nieuwe baan? .. En ja daarmee geef je ook de betrokkenheid aan zegmaar bij het gezin.	zenden
	Maar goed, dan overleggen we met die ouder.. Zo zoeken wij heel erg met ouders samen naar oplossingen zegmaar. Hoe kunnen wij hier het een beetje hetzelfde doen als thuis	samenwerken
	wel als ouders er om vragen. We geven niet ongevraagd opvoedingsadviezen en tips. .. als we zegmaar op de groep iets gebeurt en we zien dat een ouder ermee worstelt ofzo, dan kun je natuurlijk wel iets zeggen. Maar we hebben best wel regelmatig ouders die dan vragen:.. Horen jullie andere ouders daar wel eens over? Wat kan ik ermee? Wat kan ik er aan doen? En dat zijn dingen die wij dan dus bij Marijke neerleggen	Ontvangen zenden samenwerken
	sommige ouders moeten wel echt een drempel over om dat te vragen. Terwijl andere ouders vragen elke week wel iets.	ontvangen
	je merkt dat ouders dat niet onderling zo aan elkaar vragen. Tenzij ze privé ook met elkaar betrokken zijn.	behoefte
	En dat is ook wel echt een moment waarin ouders dieper op dingen in gaan en ook wel echt durven te vragen van: wij merken dit, hoe doen jullie dat hier? Dat ze ook wel meer advies durven te vragen.	Ontvangen samenwerken
	Ja en naast die oudergesprekken hebben we dan in ieder geval twee keer per jaar, maar vaak wel iets meer ouderbetrokkenheid. Of ouderbetrokkenheid, een ouderactiviteit	Mogelijke betrokkenheid
	dat zijn ook wel echt wel leuke momenten waarop je ouders dan echt even spreekt, buiten het hectische ophaalmoment om zegmaar. Dan heb je ook wat meer tijd om met ouders te praten.	communicatie
	elke maand een nieuwsbrief naar ouders met daarin bijvoorbeeld het huidige thema	zenden
	Ja en wat je dan ziet is dat wij dus in een kringgesprek of aan tafel, hebben we het daarover met de kinderen. Laten we ook de foto's zien. En van die momenten maken wij ook weer foto's die ouders dus thuis zien. Dus ze zien ook dat er echt wat mee gedaan wordt. Dat we het niet zomaar vragen. Dan ja, dan merk je ook dat ouders zich meer betrokken voelen zegmaar. Want dan hebben zij natuurlijk ook meegeholpen aan het thema wat wij nu doen, om het levendig te maken voor de kinderen. Dus ja, als jij inderdaad zegt ouderbetrokkenheid. Dan denk ik: ja dat zit zo verweven gewoon in alles wat wij doen	Ontvangen, zenden

We hebben ook ouders die dan bijvoorbeeld aanbieden van: nou ik heb thuis een hele stoere motor, zal ik even langs komen rijden? Dat is natuurlijk weer een stap verder. En dan neem je als ouder echt deel zegmaar aan een activiteit zelf met de kinderen. Dus dat zie ik dan meer als participatie. .. het meedenken en het communiceren is ook een vorm van betrokkenheid maar niet perse participeren.	ontvangen
we kunnen dat wel allemaal gaan kopen bij de bouwmarkt, maar als iemand dat thuis nog ergens op zolder heeft liggen dan scheelt dat. En dan zie je ook dat ouders, sommige ouders, actief op zoek gaan. Ook bij opa's en oma's gaan navraag doen of bij de buren en uiteindelijk met een hele zak binnenkomen met allemaal spullen erin. En het leuke daarvan is dan, dat als ouders daarmee. Of als de kinderen daarmee dus gaan spelen, wat ik net ook al zei. Wij maken dan foto's van zo'n moment en ja dat de ouders dat dus thuis ook weer terug zien op de foto's.	Ontvangen, zenden
En dan worden ze ook gemotiveerd om de volgende keer als er iets gevraagd wordt. Oh ja. Om dan ook mee te helpen en mee te denken	zenden
sommige ouders die zijn zo betrokken dat ze dus ter plekke op de groep, bij het brengen of bij het halen, op hun mobiel filmpjes gaan laten zien van hun kind vanuit het weekend of wat dan ook. En ook vertellen van: oh ja nee maar dit doen we thuis, en dat doen we thuis. En: oh ja nee daar heb ik ook nog een leuke foto van. Nou ja zegmaar een heleboel laten zien	ontvangen
En dan leer je een ouder wat beter kennen en na een paar weken of maanden, blijft een ouder ineens wat langer en luistert hij wel naar wat je te vertellen hebt. En gaat hij ook wat over thuis vertellen. Dat ik zoiets had van: oh je bent dus wel heel erg betrokken, alleen ja, wist je jezelf geen houding te geven bij mij. Of in het contact met mij ofzo	Ontvangen communicatie
wij proberen ouders nog wel te begeleiden met het brengen en halen... dan proberen wij ook wel tips te geven. Bijvoorbeeld met brengen.	Zenden samenwerken
sommige ouders lijken dan misschien niet zo betrokken. Maar ja dat heeft dan andere redenen.	ontvangen
elke maand een nieuwsbrief. Uiteenlopende dingen staan daar dan in. En nou ja het komt echt nauwelijks voor dat ouders dan daar op reageren	Zenden, ontvangen
niet op zo'n nieuwsbrief. Wel in het persoonlijk contact. Maar daar merk je ook heel erg verschil met ouders.	ontvangen
er zit eigenlijk een heel groot gebied tussen van ouders die gewoon zoiets hebben van: oh het loopt hier allemaal prima, ik heb niets te klagen en het loopt allemaal goed. Ja die je dan niet hoort	ontvangen
met zo'n zomerfeest. Dan probeer ik ook altijd om. Er moet natuurlijk van alles geregeld en klaar gezet	Communicatie, zenden

	worden. Dan probeer ik ook altijd om dan tijdens zo'n feest, dat ik zelf niks hoeft te doen zegmaar. Zodat ik mijn handen vrij heb om wel gewoon echt overal een praatje te kunnen maken.	
Visie op ouderbetrokkenheid	wij willen het heel graag samen doen met ouders. He niet dat ouders zegmaar hun kind brengen en aan het einde van de dag ophalen en dat is het	samenwerken
	En zo leer je ook ouders kennen in hoe zij thuis zijn en heel veel ouders waarderen dat wel.	samenwerken
	dat wij niet een plek zijn waar ouders hun kind kunnen dumpen omdat ze moeten werken. Zo van, nou hier heb je het en einde van de dag haal ik het weer op	ontvangen
	het heel graag samen willen doen met de ouders	samenwerken
	elk kind uniek is. En kinderen krijgen natuurlijk thuis een bepaald soort opvoeding en ja wij hebben ons eigen beleid qua opvoeding. Maar ik denk dat die wel heel erg aansluit bij wat de meeste ouders ook thuis doen	samenwerken
	En dingen die bij ons anders zijn, dat mag ook. Maar dat het toch wel een veilig gevoel geeft voor de kinderen	samenwerken
	Ik denk dat een ouder wel heel betrokken kan zijn, zonder actief deel te nemen aan feestjes of dat soort activiteiten die wij doen	ontvangen
	Ja dat er in ieder geval ruimte is met brengen en ophalen om even met die ouder een gesprekje te hebben over het kind	Zenden, ontvangen, samenwerken, communicatie
	nou dan verwacht ik dat die collega ook even belt met de ouder van: dit is er gebeurd en excuses aanbiedt en wat wil je nu dat we doen?	Zenden, samenwerken
Wensen mbt ouderbetrokkenheid	Maar dat, ja soms denk ik van: oh, waarom krijg ik niet meer reacties. Goh je schreef dit, hoe zit dat dan. Of ik ben het hier niet mee eens. Of juist wat fijn dat jullie het op die manier doen	ontvangen

Samenvatting

Opmerking: Omdat er veel overlap is in de twee interviews die gehouden zijn op de Bengelenberg, is er voor gekozen om de samenvatting van het interview met Karen Taal, de coördinator, aan te vullen met informatie vanuit het interview met Marijke Kusters, de pedagogisch specialist.

In het pedagogisch beleid van kinderdagverblijf De Bengelenberg staat een stuk beschreven over ouderbetrokkenheid. Onder andere de slogan van SKA die zo iets gaat als 'waarom we dingen doen die we doen', dit impliceert dat je ook verantwoording moet afleggen aan ouders. Dit pedagogisch beleid staat op de website van het kinderdagverblijf en ouders kunnen dit ook via het ouderportaal inzien. Ook met het welkom gesprek wordt door Karen, de coördinator, aan ouders verteld wat er in het beleid van het kinderdagverblijf staat en wat er van de ouders verwacht wordt betreffende hun betrokkenheid. Karen denkt dat veel ouders niet actief het beleid lezen, maar dat ze dat pas doen op het moment dat ouders ergens tegen aan lopen.

Ouderbetrokkenheid krijgt op verschillende manieren vorm in de praktijk. Zo is er een oudercommissie, bestaande uit drie ouders, met wie het pedagogisch werkplan, de risico inventarisatie en eigenlijk alles wat

speelt wordt besproken. Marijke, de pedagogisch specialist benoemt dat ze van horen zeggen weet dat de oudercommissie graag wil meedenken over het dagelijkse reilen en zeilen van de kinderopvang, maar dat deze ambitie in de praktijk vaak te hoog blijkt te zijn. De oudercommissie neemt een actieve rol in zodat zij ook zichtbaar wordt voor andere ouders. Momenteel wordt actief naar ouders vanuit het kinderdagverblijf gezocht die deel willen nemen aan deze oudercommissie, omdat deze nu vooral georiënteerd is op de buitenschoolse opvang. Bij deze werving wordt duidelijk dat er eigenlijk alleen reactie komt wanneer een ouder persoonlijk wordt aangesproken, maar dat veel ouders aangeven wel mee te willen denken maar zich door drukte niet vast te willen leggen in een oudercommissie. Volgens Karen kan het ook meespelen dat veel ouders het eigenlijk wel goed vinden gaan en daardoor niet de noodzaak voelen om bij het beleid betrokken te zijn.

Naast de oudercommissie zijn er verschillende manieren waarop ouders betrokken kunnen zijn, namelijk:

- Door het doen van een goede overdracht bij het brengen van hun kind en het ontvangen van de overdracht van de pedagogisch medewerker bij het ophalen van hun kind. Marijke is van mening dat er vanuit het kinderdagverblijf een goede overdracht wordt gedaan. Ook is zij van mening dat ouders hier niet altijd voor open staan omdat ze te vol zitten, hier heeft zij ook begrip voor.
- Een keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een tien minuten gesprek over het kind aan de hand van de observatielijst welbevinden
- Een paar keer per jaar (in ieder geval twee) wordt er een activiteit georganiseerd waarbij ouders worden uitgenodigd om 's morgens iets langer te blijven of 's middags iets eerder te komen, bijvoorbeeld in de vorm van een paasontbijt, zomerfeest of een winterwonderland lampjestocht. Karen geeft aan dat ouders wel echt proberen hier bij te zijn omdat ze het erg leuk vinden.
- Zo nu en dan worden ouders gevraagd of ze eventueel materialen in huis hebben die nodig zijn voor activiteiten op de groep
- Ouders worden eens in de zoveel tijd benaderd om mee te denken, middels een raadpleging met stellingen

Ouderbetrokkenheid wordt in de praktijk op de volgende manieren vormgegeven:

- Elke maand verschijnt er een nieuwsbrief, deze wordt geschreven door Karen en bevat bijvoorbeeld het thema wat op dat moment wordt behandeld op de groep en zo nu en dan ook input vanuit de pedagogisch specialist. Ook wijzigingen van het beleid worden middels deze nieuwsbrief bekend gemaakt aan ouders. Karen geeft aan het jammer te vinden dat er weinig tot geen reactie komt op deze nieuwsbrief
- Via het ouderportaal worden ouders op de hoogte gehouden van wat hun kind doet door middel van berichten en foto's. Middels de digitale middelen zoals dit ouderportaal en de mail, wordt het volgens Marijke voor ouders steeds inzichtelijker wat er binnen de SKA gebeurt. Volgens haar kan de hoeveelheid digitale informatie ook nadelen hebben, vandaar dat ouders zelf kunnen aanvinken welke brieven ze wel en niet willen ontvangen.
- Er wordt aan ouders uitgelegd waarom de overdracht 's morgens en 's middags zo van belang is en waarom van hen bepaalde betrokkenheid wordt verwacht. Ouders worden door de pedagogisch medewerkers gezien als meest deskundige over hun kind. Bij het brengen en halen worden ook af en toe tips gegeven aan ouders als daar de openheid voor is.
- Wanneer Marijke als pedagogisch specialist dingen opmerkt, ergens zorgen over heeft of een vraag krijgt vanuit ouders, zoekt zij hier informatie over op die ze mooi mogelijke, geduldige en meevoelende manier aan ouders meegeeft. Ze wil ouders graag het gevoel geven dat ze met hun vragen bij haar en haar ervaren collega's terecht kunnen. Dit kan de betrokkenheid van ouders vergoten, een wisselwerking van twee kanten. Daarnaast is het zo dat pedagogisch medewerkers onderling ook met elkaar en met de pedagogisch specialist overleggen over vraagstukken om een zo goed mogelijke overdracht naar ouders te kunnen doen.

Ook wordt er vanuit het kinderdagverblijf met ouders meegedacht en worden ideeën van ouders serieus opgepakt. Zo is er een kapper aan het kinderdagverblijf, kan gebruik gemaakt worden van koffie to go en is er zelfs even een strijkservice geweest.

Over de betrokkenheid van ouders bij het kinderdagverblijf en hun kind, wordt het volgende gezegd:

- Een aantal ouders deelt ideeën met de pedagogisch medewerkers, gewoon in de wandelgangen. Volgens Marijke is er sprake van goede betrokkenheid als ouders de openheid voelen om met elkaar in gesprek te gaan, ook over dingen die minder goed gaan. Tegelijkertijd kan ze zich soms ook verbazen over het feit dat sommige ouders alleen de negatieve dingen door lijken te hebben en te benoemen.
- Sommige ouders zijn altijd aanwezig bij georganiseerde activiteiten. Andere ouders proberen het zo vaak mogelijk. Sommige ouders zijn er nooit. Karen is van mening dat een ouder wel heel betrokken kan zijn zonder actief deel te nemen aan feestjes of activiteiten, door bijvoorbeeld wel mee te denken en goed te communiceren. Daarnaast benadrukt Marijke dat ouders vaak wel betrokken zijn bij de directe zaken rondom hun kind, maar dat ze vaak niet de ruimte hebben voor het grotere geheel.
- Een aantal ouders vraagt eigenlijk elke week wel iets en/of laat veel zien van wat een kind thuis doet, andere ouders moeten echt een drempel over om iets te vragen en/of iets te laten zien of doen het gewoon nooit. Volgens Karen kan het ook zo zijn dat ouders niets van zich laten horen omdat het eigenlijk allemaal wel goed gaat. Daarnaast geeft Marijke aan dat ze denkt te merken dat er sprake is van een bepaalde afname van ouderbetrokkenheid naarmate het kind ouder wordt.
- Het tienminutengesprek is voor ouders een moment waarop ze meer vertellen en ook meer durven vragen
- Ouders geven gevraagde materialen mee die ze thuis hebben liggen of gaan hier actief naar opzoek
- Een enkele ouder stelt zelf voor om te participeren in een activiteit van het kinderdagverblijf

Karen geeft aan graag samen te werken met ouders, zodat het op het kinderdagverblijf grotendeels net zo kan gaan zoals het thuis ook gaat. Wanneer er iets op de groep gebeurt, verwacht zij ook van de pedagogisch medewerkers dat zij ouders bellen om te overleggen wat er gedaan moet worden. Ook benoemt Karen dat ze de communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders bij het brengen en halen erg van belang vindt. Dat sommige ouders minder betrokken lijken, kan volgens haar ook liggen aan het feit dat ouders zich niet zo goed een houding weten te geven in het contact. Vandaar dat ze aangeeft het belangrijk te vinden dat pedagogisch medewerkers het belang van samenwerking en communicatie blijven uitleggen aan ouders. Ook vindt ze het belangrijk dat pedagogisch medewerkers hun betrokkenheid bij het gezin tonen, door bijvoorbeeld te vragen naar de net nieuwe baan van een moeder. Zelf neemt ze tijdens de georganiseerde ouderactiviteiten heel bewust de tijd en ruimte om met ouders in gesprek te kunnen gaan. Karen benoemt zelf dat ouderbetrokkenheid eigenlijk verweven zit in alles wat zij en haar collega's op het kinderdagverblijf doen.

Bij Marijke komt duidelijk naar voren dat de ouderbetrokkenheid op een kinderdagverblijf heel anders is dan op een peuterwerkplaats. Ze benoemt hierbij de mogelijkheid die ouders hebben om aanwezig te zijn bij activiteiten. Ouders die hun kind naar het kinderdagverblijf brengen, doen dat omdat ze moeten werken. Terwijl ouders die hun kind naar de peuterwerkplaats brengen dit doen voor een paar uur en dus vaak juist op die dagen in de gelegenheid zijn om eens te blijven. Marijke vindt de grote betrokkenheid van ouders wel heel positief, maar geeft ook aan dat het een obstakel is als ouders vrij moeten vragen en er dus een andere manier gevonden moet worden om dit te organiseren op het kinderdagverblijf. Ook de hoeveelheid ouder speelt hierbij een rol. Iets is makkelijk te organiseren wanneer het om een kleine hoeveelheid ouders gaat. Wel gunt Marijke elke ouder de gelegenheid om met andere ouders in gesprek te gaan om elkaar vragen te stellen en herkenning te vinden. Ouders stellen onderling eigenlijk geen vragen aan elkaar, behalve als ze privé ook met elkaar betrokken zijn en veel ouders wonen ook niet meer in de buurt van hun eigen ouders en worstelen in die zin alleen. Marijke geeft aan dat hiervoor al mama cafés

zijn in Amersfoort. Hoe dit precies georganiseerd is en door wie, weet ze niet. Wel meent ze dat deze ontmoetingen plaatsvinden binnen een locatie van SKA. De pedagogisch specialist zou het best een goed idee vinden om papa- en mama ochtenden te organiseren in het kindercentrum zelf. Hierbij zegt ze wel dat het dan bijvoorbeeld op twee ochtenden aangeboden zou moeten worden, zodat ouders kunnen kiezen. Of ouders hier ook daadwerkelijk behoefte aan hebben weet Marijke niet, ze zegt ermee te kunnen starten en te kijken of er behoefte aan is. Hierbij speelt volgens haar ook mee dat ze in hun wijk te maken hebben met hoogopgeleide ouders die veel werken. Dit zou een drempel kunnen zijn om mensen bij elkaar te halen, maar ze gunt het wel iedereen.

Analyse interview Marijke Kusters, pedagogisch specialist – De Bengelenberg

Interview Marijke Kusters

Pedagogisch specialist – De Bengelenberg

21 april 2017, Amersfoort

Thema's & Labels

Thema	Fragment	Label
Beleid over ouderbetrokkenheid	Er is zeker beleid. We hebben een oudercommissie die je verplicht moet hebben. En de invulling van de oudercommissie die mag de oudercommissie wel vaak zelf bedenken. He wat voor kant ze op gaan, of ze alleen maar bijvoorbeeld de activiteiten organiseren. Of een ander onderwerp kiezen. Vaak willen ze zich wel met het dagelijks reilen en zeilen "bemoeien", ja bemoeien klinkt niet positief. Maar willen ze graag over meedenken. Die ambitie blijkt in de praktijk wel heel vaak te hoog te zijn.	Oudercommissie inspraak
	Ja en voor de rest zijn er natuurlijk wel dingen vastgelegd voor ouders. Bijvoorbeeld de verslaglegging waar ouders recht op hebben wat beschreven staat. Ouders worden heel erg benaderd voor het ouderportaal ook he. Dus alle berichtgeving gaat naar ouders toe die noodzakelijk is. Voor ouders wordt het wel steeds inzichtelijker wat er gebeurt binnen de Ska. En we hebben natuurlijk ook de jaarlijkse tien minuten gesprekken die je met de ouders hebt. Dus er zijn een heleboel dingen wel beschreven voor ouders.	Zenden geschreven beleid
	Nou we hebben team vergaderingen waarbij punten aan de orde komen, we krijgen mailtjes natuurlijk want tegenwoordig is veel digitaal. Dus je krijgt veel informatie via je mail. En ouders krijgen tegenwoordig ook heel veel via de mail voor informatie.	Communicatie beleid
	er is ook een overkoepelende oudercommissie voor de hele ska	Oudercommissie
	voor de oudercommissie hier drie ouders .. we hebben ook nul gehad dus drie is al weer fijn	Oudercommissie
	Dus daarin zijn ze wel betrokken maar ja weet je het echte beleid wordt toch gevormd door de directie, met input van onder af. En dan wordt het wel gecheckt natuurlijk bij ouders. Daar zijn wel regels voor, maar hoe vaak dat dat plaats vindt weet ik niet.	inspraak
	de coördinator wel de oudercommissie de vergaderingen bijwoont	Oudercommissie
	Als jouw vraag impliceert dat als je het in je pakketje hebt dat het een heel duidelijke functie is, dan vind ik dat niet er uit komen op dit moment.	Geschreven beleid
Praktijk van ouderbetrokkenheid	De mail heeft zijn voor en zijn nadelen, je kan ook overspoelt worden, dan blijkt dat mensen weer niet lezen. Dus volgens mij kunnen ze aanvinken welke brieven ze willen ontvangen.	Zenden mogelijke betrokkenheid

	Bijvoorbeeld de veranderingen rondom ons nieuwe logo, onze nieuwe naam. Dat is allemaal gecommuniceerd naar de ouders toe. Het is gewoon een open beleid	zenden
	Ouders worden ook wel benaderd voor meedenken	Mogelijke betrokkenheid inspraak
	Er is af en toe een, zo'n raadpleging met stellingen. Dat is volgens mij vorig jaar zijn ouders uitgenodigd om mee te denken als mee denk tank.	Mogelijke betrokkenheid inspraak
	bijvoorbeeld een kapper aan het kinderdagverblijf he dat ouders, het zijn allemaal extra services die ze willen bieden. De koffie to go. Dat zijn wel allemaal ideeën die ook vanuit ouders komen en om dan toch ook de klanten werving, ja de klanten binding te houden. We hebben een strijkservice gehad die helemaal niks opleverde, maar op een andere locatie dan weer wel. Weetje dus daarin ook meedenken voor de ouders, met de ouders.	samenwerken
	met een intakegesprek wat je altijd hebt als er een nieuwe ouder met een nieuw kind komt, wordt er wel verteld wat we graag willen hebben wat ouders vertellen over hun kind over de thuis situatie omdat dat kan voor ons duidelijk kan maken waar gedrag vandaan komt bijvoorbeeld. We verwachten dat ze reserve kleren meenemen, we verwachten dat nou he dat ze een goede overdracht doen en betrokken zijn bij hun kind. We hopen dat als we een activiteit organiseren dat ze daar ook de tijd voor hebben	zenden
	het zijn werkende ouders he dus de vraag die je aan hun stelt ja moet wel haalbaar zijn	Mogelijke betrokkenheid
	ik denk dat ouders zich bewust zijn van veel directe zaken die hun kind betreffen en het grotere geheel ja dat ze daar ook vaak helemaal niet de ruimte voor hebben.	Mogelijke betrokkenheid
	de oudercommissie, ik noem maar wat, om je daar voor op te geven. Dat ja, dat ja, we vragen het wel als er ouders komen. Van zou je daar belangstelling voor hebben? En dan hoor je toch wel vaak van ja: ik ben nu net aan het werk of net en van he: nu even niet. En dan komen ze er toch zelden twee jaar later op terug als de situatie veranderd is. Ligt ook hun belangstelling niet op dat moment denk ik, of hun, dat ze daar hun energie in willen stoppen.	Ontvangen Mogelijke betrokkenheid Oudercommissie
	Het is wel belangrijk, wij beseffen dat allemaal goed dat we goed contact met de ouder moeten onderhouden Dus het zit in feiten in ons aller pakket	Zenden communicatie
	vooral bij de peuterwerkplaats heel goed lukt. Kinderen met een VE indicatie, daar hebben ze toch wel vaak maandelijks een ouderactiviteit. Daar zie je dat het heel goed lukt.	samenwerken
	Ik vind de werk soorten verschillen, in die zin, een peuterwerkplaats is natuurlijk zo'n twee en een half max drie uur dat een kind ergens komt. Dat zegt ook vaak wat over de situatie van de ouders. Die hebben er de tijd voor om hun kind te brengen en te halen. Waardoor je bijna kan invullen, als je een ouderactiviteit organiseert op de dag wanneer de kinderen er ook zijn. Want de	Samenwerken Mogelijke betrokkenheid

	peuterwerkplaats doet het echt als ouder kind activiteit. Dat de kans van slagen groter is als dat een kind naar een kinderdagverblijf gaat, waar een kind zit omdat ouders werken.	
	Nou ja we doen wel af en toe ouderactiviteiten en dan is dat meer aan het eind van de dag tijdens het ophalen. En dan zie je wel dat er wat ouders kunnen blijven en je ziet ook dat de ouders ook verder moeten met hun programma. Wat ook begrijpelijk is. Want 's morgens vroeg, ouder moeten naar het werk. Haha. 's Avonds moeten ze terug naar huis, koken eten, nou ja he. Je moet dat als ouder, moet je al alle ballen in de lucht houden en dan is dat denk ik wel eens lastig om daar ruimte voor te maken.	Ontvangen Mogelijke betrokkenheid
	De peuterwerkplaats heeft op een ochtend heeft die hier hebben ze maximaal acht kinderen van buitenaf. En die ouders kunnen meestal wel	ontvangen
	We hebben ooit een ouder gehad, die zei. Dat was nog in het schrijf tijdperk. He ik zie helemaal geen schema's terug van mijn kind, heeft hij wel eten gehad? En dan wisten wij het wel, maar dan schreven we het niet op	ontvangen
	Soms denk je wel eens van hmm. Maar dan ga je er over denken en dan denk ik maar ja ze hebben gewoon gelijk	Ontvangen
	Nou ja het is in ieder geval dagelijks als ze hun kind komen brengen. Dan heb je 's morgens en 's middags of 's avonds	Ontvangen zenden
	Ik vind dat we een goede overdracht doen. Ik vind ook dat af en toe ouders er niet voor open staan.	Zenden ontvangen
	Ouders kunnen wat dat betreft ook helemaal vol zitten.	Zenden ontvangen
	we hebben natuurlijk ouder kind gesprekken jaarlijks met observaties erbij	Samenwerken
	makkelijk contact even via het ouderportaal. Van oh eh, er zijn ouders die even een klein verslagje doen. Dit is er gebeurd in het weekend. Zijn er niet veel, maar er zijn er wel die dat doen. Of via het ouderportaal even zeggen; oh we komen vandaag een uurtje later. Dus het is niet alleen fysiek contact, maar het is ook best wel makkelijk via de mail of het ouderportaal dat je contact hebt	Ontvangen communicatie
	de respons was ook heel hoog, dus dat was heel leuk dat ouders daar de tijd voor hadden. En zij die er niet aan dachten, sommige dachten toch: nou dan rennen we nog even een rondje door het bos. Oh leuk. Maar er waren ook mensen die zeiden: sorry hoor ik heb er niet aan gedacht	ontvangen
	Netjes een mailtje gestuurd: kinderen van de bso bakken een pannenkoekje, u bent welkom. Ik geloof dat er geen enkele ouder de tijd had om even met hun kind aan te schuiven voor een pannenkoekje	Zenden ontvangen
	als collega's vragen hebben over een kind. Waarvan ze eigenlijk de mentor zijn, dan praten we met elkaar van hé en hoe vertel je dat de ouder	intern
	als ik de gelegenheid heb er dan zelf ook nog over begin bijvoorbeeld	zenden

	ik heb zorgen dus ik probeer dat op en een zo mooi mogelijke manier met een ouder te bespreken, zonder dat die gelijk met de hakken in het zand gaat staan.	zenden
	je zegt vandaag iets en je komt er twee weken later of drie weken later op terug. Heb je er nog eens over nagedacht, heb je het ook gezien?	Zenden, samenwerken
	Ik heb een artikeltje verzameld over slapen. Want je hoort vaak over het moeilijke slapen van kinderen. En toen dacht ik ga ik dat nou mailen? Ik dacht nou ja het is best een lap tekst dus toen heb ik het neer gezet als ouder informatie en als ik dan een ouder hoor over slapen, zeg ik: nou daar staat een foldertje, als je interesse hebt kan je het meenemen.	zenden
	Dus daarin probeer ik ook met de ouders mee te doen. En weetje ik heb ook wel eens een artikeltje geschreven over zindelijkheid, dat is natuurlijk ook. Dat kun je mailen, dat kun je meegeven als het speelt. Dat vind ik ook belangrijk om daarin mee te denken.	Zenden samenwerken
	ze kunnen niet alleen bij mij terecht, want we zijn echt een heel ervaren team en we voelen ook allemaal de vrijheid om bij elkaar nog te sparren van goh die vroeg dit, ik weet het eigenlijk niet zo goed, wat denk jij?	intern
	En dat probeer ik ouders dan ook uit te leggen, van: laat ze nou die trap zelf op lopen, laat ze nou.	zenden
	maar wel als er ook de opening is. Want ik kan niet zomaar als betweter gaan zeggen: he, draag dat kind eens niet, laat hem eens zelf lopen	zenden
	Proberen mee te nemen in de ontwikkelingen van waar ben je als ouder mee bezig	Zenden samenwerken
	je hoort alleen het negatieve zegmaar. Van oh de wisselende gezichten, maar niet van het positieve van oh fijn dat je er weer bent	ontvangen
	er zijn in Amersfoort wel mama cafés noemen ze het. En volgens mij zijn die per regio, in zuid en noord. Die zijn er wel, maar niet hier in het kinderdagverblijf. .. volgens mij is het dus heel vaak wel in een Ska, in een kinderdagverblijf van ons. Maar wie dan precies de leiding heeft. Hmm nee dat laat ik even in het midden	Mogelijke betrokkenheid
	We hebben wel een aparte populatie aan ouders natuurlijk he, we zitten hier ook echt op de berg.	ontvangen
	het is wel positief hoor. Je merkt dat heel veel ouders hier gestudeerd hebben. Dat veel ouders ook wel veel werken. En ehm er zijn natuurlijk wijken waarbij het opleidingsniveau lager is en er minder gewerkt wordt en weetje waar gewoon de samenstelling anders is. We zijn bijna een witte org, bijna he, bijna een wit kinderdagverblijf. Dus het is geen afspiegeling van de maatschappij hierzo. Dus ja. Dat zou ook nog een drempel kunnen zijn om mensen bij elkaar te halen, kunnen, zou kunnen.	ontvangen
Visie op ouderbetrokkenheid	En verder ligt het natuurlijk aan onszelf op de werkvloer, om ouders goed te informeren over hun kind, over de veranderingen en dus het ligt op ieders bordje. Want de ouder is wel je klant	zenden

je wil het wel, haha. Maar ouders moeten er vrij voor nemen, en dat is wel een obstakel. Dus ik denk eh, dat je dat dus op een andere manier moet doen	Ontvangen samenwerken
Dus de aantallen, is ook een heel ander verschil waardoor het veel makkelijker is als het om zijn kleine groep gaat. Om het te organiseren	Mogelijke betrokkenheid
Ja ik vind het belangrijk dat ouders een goede overdracht doen over hun kind naar ons. En dat ze dat 's morgens doen.	ontvangen
de ruimte hebben om dat 's avonds te ontvangen, van: wat heeft je kind gedaan	Zenden
dat ouders energie stoppen, nou ja weetje, dat ze wel ook uit hun proberen een goed contact met pedagogisch medewerkers maken. Het moet een wisselwerking zijn, het kan niet alleen maar van één kant komen	Ontvangen samenwerken
dat de ouders gewoon zich hier vei.. dat ze dit een belangrijke, veilige plek vinden waar ze hun kind kunnen brengen. Dat gevoel. Dat ze daardoor blijven komen en dat ze ook durven zeggen van: he maar dit ging niet zo lekker, kunnen we er over praten. Dat vind ik ook een vorm van ouderbetrokkenheid, dat je kan ook een blinde vlek krijgen binnen je werk he	Ontvangen Mogelijke betrokkenheid
Dus dat is goede ouderbetrokkenheid, dat je durft, dat je de openheid hebt om met elkaar in gesprek te gaan.	Mogelijke betrokkenheid ontvangen
mijn taak is opkomen voor het kind	zenden
het slecht nieuws gesprek dat je voert met de ouder. Dat wil een ouder niet horen. Dus je moet ook wel vaak geduld hebben	Zenden communicatie
Ouders willen natuurlijk niet graag horen als er iets met hun kind is. Dus daar moet je wel in meevoelen. Dat vind ik wel belangrijk	Zenden communicatie
En dat is ook de ouderbetrokkenheid vergoten he. Het gevoel geven dat als ouders vragen hebben over hun kind, over de opvoeding over what ever, dat ze ook bij ons terecht kunnen.	samenwerken
Ik snap het wel in de context van de wereld zoals die nu is. Het gehaaste leven, het drukke leven, het alles doen leven, het leuke leven en eh haha niks inleveren leven denk ik dan he. Oh ja. Zo werkt dat dus nu. Daar, dat vind ik wel heel bijzonder om te constateren. En ik zie de ouderbetrokkenheid in die zin ook wel een beetje afnemen. Ouders met een baby'tje ja nee die willen het liefst ieder uur een foto op het ouderportaal. En zelden ouders van een drie jarige ofzo die zeggen van: goh je hebt al hele lang het schriftje niet geschreven. Daar zit dus een gewenning in, een ja. Ik snap wel waar het vandaan komt, maar het verbaasd me wel eens.	Ontvangen Mogelijke betrokkenheid
wat ik belangrijk vind is dat medewerkers ouders serieus nemen en respectvol benaderen. En hen beschouwen als dat de ouder het meest deskundige is ten opzichte van hun kind	houding
ik vind wel dat de ouders het pittig hebben, maar ja. En ik vind het ook heel belangrijk, dat wie dan ook beseft dat als	houding

	een kind vier of vijf dagen naar het kinderdagopvang gaat, dat de ouder dan een kind niet mishandelt	
	Het is niet de kwantiteit maar de kwaliteit die je geeft aan je kind.	ontvangen
	En ook rond de collega's moeten we beseffen dat ouders niet veroordeeld mogen worden. Dat is, maar, dat is de ouder kant. Voor een kind vind ik het wel heel pittig.	houding
	Betrokkenheid zie ik toch als betrokken bij je kind. He kom voor zijn belangen op, zorg dat je verteld wat we moeten weten. En ouderparticipatie is toch het deelnemen aan een activiteit of meedenken aan het beleid en dergelijke. Dus ik vind dat wel een groot verschil. Dan ben je natuurlijk ook nog betrokken bij je kind, want waarschijnlijk zet je je in voor het belang van je kind. Of voor je eigen belang, omdat je het leuk vindt	Ontvangen houding
Wensen mbt ouderbetrokkenheid	het zou natuurlijk optimaler kunnen, maar ehm je moet altijd haalbare doelen stellen in het leven.	ontvangen
	Ik denk dat de ouders dat heel fijn zouden vinden omdat ik zie dat mensen vaak niet meer bij hun ouders in de buurt wonen. Als je al thuis zit dan is de rest van de straat ook aan het werk en dan ben jij de enige. Ik zie dat er veel ouders denk ik wel alleen worstelen. En wat dat betreft gun ik iedereen een moeder ochtend of een vader ochtend, he geef het maar een. Waarbij kinderen de mogelijkheid hebben om te spelen en ouders hun vragen kunnen stellen, dat gun ik iedere ouder. Dat je een back up hebt, van: he hoe doe jij dat? Zonder dat je gelijk naar een psycholoog hoeft. Haha. Ik bedoel he. Zonder dat je kind gelijk een ADHD stempeltje heeft. He mijne is druk, oh maar die van jou ook. Oh zou het aan de leeftijd liggen? Ik noem maar wat. Die herkenning bij andere ouders, dat gun ik iedere ouder.	Mogelijke betrokkenheid
	Maar ik zou iedere ouder dat gunnen dat hun netwerk om hun heen, als ze een dag vrij zijn met de kinderen dat we een plek hebben waar ze met hun vragen kunnen en gewoon met lotgenoten, haha. Heb je ook zo slecht geslapen?	Mogelijke betrokkenheid
	weetje je kan het natuurlijk in je centrum organiseren. Maar als je het op woensdagochtend organiseert, dan kunnen niet de ouders die werken op woensdagochtend, dus je trekt nooit iedereen. En om het dan 's avonds te doen, is natuurlijk ook al super belastend want dan moet je weer oppas zoeken en nou ook ingewikkeld.	Mogelijke betrokkenheid
	ik kan me voorstellen dat je het ehm op twee ochtenden doet ofzo, dat er de mogelijkheid voor mensen is om te kiezen. En je zou ermee kunnen starten en je zou ook nog kunnen zeggen van nou zou er behoefte aan zijn aan deze ouders?	Mogelijke betrokkenheid
	dat is mijn invulling. Ik heb het niet hier aan mensen persoonlijk gevraagd, ik heb het niet onderzocht. Dus wat dat betreft gun ik het iedereen en ik weet niet zeker of daar hier behoefte aan is.	Mogelijke betrokkenheid behoefte

Samenvatting

Opmerking: Omdat er veel overlap is in de twee interviews die gehouden zijn op de Bengelenberg, is er voor gekozen om de samenvatting van het interview met de coördinator aan te vullen met informatie vanuit het interview met Marijke Kusters, de pedagogisch specialist. Deze samenvatting is te vinden in “Analyse interview coördinator – De Bengelenberg” onder het kopje “Samenvatting”.

Analyse enquête gegevens De Balledotjes

Ouders

1. Waar heeft u als ouder (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en het kinderdagverblijf ten behoeve van de ontwikkeling van uw kind?

-	7
Niets, ik ben tevreden	5
Niet van toepassing	3
Informatie over wat ze gaan leren of al geleerd hebben	3
Ontwikkeling van mijn kind	2
Soms	1
Duidelijkheid in verwachting van elkaar	1
Behoorlijk ontevreden, blij om weg te zijn, niets positiefs	1
Informatie over eten en drinken	1
Informatie over welke activiteiten er gedaan worden	1
Overnemen van leermomenten vanuit de thuissituatie	1
Graag een overdracht schrift (papa is niet vragerig. Kdv wilde dat niet. Nu hoorde ik pas op 10 min gesprek dat kind soms alleen eet omdat ze lastig is aan tafel)	1
Informatie over het beleid	1
Op ouderavond op film gezien dat ze het wel goed naar der zin heeft	1
Bij mijn weten is er geen pedagogische medewerker	1

Pedagogisch medewerkers

1. Ik versta onder ouderbetrokkenheid:

Ouders betrekken over het welzijn van het kind op het kdv (wat ze doen en hoe de ontwikkeling gaat)	2
Informereren over de dag van het kind op het kdv	2
10 minuten gesprekken	1
Ouders welkom laten voelen	1
Goede communicatie	1
Deel laten nemen aan/ betrekken bij activiteiten	2
Dat ouders de ruimte krijgen om hun verhaal te kunnen doen/ mening te geven	1
Signalen opvangen	1
Ouders gevoel geven dat ze gehoord worden	1
Gevoel van samen doen is belangrijk	1
Staat niks over in ons beleidsplan	1
Goede overdracht vanuit ouders	1
Goed luisteren naar vragen die ouders belangrijk vinden	1
Stimuleren, motiveren en observeren van het kind	1
Ouders overal bij betrekken	1

Ouders gevoel geven dat ze alles bespreekbaar kunnen maken	1
Weten hoe het thuis zit	1

2. In mijn ogen laten ouders hun betrokkenheid bij hun kind en het kinderdagverblijf zien, door middel van: (benoem alles wat u vindt dat past bij betrokkenheid)

Opkomst ouderavonden en 10 min gesprekken	4
Vraag aan het einde van de dag hoe het kind de dag ervaren heeft	4
Aanwezig bij activiteiten	2
Reactie na presentje	1
Overdracht van ouders begin van de dag	3
Waardering/ complimenten over opvang geven	3
Enthousiast over/ reageren op foto's activiteiten op Facebook	2

3. Waar heeft u als pedagogisch medewerker (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en de ouders ten behoeve van de ontwikkeling van het kind?

Geen opmerkingen/n.v.t	2
Meer betrokkenheid bij alles	1
Openheid vanuit ouders om samen te werken	1
Ouders geven soms advies in overdracht	1
We zijn meestal op de hoogte van problemen	1
10 minuten gesprekken zijn al een goede aanvulling geweest	1
Ouders hebben genoeg gelegenheid om betrokkenheid te tonen en over de ontwikkeling van hun kind te praten, maar genoeg ouders doen dit niet	1
Goed zoals het nu gaat	1
Thuis hetzelfde stimuleren als wij, als extra ondersteuning	1

Analyse enquête gegevens De Bengelenberg

Ouders

1. Waar heeft u als ouder (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en het kinderdagverblijf ten behoeve van de ontwikkeling van uw kind?

Niet van toepassing	4
-	4
Het is goed zoals het is	2
Tips hoe je kinderen kunt stimuleren in het leren en doen van bepaalde dingen	2
Super goed geregeld, geen extra behoeftes	1
Meer flexibiliteit in de opvang dagen/uren (*punten systeem is een farce, extra opvang is vrijwel nooit mogelijk ook niet als je het 3 maanden tevoren aanvraagt!)	1
Ik vertrouw op de deskundigheid van het personeel	1
Vragen naar mijn ervaring met mijn kind	1
Meer individuele planning van het kind aanhouden ipv planning van de groep (kan niet goed inschatten)	1
Een op een contact en geen groepssessies	1
Op regelmatige wijze aangeven wat mijn kind eet en zelfstandig kan (nu moet je daar toevallig achter komen) (*Als meer informatie op regelmatiger basis wordt gedeeld, wordt er meer samengewerkt en aan de ontwikkeling gewerkt.)	1
Sinds na de samenvoeging wisselende medewerkers daardoor zelf minder betrokken en kennen mijn kind minder goed	1
Dagverslagen op de site worden algemener en daardoor minder waardevol	1

Pedagogisch medewerkers

1. Ik versta onder ouderbetrokkenheid:

Samenwerking, samen opvoeden	3
Afstemming, thuis en kdv	2
Communicatie, overdracht, advies, luisteren	4
Mee laten denken	2
Activiteiten	1
Eerlijk zijn	1
Besef bij ouders wie er met hun kind werkt	1
Lezen van mailing	1

2. In mijn ogen laten ouders hun betrokkenheid bij hun kind en het kinderdagverblijf zien, door middel van: (benoem alles wat u vindt dat past bij betrokkenheid)

Goede overdracht bij halen en brengen	3
Samen kijken/ tips wat is beste voor het kind	4

Lezen en reageren van mailing	1
Meedenken bij activiteiten	2
Aanwezigheid bij ouderactiviteiten	1
Ons het vertrouwen geven	1

3. Waar heeft u als pedagogisch medewerker (meer) behoefte aan met betrekking tot de samenwerking tussen u en de ouders ten behoeve van de ontwikkeling van het kind?

Erg tevreden hoe het nu gaat, mogelijkheden zijn er genoeg	2
Respons op ouderavonden	1
Ouderavonden organiseren met pedagogische onderwerpen of ander gerelateerde onderwerpen over de ontwikkeling van het kind	1